

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

756

WAHLENBERG VÄRLDENS DUMMASTE KARL

BYBERG
-25

Världens dummaste karl

av Anna Wahlenberg

Albert Bonniers förlag

Kitt.
Lv.

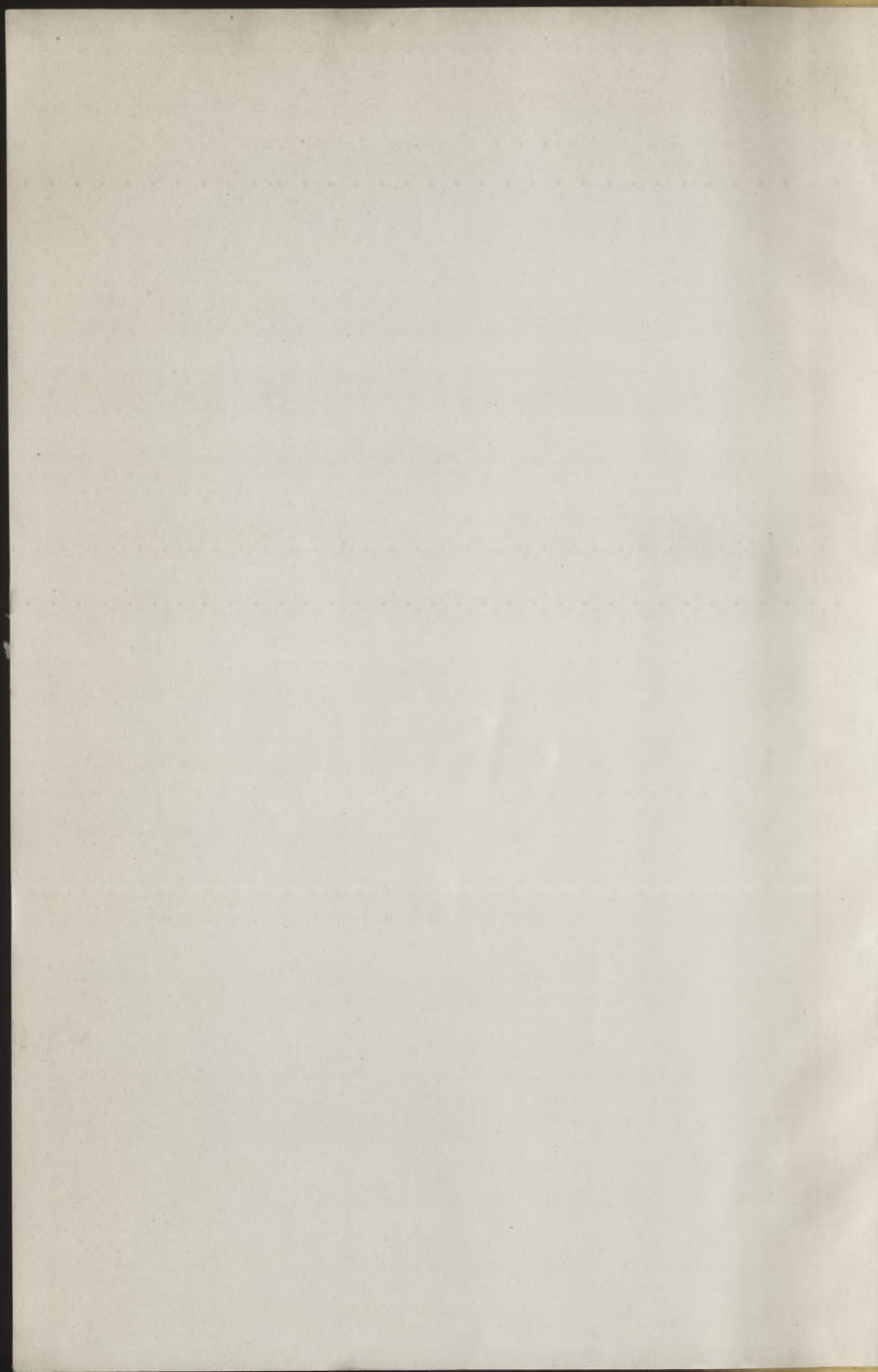

ANNA WARLENBERG

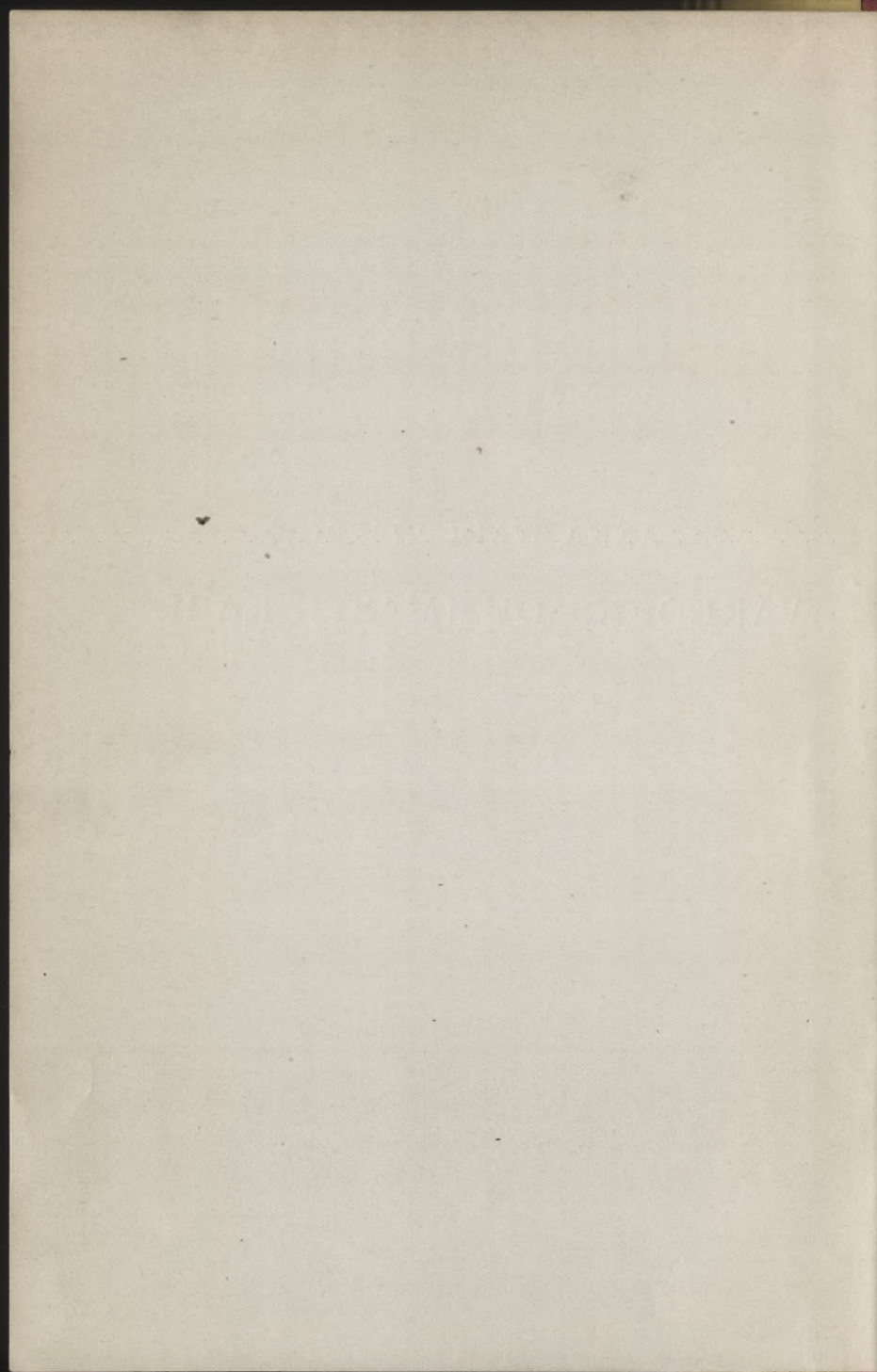
VARLDENS DUMMASTE KARL

ANNA WAHLENBERG

VÄRLDENS DUMMASTE KARL

VÄRLDENS
DUMMASTE KARL

BERÄTTELSE

AV

ANNA WAHLENBERG

STOCKHOLM
ALBERT BONNIERS FÖRLAG

STOCKHOLM
ALB. BONNIERS BOKTRYCKERI 1925

I.

Familjen Stenborg på Ringgårda bestod av sju medlemmar, familjefadern själv, direktören vid Ringgårda tegelbruk, hans fem barn samt hans husförestånderska.

Den sistnämnda var dock en variabel person. Under de fem år direktören varit änklings hade hon uppträtt i icke mindre än sju olika skepnader och haft lika många namn. Ringgårda var ryktbart i hela trakten för sina täta ombyten av husförestånderskor, och man var allmänt överens om att deras ostadighet berodde på, att direktör Stenborg var en ovanligt kärleksfull far. Han älskade och beundrade sina barn så högt, att han inte kunde tänka sig, att det fanns några sötare, intelligentare och mera märkvärdiga barn på jordklotet, och när husförestånderskorna i detta fall inte voro av samma uppfattning som han, skar det sig.

Det var nu inte så att husförestånderskornas uppfattning av ungdomarna på Ringgårda var raka motsatsen till direktörens. Ingen kunde väl anse dem som några fördärvade varelser. Men den uppfostran i frihet, som de åtnjoto, hade givit en rätt stark utveckling åt deras motvilja att underkasta sig en del seder och bruk, vilka av vanligt folk räknades till ett civiliserat umgängeslivs fordringar. Och denna deras utveckling verkade särdeles enerverande på den, som hade uppsikten över dem.

Lättast andades husförestånderskorna om morgnarna, då hela sällskapet utom Mia, den yngsta, farit i väg på tåget till Uppsala, för att ägna sig åt sina studier. Men då de återvände på middagarna och uppfyllde huset med sin verksamhetslust, var det ganska prövösamt, och allra mest prövösamt blev det under skolloven, varför också husförestånderskornas avflyttningsdagar undantagslöst inträffade under någon av dessa perioder.

Det jullovet, då Astrid Stenborg var aderton år, Emmy Stenborg fjorton, Hugo Stenborg tolv, Ernst Stenborg tio och Mia Stenborg sex, hade tagit synnerligen hårt på den dåvarande husförestånderskans tålmod, och en januarimorgon kulminerade påfrestningen.

Man satt vid frukostbordet, och Mia visade ett mycket litet intresse för sin gröt, men ett desto större för sin boll, som oupphörligt kom upp ur hennes knä och hoppade omkring mellan tallrikarna.

— Men Mia då, man brukar sitta till bords för att äta och inte för att leka, sade husförestånderskan.

Mia var ett litet medgörligt barn, och hon tog genast ett par små skedar gröt, men därefter kom bollen upp igen, och det ville sig inte bättre än att den for rakt på hennes fars näsa.

Ett hopp tändes hos husförestånderskan. Nu skulle han väl ändå inse det var på tiden, att han tog itu med sina barns uppfostran.

Men direktören svek hennes förhoppningar. Han bara gned sig på den misshandlade näsan och skrattade.

— Det kan man kalla att träffa prick, sade han och kastade bollen tillbaka, varefter den under en god stund flög fram och åter mellan far och dotter.

Bollkastningen efterträddes emellertid av en ny sensation. Hugo och Ernst, som sutto vid nedersta bordsändan, hade båda råkat kasta sina blickar på karottens sista kory-

bit. Båda höggo på en gång sina gafflar i den, och strax var det oundgängliga slagsmålet i gång.

— Vad tar ni er till, pojkar, sade husförestånderskan. Tycker ni det är bordsskick, det här?

Pojkarna sneglade ett tag på sin far. Men när de övertygat sig om att han lugnt satt och läste sin tidning, fortsatte de ogenerat kalabaliken. Direktören hade blivit så van vid dylika små intermezzon att de alls inte störde honom, vad han än hade för sig. För resten var hans åsikt den, att pojkar måste slåss för att bli duktiga karlar. Och var och när det skedde, fäste han sig inte så mycket vid.

Husförestånderskan blev emellertid röd i ansiktet och darrade på handen, då hon skar bröd. Här hade hon blivit pålagd omsorgen för ett helt stort hus och fem barn, men hur skulle hon kunna uppfylla sina åligganden, så maktlös som hon var i denna familj, där ingen visste vad respekt ville säga. Hon var så upprörd att den minsta småsak irriterade henne, och när hon nu råkade se på Astrid, den äldsta i syskonkretsen, förmenade hon sig vara föremål för en ny ringaktning.

Den unga damen satt nämligen med ryggen till hälften vänd åt henne och läste i en bok, som låg med ena sidan skjuten under gröttallriken, för att bådas innehåll i all bekvämlighet skulle kunna njutas samtidigt.

— Kära Astrid, har du så bråttom under jullovet att du inte kan unna dig matro, frågade husförestånderskan i det hon pekade på boken.

Flickan såg upp med ett förläget uttryck. Det tycktes som om hon förgäves sökte efter ett lämpligt genmäle. Men lyckligtvis kom den förstående fadern henne till hjälp och svarade i hennes ställe. Han begrep mycket väl att hans dotter likaväl som han själv kunde ha lust att äta och läsa på en gång.

— Ja, hon är då en riktig liten arbetsam bokmal, sade han leende. Jag har nog också sett att hon då och då har en fransk bok under tallriken. När man studerar språk, måste man förstås ta vara på minuterna och läsa på originalspråket så ofta man kan.

— En fransk bok?!

Husförestånderskan sträckte sig över bordet och nappade till sig boken. Och trots ett energiskt försök från Astrids sida att återta den, förblev volymen i erövrerskans hand och hölls så högt upplyftad att alla kunde läsa den på pärmens tryckta titeln.

Där stod på ren svenska:

»Markisinnans hemlighet

eller

Boven bakom draperiet.»

Roman av * * *

Astrid fann situationen obehaglig och gjorde ett nytt, ännu mera energiskt försök att igenfå den henne från-rövade intressanta lektyren, vilket försök dock endast resulterade i att hon stjälppte omkull gräddkannan, så att all grädden rann ut över duken.

Husförestånderskan höll alltjämt boken upplyftad över sitt huvud. Men nu riktade hon icke längre sin blick mot romanläserskan utan mot hennes far, och denne kände på det allra tydligaste att det väntades av honom, att han skulle säga något uppbyggligt åt sin äldsta dotter för att söka motverka de mindre glädjande tendenser hon visat i fråga om sin litteratursmak och sättet att skicka sig.

Olyckligtvis hade emellertid direktör Stenborg en märklig förmåga att upptäcka komiska poänger i de mest allvarliga saker, och i stället för den stränga min hans ansikte borde uppvisa och de uppbyggliga förmaningar,

som borde gå över hans läppar, såg husförestånderskan hur det började rycka och dra i musklerna kring hans mun och hörde hur hans strupe frambringade några underliga små ljud, som omöjligt kunde tolkas som något annat än ett halvkvävt skratt.

Utan ett ord och värdig som en drottning, reste hon sig, lade boken ifrån sig, drog ihop den stickade, vita schalen om de styvnade skuldrorna och skred med hög-buret huvud mot dörren. Men så fort hon var ute steg också Emmy, fjortonåringen, upp, kastade sin servett över axlarna och drog ihop den omkring dem på samma sätt som den nyss utgångna hade gjort med sin vita schal, varefter hon skred mot dörren med samma stolta värdighet, som vid avtåget präglat nämnda dams hållning.

Emmy ägde en obestridlig mimisk talang, som länge sedan ingivit hennes far en fast tro på att en lysande teaterbana väntade henne, och hennes prestation nu var verkligen så drastisk, att han inte kunde avhålla sig från att brista ut i ett högt skratt, vari de övriga åskådarna genast instämde. Men då, just som den blivande skådespelerskan befann sig helt nära dörren, slogs denna plötsligt upp, och där stod hon ansikte mot ansikte med husförestånderskan, som redan öppnat läpparna för att meddela något, som hon glömt säga när hon gick.

Detta blev dock aldrig utsagt, ty hon hade i ett ögonblick sett och hört tillräckligt för att förstå det pågående spektaklet. Inte nog med att man ringaktade henne, man gjorde också narr av henne. Måttet var rågat.

— Jag får be direktören om mitt betyg, sade hon. Jag flyttar i eftermiddag.

Hon försvann på nytt och där satt hela den Stenborgska familjen skamsen och förstummad. Ända från direktören själv och till den lilla Mia kände alla dess medlemmar obehagliga sting i sina samveten, ty de hade

ett dunkelt medvetande om åtskilliga försyndelser, som de begått såväl mot den sista husförestånderskan som mot hennes företräderskor.

När tystnaden varat ett par minuter, lämnade direktören rummet med raska steg och beslutsam min, under det de fem syskonen viskande kröpo tillsammans vid bordet och då och då kastade avvaktande blickar mot dörren. De hyste inte något tvivel om att fadern gått för att söka blidka husförestånderskan, och de ville allesammans invänta hans återkomst.

Det dröjde heller inte länge innan han kom. Men så fort de finga se hans ansikte, visste de att han misslyckats. Dess uttryck var mycket bekymrat.

— Hon vill ovillkorligen att släden ska vara framme klockan sex, sade han.

Så lade han händerna på ryggen och vandrade fram och tillbaka över golvet. Och hans steg, som nyss varit så raska, voro nu tunga och släpande.

— Ja, det var den sjunde, sade han suckande i det han slutligen stannade framför sin äldsta dotter. Var ska vi nu få en ny ifrån? Vid de två sista ombytena var det en tre, fyra stycken, som först bestämde sig för att komma men sedan skrev återbud. De måtte ha något frimureri för att varna varann. Det ser nästan ut som om vi håller på att bli ökända.

— Å, lilla pappa... protesterade Astrid.

— Jo, det är säkert. Det måste vara något fel med oss. Ingen förstår sig på oss, alltsedan... alltsedan...

Han kunde inte fortsätta. Och Astrids ögon fylldes med tårar. Hon förstod ju att han tänkte på hennes döda mor och att sorgen över hans förlust satt som ett oläkt sår i hans bröst.

Kunde det inte vara nog med denna stora sorg? Måste han även belastas med bekymmer och ledsamheter inom

hemmet? För sådant borde det väl åtminstone finnas någon hjälp.

Efter en halv minuts skarpt funderande ljusnade hon också upp. En idé hade kommit flygande.

— Vet du, pappa, jag tror jag kan skaffa dig en husförestånderska, förkunnade hon.

— Så-å. Vem kan det vara då, frågade hennes far något lamt. Han satte inte något större förtroende till dotterns försänkningar.

Astrid tog på sig en skälmaktig min, gjorde en för henne karakteristisk liten rundsväng med huvudet, som hon avslutade med att lägga det på sned, och svarade:

— Jag.

— Du?!

Direktören körde fram hakan och betraktade henne med vidgade ögon men brast så i skratt. Nog beundrade han denna sin dotter liksom sina andra barn i mångt och mycket, men till och med för honom hade det varit omöjligt att fästa några förhoppningar vid hennes husliga egenskaper, ty efter allt att döma voro de obefintliga.

— Kära barn, sade han, du kan ju inte koka ett ägg en gång.

— Ä, det finns väl hushållsskolor!

— Och du skulle verkligen vilja överge dina språkstudier och din stenografi och tanken på att med tiden erhålla en bra korrespondensplats?

— Att vara husförestånderska på Ringgårda måtte väl också vara en bra plats.

Fadern lade sina händer på hennes axlar.

— Du lilla . . .

Han strök henne över kinden och han strök henne över håret, och han såg djupt in i de mörkgrå, ömma ögon, som glittrade emot honom. Men så började han tala förstånd med henne.

— Nej, det gick inte an. Han kunde inte tillåta henne att förspilla sin framtid på detta sätt. Hon visste ju att hon och hennes syskon måste lära sig ett yrke för att sedan själva kunna förtjäna sitt uppehälle.

Allt detta förstånd tycktes dock endast gå in genom hennes ena öra för att strax gå ut genom det andra, ty hon stod hela tiden och log. Och när ordet blev fritt, var det hon, som också tog sig till med att tala förstånd.

Visste han då inte att man kunde få utmärkt bra platser som skolkökslärarinnor, mycket bättre än de flesta korrespondensplatser, om man bara ville gå igenom den erforderliga kursen? Och nu tänkte hon, att om hon först gick några månader i en hushållsskola, och sedan ett par år eller så var husförestånderska på Ringgårda, skulle hon få klart för sig, till vilket yrke hon hade största förutsättningarna att kunna utbilda sig, korrespondentens eller skolkökslärarinnans. På det viset skulle hon få tid att välja, och det var väl en stor fördel, ty man kunde ju så lätt hoppa i galen tunna och fastna, där man inte passade.

— För resten är det ju precis som om ödet lagt sig i den här saken, utbrast hon, i det hon klappade händerna och snurrade runt ett helt varv. Alice är ju redan i Stockholm och går igenom en hushållsskola. Jag kunde gå i densamma som hon och kanske få dela rum med henne på pensionatet, så blev det nog inte så dyrbart.

Den omnämnda hushållsskolleeeleven var en jämnårig kusin till Astrid, en fröken Alice Stenborg, som inte behövde studera hushållskonsten för att välja den till yrke, ty hennes far var den rätt förmögne ägaren till det sörmländska godset Bäckedal. Men det kunde ju alltid vara nyttigt för en flicka, som troligen snart blev gift, att sätta sig en smula in i denna konst. Och dess-

utom hade ju alltid huvudstaden en del förströelser att bjuda på.

— Jag går igenom kursen, förklarade Astrid. Alltid kan ni få någon tillfällig hjälp under de månader jag är borta. Och i vår kommer den nya riktiga husförestånderskan och presenterar sig på Ringgårda.

Och hon neg för sin far. Och hon neg för Emmy och för Hugo och för Ernst och för Mia.

Fadern skrattade och slog åt henne med båda händer. Det var ju bara dumheter allt vad hon pratat. Men Emmy lade armen om hennes hals och kramade henne. Pojkarna dunkade henne i ryggen till tecken att hennes planer hade deras fulla sympati, och Mia räckte upp sin mun för att ge en kyss.

Astrid hade vunnit en stor majoritet för sitt husförestånderskeprojekt, och hur det var kunde inte direktören i längden hålla stånd mot den allmänna meningen. Med middagsposten avgick ett brev till fröken Alice Stenborg, ett annat till den påtänkta hushållsskolan och ett tredje till det påtänkta pensionatet.

2.

— Arbetar du alltid så där fort, frågade Alice Stenborg, medan hon häpen betraktade sin kusin Astrid, som lät sina kappsäckars innehåll flyga åt alla väderstreck.

Alice hade erbjudit sin hjälp vid uppackningen men inte hunnit lyfta upp mer än en kjol och ett par vantar förrän borden, stolarna, soffan, sängarna och byråarna voro översållade med klädesplagg och toalettartiklar. Rummet såg närmast ut som ett slarvigt klädstånd.

— Allt som är tråkigt ska göras fort, så man blir av

med det, förklarade Astrid, men gav i detsamma till ett rop av förtrytelse.

En klänningshake hade fastnat i hennes tunna ärm, och när hon skulle lösgöra den slet hon upp en rätt försvarlig reva i tyget.

— Jag kan inte begripa varför det jämt ska hända olyckor för mig, sade hon. Det finns bestämt inte någon människa, som är utsatt för så många som jag.

Nå, klänningen kom av i en fart. Revan snörptes ihop och hon var strax glad igen, ty hon kände sig övertygad om att ingen, som inte visste att den fanns, kunde se den. Tyget var ju randigt.

Efter ett par minuter satt den avtagna dräkten åter på, och nu började instuvningen av kappsäcksinnehållet i skåp och lådor, ett arbete, som gick lika fort som upp-packningen, ty även det hörde till livets tråkigheter. Därpå slätades håret, tvättades händerna, och den nykomna inackorderingen var i ordning till middagen och presentationen för pensionatet.

Då hon inträdde i salen och mötte de innevarande gästernas fjorton par ögon, blåste emellertid den livlighet, hon nyss utvecklat, tvärt bort.

Det var hennes vana att byta stämningar så där fort och av de obetydligaste anledningar, som hennes inbillning förstörde eller misstolkade. Och allteftersom stämningarna behärskade henne, förvandlades hennes uppsyn och sätt, ty till sina andra brister kunde hon även räkna en stor svårighet att lägga band på sig.

Vad som nu åstadkommit omstämningen var att hon plötsligt fått för sig, att såväl helinackorderingarna (de två äldre herrarna och de fyra medelålders damerna) som löshästarna (de unga flickorna och de unga herrarna, vilka endast intogo sina middagar i pensionatet,) betraktade henne med kritiska blickar, och hon blev stel som en

pinne och otillgänglig som en kardborre. Och inte ens vid bordet tinade hon upp, fastän hon fått plats mellan sin kusin och en medicine kandidat, som gjorde sig mycket besvär med att konversera henne, innan han märkte att det var ett otacksamt arbete och övergav det för att enbart ägna sig åt den mera uppmuntrande damen på hans vänstra sida.

Tyst och skygg satt Astrid där och önskade sig vara en liten råtta, som kunde undgå all uppmärksamhet genom att gömma sig i Alice' knä. Men i stället för att lyckas göra sig osynlig, råkade hon endast ådraga sig ytterligare uppmärksamhet genom att sätta en rätt ansenlig fläck på duken, då hon tog sig sås.

Återigen en av dessa märkvärdiga olyckor, som så envist förföljde henne!

Så snabbt som möjligt dolde hon pladaskan under sitt dricksglas, varpå hon tittade sig omkring för att efterforska om någon observerat malören. Och liksom förut mötte hon idel kritiska ögon, i vilka hon utom kritiken nu också tyckte sig upptäcka medlidsamma småleenden.

Varför hade hon kommit hit? Hon kände en stor lust att rusa upp från bordet för att direkt fara hem till Ringgårda igen, och det var huvudsakligen tanken på vilket obehag den tillställda skandalen skulle bereda Alice, som avhöll henne från att göra det.

För övrigt hade hon inte så orätt i sin uppfattning av blickarna. Man underkastade henne verkligen en ganska obarmhärtig kritik, vilket föll sig helt naturligt, då jämförelsen mellan henne och Alice låg så nära till hands och ovillkorligen måste utfalla till den senares fördel.

I avseende på utseendet var skillnaden dock inte så stor. Båda de unga flickorna sågo bra ut, och deras släktttycke framträdde så starkt, att systrar merendels inte likna varann så påfallande som dessa kusiner. Men sedan skilde

de sig också i allt. Lika stel, otillgänglig och tafatt, som Astrid föreföll, lika mjuk, tillgänglig och otvungen visade sig Alice. Hon kunde konversera om allt med alla. Hon var älskvärd mot både gamla och unga, mot både damer och herrar, och hon klädde sig så smakfullt och chic, att de unga flickorna sutto tankspridda och drömde om att göra efter hennes klänningar. Hon var med ett ord en mycket behaglig och sympatisk uppenbarelse.

Som hon varit livligt upptagen av sin bordsgranne på högra sidan, advokat Elof Joncker, observerade hon först, då man höll på att resa sig från bordet hur isolerad och förstämd Astrid satt, men då stack hon också strax sin arm under hennes och drog henne med sig från salen in i salongen, där kaffet serverades. Och nu kände sig Astrid strax bättre till mods.

Visserligen samlades hela ungdomsskaran omkring dem, men hon hade inte längre något att frukta av dess blickar. De riktades alla mot Alice, och fastän denna då och då försökte få henne med i samtalet, var det ingen, som lät sina tankar dröja vid den lilla obetydliga kusinen, om denna också inflickade ett eller annat litet ord. Hon fick stå i fred och höra på och njuta av Alice' triumfer.

Varje litet infall, som gick över den firade unga damens läppar, mottogs med skrattsalvor. Hennes omdöme fälde alltid utslaget i en dispyt, och det var för henne man berättade sina historier.

Astrid var övertygad om att varenda en av de unga herrarna redan var förälskad i henne.

3.

Efter några dagar hade det skrämmande intryck pensionatet gjort på Astrid nästan försvunnit. Dess gäster

voro icke mera några stränga kritiker, som rannsokade en stackars varelse in i själens lönnligaste gömslen utan helt vanliga människor, som visade sig rätt vänliga och hyggliga. Hon kunde ibland prata ganska obesvärat med dem och funderade inte vidare på att rymma hem till Ringgårda.

Men densamma som hon var där, blev hon dock aldrig här. Där kunde hon göra allt vad galet var, och det var bra ändå. Där fick hon uppmuntran och beröm. Där var hon en person, som man räknade med och som betydde något. Men här fick hon lära sig att hon just inte betydde någonting alls.

Hon hade kommit i skuggan. Och fastän hon inte gjorde sig närmare reda för denna skuggas beskaffenhet, kände hon dock dunkelt att den hade något att göra med Alice. Hon levde helt enkelt i Alice' skugga, det vill säga då andra människor befunno sig omkring dem. Voro de ensamma försvann skuggan alldeles. Då pratade de, skrattade och retades lika friskt båda två. Då voro de jämbördiga kamrater och goda vänner.

Om pensionatet blivit drägligare, fanns det emellertid något annat, som fyllde Astrids liv med bekymmer, och det var hushållsskolan.

I denna fick hon erfara att hon var den ringaste bland de ringa, eller rättare sagt den enda verkligt ringa. Hennes far, som trots sin benägenhet att hos sina barn upptäcka de mest utomordentligt lovande anlag, icke ens tilltrött henne att kunna koka ett ägg, hade lagt i dagen en riktig uppfattning av hennes hushållsbevägning. Det var tusen saker hon inte kunde men också tusen saker hon kunde, däribland att tappa koppar och skålar, bränna stekar, förväxla kryddor och ställa till os.

Var hon den enda verkligt ringa i hushållsskolan, så var hon dock i alla händelser uppmärksammas på denna

lokal. En del av kamraterna grälade på henne. En annan del försökte visa henne till rätta. De flesta skrattade åt henne. Men ingenting hjälpte. Olyckorna, som brukade förfölja henne, mångfaldigade sig här i denna förskräckliga skola.

Till dem som skrattade åt henne hörde också Alice. Och det sårade henne djupt. Men det värsta var att Alice inte bara gjorde det inne i hushållsskolan utan också utanför densamma, något, varom Astrid till en tid svävat i okunnighet.

En vacker dag fick hon emellertid reda på det.

På hemvägen från hushållsskolan hade hon en middag uppehållits av ett ärende, så hon kom för sent till bordet och måste äta efter de andra gästerna, vilka redan dragit sig in i salongen och tycktes vara ovanligt muntra, ty högljudda skrattsalvor trängde ut i salen.

Det berättades uppenbarligen någon historia, och berätterskan var Alice. Men inte förrän Astrid efter slutad måltid stod på dörrtröskeln uppfattade hon någonting, som kunde ge en antydning om historiens innehåll.

Hon frapperades då plötsligt av följande fras:

— Ja, stackars liten, det är som hon själv säger, olyckorna förföljer henne. I dag hände det sig att...

Berätterskan tvärtystnade. Hon hade fått se Astrid på tröskeln.

Och vid avbrottet i historien vände sig alla de leende åhörarna åt samma håll som hon, finga också syn på Astrid och styvnade. Leendena på deras ansikten slocknade och blickarna veko hastigt undan.

Saken var klar. Flickan på tröskeln hyste inte den minsta tvekan om att det var hon, som varit föremål för munterheten, och medan hon gick fram till kaffebrikan, fyllde sin kopp och satte sig för sig själv att dricka ur den, sjöd det inom henne. Aldrig förrän nu

hade hon varit utsatt för allmänt åtlöje. Och mitt i bitterheten påminde hon sig husförestånderskorna på Ringgårda. Nu kände hon plötsligt vad de hade känt.

Var detta ett straff för att hon tillsammans med systerkonen gjort sig lustig över dem?

Men denna hälsosamma självrannsakan gick strax över och efterträddes av en överväldigande vrede mot Alice. Och den tog ifrån henne sista återstoden av hennes självbehärskning.

Nu hade hon länge nog suttit där för sig själv på sin stol och långsamt läppjat i sig sitt kaffe för att visa de där människorna som skrattat åt henne hur litet hon brydde sig om vad de tänkte om henne. Nu stod hon inte ut längre. Och med en onaturligt hög färg på kinder och panna gick hon skyndsamt sin väg utan att ha sagt ett ord åt någon av de innevarande.

Alice följde henne med ögonen och led av ont samvete. Hon hade först tänkt gå bort till kusinen, när denna satt i sin ensamhet vid kaffebrickan, men hade sedan underlåtit att efterkomma impulsen av fruktan för att genom en extra vänlighet markera ångerfullhet och poängtera den lilla förargerliga situationen med Astrid i dörren, under det att pensionatgästerna roades på hennes bekostnad. Nu hade hon likväl, som sagt var, ont samvete, och det dröjde inte länge förrän även hon lämnade salongen och begav sig in i hennes och Astrids gemensamma rum.

Hon fann den sökta liggande rak lång på soffan med armarna under huvudet och ögonen stadigt fästade i taket, som om någonting däruppe hade fascinerat henne, så att hon inte hört att dörren gått upp. Ifall Alice haft ett litet svagt hopp om att Astrid inte förstått vem det var som avhandlades, då hon kom in i salongen, så flög det nu sin kos.

Hon gick fram och satte sig på yttersta kanten av soffan.

Astrid vände på sig som om hon hade bränt sig.

— Är du ond på mig, Astrid, frågade den inkomna. Inte ett ljud till svar.

— Vad är det för rysligt, som hänt, nu då?

Som en exploderande bomb for Astrid upp och satt sedan kapprak i soffhörnet.

— Vad det är för rysligt, som hänt, eftersade hon. Ja, det vet du väl bäst själv. Eller kanske det inte är något rysligt alls utan bara trevligt att bli gjord till ett åtlöje för hela pensionatet? Det är väl nånting riktigt hedrande, kan jag tro, eftersom det var du, som drog historien om mina olyckor. En god vän som du, skulle väl inte kunna låta något annat än vackra saker komma ur sin mun om mig.

Orden slungades fram i vinande fart och hennes ögon gnistrade, ty ämnet var ömtåligt och nu var hon ursinnig. Men Alice hade satt sig bredvid henne och betraktade henne ömt och överseende men ändå med ett litet, knappt märkbart småleende. Hon såg på henne så, som man ser på ett litet upprört barn, vilket man låter rasa ut innan man försöker tala till det. Och när Astrid tystnade av ren utmattnig, lutade hon sig litet närmare emot henne.

— Tror du inte man kan se små lustigheter hos en människa, om hon också är ens allra bästa vän, frågade hon.

— Nej, det tror jag visst inte, förklarade Astrid tvärsäkert.

Men så mildrade hon sig litet.

— Och om man också ser dem, så talar man inte om dem, sade hon.

Därpå mildrade hon sig litet till.

— Och om man också talar om dem, så talar man åtminstone inte om dem i ett stort sällskap.

— Det kommer an på hur det görs, det, sade Alice. Om det bara inte görs på ett elakt sätt, så vet jag inte varför man inte skulle unna andra att få roa sig litet åt lustigheterna. Du får så gärna tala om alla mina lustigheter för vem det vara må och för hur stora sällskap som helst. Ja, du kan också få tala om dem när jag hör på. Jag ska skratta med själv. Tänk, om alla människor kunde lära sig att skratta åt sig själva, vad vi då skulle få det trevligt tillsammans.

Astrid hade blivit uppmärksam. Det var kanske någonting i den där filosofien, fastän hon inte trodde sig om att för egen del kunna praktisera den. Det var rättvisa i den, och rättvisa var någonting, som hon höll på. Men skulle hon kunna lära sig att skratta åt sig själv?

Nej, det kunde hon nog inte. Hon var ju så dumt ömtålig.

Emellertid förstod hon att man kunde ha olika syn på saker och ting. Man hade så olika temperament. Det gällde bara att var och en handlade efter sitt samvete. Gjorde man det, så . . . Ja, då var det väl inte så mycket att säga . . .

Och som hon inte var långsint, kröntes Alice' försoningsförsök snart med framgång. Förtroligheten kom tillbaka, och Astrid vände sina tankar från eftermiddagens förödmjukelse till de dagliga förödmjukelserna på hushållsskolan.

— Det ser ut som om jag aldrig skulle kunna bli i stånd till att sköta ett hushåll, klagade hon. Jag är så dum och tafatt. Kan du inte säga mig hur du bär dig åt för att sätta dig in i allting så lätt?

— Jag vet ett bra hjälpmedel för dig, upplyste Alice.

— Vad då? Säg!

— Laga så du blir kär.

Astrid brast ut i ett högt skratt. Det var det löjligaste hon hört.

— Måste man vara kär för att kunna lära sig hushåll?

— Ja visst. Har du inte märkt att alla flickorna på hushållsskolan är kära i någon?

— Alla? Det är ju inte ens hälften, som är förlovade och ska gifta sig.

— Du är rolig! För att vara kär behöver man väl inte vara förlovad eller stå i begrepp att gifta sig. Har du aldrig varit kär själv?

Den frågan kom något brådstörtat över Astrid. Hon fick lov att fundera ett tag. Hade hon kanske varit kär i länsmannens Jacob, som var en hurtig och trevlig pojke, och som hon tyckte om att åka skridskor med?

Ne-nej, han hade ju öron, som stodo ut som läderlappsvingar. Inte kunde man bli kär i en, som hade läderlappsvingar till öron.

Och postmästarn därhemma, som alltid var så artig kavaljer när hon kom in med ett brev, som alltid stod till tjänst med att lägga in bokpaket och skriva adresser, och som alltid ville prata litteratur? Hade hon varit kär i honom?

Nej, inte kunde man väl bli kär i en, som bockade sig så där djupt och talade så grammatikaliskt och lutade huvudet på sned och jämt hade nya halsdukar med kråsnålar i. Nej, usch då!

Hon suckade.

— Nej, jag har nog aldrig varit kär. Och aldrig blir jag det väl heller.

— Du ska inte vara så missmodig, sade Alice tröstande. Det kommer väl.

Men nu fingo Astrids tankar en ny riktning.

— Än du då? Eftersom det går så bra för dig på hushållsskolan, så måste väl du också vara kär?

Alice smålog hemlighetsfullt.

— Ja ibland.

— Nu?

— Kanske.

— Då vet jag vem du är kär i, utbrast Astrid. Advokat Joncker.

Hon hade redan iakttagit honom och Alice. De voro bordsgrannar. De hade alltid mycket att säga varann både vid bordet och inne i salongen. Hon hade varit med på en del utflykter, som pensionatets ungdom gjort för att åka skidor, och då hade alltid den unge advokaten och Alice hållit ihop. Det vore heller inte underligt om Alice tyckte om honom. Han hade något friskt, glatt och viljekraftigt i sitt väsen, som verkade tilldragande, och han såg alls inte illa ut.

Alice fortsfor att småle och kastade ett par värtaliga blickar på kusinen. Det var hela svaret. Men det var alldeles nog för Astrid, och hon gav till ett jubelrop.

— Å, det är redan klart!

— Klart, sade Alice långsamt medan hon satt och drog i sina fingertoppar. Det är kanhända klart för honom, men inte är det riktigt klart för mig ännu.

— Men då är du väl inte kär.

Astrids ton var full av oförståelse.

— För dig ska då allting vara så klart som att två gånger två är fyra, sade Alice en smula otåligt. Du är så osammansatt som en liten enkel vildnejlika med sina fyra små blad, som spetar ut ett åt vart håll. Kär eller inte kär? Inte är det väl alltid så gott att avgöra det, inte. Och bäst är det nog att inte vara för tvärsäker på att man är det, för vem kan veta om det inte kommer

någon, som visar en att man kan bli mycket mera förälskad än man var förut.

Astrid teg. Hon kände sig verkligen lika enkel som den lilla vildnejlikan, och hennes jubel över det stora undret, som uppenbarat sig för Alice, hade redan lagt sig. Kärleken måste nog vara ett mera invecklat problem än hon hade föreställt sig.

Hela kvällen funderade hon på detta märkvärdiga problem, och hur det skulle ställa sig inför henne själv, om det någon gång kom henne in på livet. Hon undrade om hon liksom Alice skulle få svårt att avgöra om hon var kär eller inte kär. Men nej, det trodde hon ändå inte. Säkert skulle hon veta det. Hon kände på sig att hon skulle veta om hon var det eller ej.

Men när hon låg i sin säng och sömnen började tynga henne blev hon ödmjuk och anspråkslös. Och hon bad en innerlig bön om att hon åtminstone skulle kunna bli så pass mycket kär att det räckte till för att det skulle gå bra för henne i hushållsskolan.

4.

På advokatkontoret, där Elof Joncker var anställd, kände man ganska väl till hans pensionat. Han hade ju ätit sina middagar där i nära två år, och hans karakteristiska skildringar av medgästerna voro mycket guterade av kamraterna.

När flickorna Stenborg kommo dit blevo även de föremål för ingående beskrivningar, och för att skilja den ena från den andra kallade han Alice för flickan från Bäckedal och Astrid för flickan från Ringgårda, ty deras förnamn blandade byråkamraterna alltid ihop.

Flickan från Bäckedal utmålades som den mest för-

tjusande unga dam man kunde få se, chic, full av charm och utrustad med alla tänkbara talanger, under det att flickan från Ringgårda visserligen också var en söt flicka men betydligt mindre begåvad än kusinen och otymplig som en hundvalp. Allting föll ur händerna på henne, och i pensionatet undrade man hur mycket hon egentligen skulle kunna lära sig i hushållsskolan, där hon gick. Man tänkte ställa till en utflykt framåt våren och låta damerna laga middagen. Flickan från Ringgårda skulle få koka potatisen, och man slog redan vad om huruvida den skulle bli riktigt kokad eller inte. Men skillnaden mellan de båda flickorna var ju ganska förklarlig när man tänkte på deras hem. Stenborgs på Bäckedal voro mycket ansedda och fint bildade människor som givit sin enda dotter en utmärkt uppfostran, medan direktör Stenborg på Ringgårda, som var ensam om att uppfostra sina fem barn, ansåg dem vara så bra att de knappt behövde uppfostras alls och hade förbrukat omkring sjutton hushållerskor på några år, bara för att de envisats med att försöka sätta litet pli på hans älsklingar.

Bland byråkamraterna hade ett rätt livligt intresse börjat utveckla sig för flickan från Bäckedal och flickan från Ringgårda, mest naturligtvis för flickan från Bäckedal, ty man anade med stora skäl att en roman höll på att utspinna sig kring henne och Joncker. Det var endast en av kamraterna, som inte lyfte upp huvudet, då de båda flickornas namn nämndes, och det var Elofs pulpetmoatjé, advokat Sven Herzelius. I hans huvud rörde sig tankarna kring så många viktiga ting, att där inte fanns plats för några flickor varken från Bäckedal, Ringgårda eller andra orter.

Han hade stränga fordringar på sig själv och många förväntningar att uppfylla.

Hans far, justitierådet, var en framstående man, hans

mor hade en mängd framstående släktingar, och han själv hade mycket tidigt visat de mest lovande anlag. Vid fem års ålder kunde han läsa och skriva och skötte därefter sina studier med så stor ihärdighet, att hans medfödda närsynthet tilltog och tvingade honom att vid fjorton års ålder bära glasögon. Språk lärde han sig med lätthet. Matematiken hade inga svårigheter för honom, filosofi älskade han, och i en diskussion framträdde hans skarpa intelligens och logiska läggning med stor överlägsenhet. Det var sålunda alls inte underligt att man väntade av honom att han skulle tillöka släktens rad av framstående personer, och han hade också redan börjat att uppfylla förväntningarna genom sina vackra och tidiga examina och det namn som skicklig jurist han förskaffat sig på advokatkontoret.

För några år sedan hade han visserligen varit vetenskaperna en smula otrogen och tagit sig tid att gå och förlova sig. Men det dröjde inte länge innan han vände tillbaka. Fästmän hade tröttnat. Hon kunde inte riktigt följa med på de filosofiska utflykterna, och så upplöstes förbindelsen, om med smärta eller ej å hans sida, förmodade ingen säga, ty med sin i övrigt märkliga lätthet att uttrycka sig var han rätt inbunden i fråga om allt, som rörde honom personligen.

Nu ägnade han sig emellertid uteslutande åt sitt yrke, ämnade sätta upp egen advokatbyrå till hösten och gladde sig åt att få ett privat rum, så att han slapp bli störd av folks onödiga prat om ditt och datt.

*

Liksom det alltså kunde hända att flickan från Bäckedal och flickan från Ringgårda då och då omnämndes på advokatkontoret under morgontimmarna, när arbetet icke

var brådslande, så kunde det också hända att Elof Joncker då och då omnämndes i flickorna Stenborgs gemensamma rum på pensionatet. Ja, det omnämndes till och med mycket ofta.

Sedan Alice nu en gång givit Astrid sitt förtroende i avseende på hans känslor för henne, fortsatte hon med sina förtroenden. Varje dag hade hon något nytt att berätta rörande detta intressanta ämne och även rörande sina känslor för honom. Hon medgav att dessa blevo allt starkare. Hon tyckte verkligen mycket om honom. Men ändå...? Nej, ändå hade hon ännu inte lust att låta det avgörande ordet falla. Det var ju så svårt att bli alldeles bergsäker på sig själv. Vid andra liknande tillfällen hade hon också varit försiktig, och det hade visat sig vara mycket klokt, ty förälskelsen hade inom en kort tid gått över.

Men det var inte blott försiktigheten, som gjorde att hon inte ville låta det avgörande ordet falla så snart. Detta uppskjutande innebar även något annat, och under en av de förtroliga kvällsstunderna yppade hon för Astrid vad detta andra var.

— Vet du, jag måste vara en riktigt elak och grym människa, sade hon leende under det hon satt på sängkanten och flätade sitt tjocka, bruna hår, men jag kan inte hjälpa att jag njuter av att hålla honom i ovisshet. Han vet inte alls var han har mig. Jag får någonting hemlighetsfullt över mig, och den där osäkerheten gör honom retlig och het. När han inte kommit någonstans med mig och är så upprörd att han blir ond, är det allra roligast. Jag kan inte låta bli att skratta. Det är både spännande och lustigt. Och så tror jag att han tycker mera om mig för var gång han haft en sådan där liten sinnesrörelse.

Denna inblick i kusinens karaktär grav Astrid så mycket

att fundera på, att hennes fingrar, som höllo på att knyta upp ett av skobanden, stannade mitt i arbetet.

Tänk, att det kunde ligga en sådan utsökt njutning i att plåga den man tyckte om!

— Att han bara finner sig i att bli behandlad så där, anmärkte hon.

— Ja, vad ska han göra, svarade Alice leende som förut. De tego ett par ögonblick.

Men så framställde sig en ny gåta för Astrid.

— Jag begriper inte hur ni kan tala så där intimt med varann, som ni måste ha gjort, mitt ibland alla gästerna i salongen om eftermiddagarna, sade hon. Nog sitter ni förstas ofta i vrårna, men i alla fall . . .

Hennes kusin brast ut i skratt. Hon skrattade så att hon vred sig och inte kunde säga något på en lång stund.

— Du är då den mest oskyldiga varelse, som travar på Guds gröna jord, sade hon slutligen. Vet du inte av att jag har en hel hop släktingar här i stan?

— Jo, visst vet jag det.

— Och att jag är en sådan snäll liten flicka, som går och hälsar på dem mest var enda kväll.

Nu klarnade det för Astrid. Men hela hennes ansikte uttryckte likväl undran och häpnad. Hennes ögon blickade stora mot Alice och hennes läppar öppnade sig till en fråga, som aldrig kom fram. Hon började verkligen märka att kusinen hade smak för det hemlighetsfulla.

— Ja, så står det till, sade denna. Man rör väl inte för att man möter bekanta på vägen, när man går och hälsar på sina släktingar.

Efter detta klargörande samtal fick emellertid Astrid en allt fastare tro på att Elof Jonckers och Alice' vägar skulle sammanlöpa för livet, ty trots Alice' lust att plåga honom, trots hennes påstådda ovisshet om vad hon i grund och botten kände för honom, och trots hennes fortsatta obenägenhet att låta det avgörande ordet falla, hade hon dock visat att hon obestriddligen var mycket fästad vid honom. Den omständigheten att hon så ofta träffade Joncker på vägen till släktingarna uppenbarade ju att hon inte kunde vara skild ifrån honom. Då hon talade om honom blev också värmen i hennes ton mer och mer märkbar, och ibland for ett skimmer av omisskännlig lycka över hennes ansikte.

Alice visste nog inte själv hur förälskad hon var.

En morgon, strax innan de båda flickorna skulle bege sig till hushållsskolan kom ett brev till Alice. Det var styvt och såg ut att innehålla ett bjudningskort.

Så var även förhållandet. Alice höll det småleende i sin hand och betraktade det rätt länge utan att säga något. Det roade henne att reta Astrid, som hon visste brann av nyfikenhet. Denna stod heller inte ut med att vänta utan måste fråga vad det var för ett märkvärdigt brev.

En inbjudning till juristbalen om fjorton dar, svarade Alice.

— Från Elof Joncker?

Alice nickade.

— Nej, men Alice, Alice, varför hoppar och dansar du inte, skrek Astrid. Det skulle då jag göra i ditt ställe. Bjuden på kort! Tänk, att få komma på en stor, riktig ball!

— Har du aldrig varit på någon, frågade kusinen.

— Nej, aldrig.

— Ja, då kan jag nog tro att du skulle hoppa om du blev bjuden. Men jag har ju varit på åtskilliga baler, jag.

Hon var redan en smula blaserad, Alice. Men den egentliga orsaken, varför hon inte visade någon överraskningens glädje, var den, berättade hon, att bjudningen var väntad. Elof hade talat om den flera gånger under de senaste veckorna och förvissat sig om att hon skulle ta emot den. Och ointresserad för den var hon visst inte. Hon skulle samma dag gå och köpa sig tyg till balklämningen och frågade Astrid om hon ville gå med för att välja och råda.

Detta var ju en stor ära för den tillfrågade och liksom att få vara med på ett hörn.

Hon gick entusiastiskt in på förslaget. Och hon och Alice togo sig ledigt ett par timmar innan arbetet på hushållsskolan slutade. De gingo omkring i butikerna och det gjordes storartade uppköp. Det blev siden och chiffong. Det blev skor och silkesstrumpor. Det blev hårprydnader och parfym. Och det blev överläggningar hos sömmerskan. De kommo hem trötta och belåtna och diskuterade hela kvällen idel toalettfrågor.

*

Söndagen före balen var det ett härligt väder, och Astrid fick lust att göra en långpromenad. Men som hon varit alltför oföretagsam och blyg att skaffa sig några intimare bekanta, vare sig i hushållsskolan eller pensionatet, och som Alice efter vanligheten begivit sig på besök till sina släktingar, måste hon gå ensam.

Väl utkommen fann hon sig emellertid lätt nog i sin ensamhet, i synnerhet då hon kommit utom tullen. Det var så många intryck som trängde sig på henne. Vägarna vimlade av lyckliga föräldrar och livliga barn. Unga par, förlovade eller icke, skolflickor, skolgossar och många

andra slags människor rörde sig omkring henne, alla bärande på sina ansikten den gemensamma prägeln av belåtenhet med livet. De njöto så uppenbart av den sköna fridagen, det härliga vädret och samvaron med sitt sällskap, att deras glada stämning förhöjde och smälte ihop med vårstämningen, som trots att snön låg tjock över fält och skogsbackar, dock bredde sig över hela nejden.

Sedan hon styrt sina steg in i Hagaparken, riktade hon emellertid sin uppmärksamhet mera på naturen än på människorna. Hennes ögon njöto av de snöhöljda, i blått skiftande dalgångarna, som än bredde ut sig mellan de solbelysta höjderna, än kröpo ihop mellan sluttningarna och lundarna, där de nakna lövträden lyfte sina kronor, ekarnas knotiga och vresiga, björkarnas luftiga och dimgrå med toner i violett.

Och så upptagen var hon av denna ögonfröjd att hon inte lade märke till ett par vandrare som kommo emot henne på den buktande vägen under den rätt uppstigande bergväggen. Hon skulle annars på långt håll ha känt igen den ena av dem, i stället för att hon nu inte gjorde det förrän de voro henne rätt nära.

Men hon själv hade heller inte blivit igenkänd. Om hon varit upptagen av naturen, så hade de båda vandrarna varit upptagna av varann. De pratade mycket ivrigt och hade inga tankar och blickar för världen omkring sig. Astrid observerade dem innan de observerade henne.

Damen var Alice, och först trodde Astrid att kavaljeren var advokat Joncker. Men i nästa ögonblick såg hon att han var en för henne alldeles främmande person.

Nu sade han något, som roade Alice, så att hon kastade upp huvudet med ett litet skratt, och i detsamma fick hon se sin kusin.

Överraskningen kom henne att tvärtystna. Men omedelbart därpå log och nickade hon hjärtligt åt Astrid, var-

efter hon åter vände ansiktet mot sin kavaljer, fortsatte det intressanta samtalet och passerade den mötande utan att göra något uppehåll i sitt påbörjade yttrande.

Så-å, det var inte endast Elof Joncker, som Alice hade turen att råka, då hon var på väg till sina släktingar. Detta var ju en ganska märklig upptäckt. Och märkligt var även att vägen till släktingarna tycktes sträcka sig långt utom tullarna, fastän dessa släktingar bodde i stadens medelpunkt.

Astrid hade inte längre något öga för den vackra naturen och det härliga solskenet. Hon tänkte bara på Alice och hur svårt det var att lära känna och förstå henne. Och utan att hon själv visste av det vände hon om och gick tillbaka. Instinktmässigt skyndade hon på sina steg och tog genaste vägen till pensionatet. Hon längtade efter att komma hem för att så snart som möjligt få träffa Alice och erhålla förklaring på förmiddagspromenaden med den främmande unge mannen.

Men hoppet om denna snara förklaring blev grundligt besviket. Alice återvände inte till pensionatet förrän man satte sig till middagsbordet, och inte ett ord växlades under eftermiddagen mellan kusinerna om sammanträffandet i Haga, ty sedan middagen var över vidtog ett livligt sällskapsliv. Alice och Joncker höllo som vanligt ihop. De sutto i vrårna och konverserade. De dansade nya jazzturer tillsammans. Och det blev ganska sent innan man kunde besluta sig för att säga god natt.

Äntligen var dock den stunden kommen, då de båda rumskamraterna gått in till sig, och Alice kunde inte längre undslippa kusinens frågande ögon och talande tystlåtenhet. Sedan de bägge tegat en liten stund började Alice skratta, först sakta, därefter högt och muntert. Och till sist mönstrade hon Astrid noga från topp till tå.

— Skyddsängeln, sade hon spefullt. Elof Jonckers skyddsängell!

Astrid vände henne indignerad ryggen och sysslade med sin toalett.

— Kära skyddsängel, fortsatte Alice, var inte så sträng. Ännu är jag ju inte förlovad.

Astrid vred på huvudet och gav henne en sned, straffande blick.

— Men du tycker i alla fall om Elof.

— Kanske. Kanske inte.

— Är det så osäkert nu igen? Åt mig har du ju sagt att du gör det, och varenda dag låter du honom förstå det.

— Han har inte rättighet att förstå någonting alls, förklarade Alice energiskt. Jag är fri som fågeln i luften, och tills jag kommer i bur har ingen någonting att säga över mig.

Men då Astrid på nytt försjönk i en demonstrativ tystnad, värdigades föremålet för hennes ogillande ge några upplysningar. Den unge mannen, som varit hennes kavaljer på förmiddagen var en ingenjör Östergren, som hon ett par gånger träffat hos sina släktingar och senast kvällen förut. Han hade då kommit att tala med henne om Hagaparken och fått veta att hon ännu inte sett Haga ruiner, något som han fann vara en betänklig försummelse. Det var alldeles nödvändigt att hon gottgjorde denna försummelse och han ville gärna hjälpa henne att göra det. Och så hade de kommit överens om att han skulle bli hennes vägvisare. I dag hade de också mycket riktigt mött varann på utsatt ställe och gått omkring litet i Hagaparken.

— Det var alltsammans, slutade hon. Enkelt och oskyldigt och ingenting att bråka om. Vi kom inte ens till ruinerna. Det var för mycket snö. Och för resten glömde vi alldeles bort dem.

Dagen före juristbalen kom åkslaget, som förändrade hela situationen. Det skedde på morgonen strax efter det Elof Joncker infunnit sig på kontoret och närmare bestämt sedan han hörsammat ett bud från chefen, att denne ville tala med honom inne i sitt privatrum.

— Herr Joncker, sade chefen, när Elof stod framför honom, vi måste inhämta en del upplysningar på ort och ställe angående vårt menedsmål i Örebro. Vill ni vidtaga nödiga förberedelser för att resa dit i morgon bittida?

Det var med nöd Joncker kunde behärska sig så att han förmådde fatta de därefter meddelade instruktionerna.

Bortdriven, förvisad just den dagen, som han sett fram emot med så skyhöga förhoppningar! Halsstarrigt och oresonligt hade han hållit fast vid en dröm om att denna festliga dag skulle gömma på hans lycka. Den skulle ge så många tillfällen att tala. Den skulle framkalla stämningar, som kunde bära en ut över det vardagliga. Och vad hade det nu blivit av den vackra drömmen? Skingrad var den som en dimbild. Utplånad...!

Han kom tillbaka som en olycklig man, hårt gisslad av det grymma ödet, och han tillbragte en god stund vid sin pulpet med att planlöst riva bland sina papper och naturligtvis utan att hitta det han sökte. Men plötsligt fick han en ny syn på åkslagets följder. Det var inte blott honom det drabbat utan också Alice. Hon hade glatt sig åt balen. Hon hade skaffat sig en förtjusande toalett. Hon väntade sig en angenäm kväll. Det skulle inte bli roligt att se hennes besvikelse vid underrättelsen om att nöjet måste inhiberas.

Fanns det då verkligen ingen möjlighet att ställa det så, att hon inte behövde försaka det?

Han snurrade om kontorstolen, så att han hade den andra pulpeten framför sig.

— Hör ni, är det ingen av er som behöver en dam till balen i morgon, frågade han kamraterna. Jag har en ledig, för jag har blivit landsförvist till Örebro.

Kamraterna skrattade. Han visste lika väl som de själva, att de för länge sedan hade skaffat sig damer.

— Du börjar i galen ända, sade en av dem. Vad är det för en ogrannlagenhet att bjuda ut en dam på det viset? Nej, du ska naturligtvis vandra stan runt och haffa en kollega, som ännu inte beslutat sig för att gå på balen. Stick din biljett i näven på honom och säg honom att den medför den oskattbara lyckan att få göra bekantskap med flickan från Bäckedal.

— Har inte tid, mumlade Joncker, snurrade tillbaka stolen och satte sig att stirra ned i pulpetskivan, allt under det han, trots sin utsago att han inte hade tid, skarpt funderade på vilken kollega han enligt kamraternas råd skulle kunna »haffa».

Efter en liten stund upphörde han att stirra ner i pulpetskivan för att i stället stirra rätt framför sig, och då träffade hans blick Svén Herzelius, som satt mitt i vägen för den. Synen verkade som en uppenbarelse. Här hade han ju den sökta kollegan.

— Hör du, Herzelius, började han, vet du av att du ska på juristbalen i morgon kväll?

— Nej, det vet jag ingenting om, svarade den tillsporde något frånvarande och vände ett blad i inlagen, som han höll på att studera.

— Men det ska du i alla fall. Jag har blivit landsförvist till Örebro, så nu får du ta hand om biljetten och flickan från Bäckedal.

— Å prat! Låt mig vara i fred.

Och advokaten Herzelius fördjupade sig energiskt i sin intressanta lektyr.

— Nekar du verkligen att göra mig den tjänsten?

— Ja, absolut.

Det var med ett oryggligt allvar, som dessa avklippande ord uttalades, och några minuter förgingo under tystnad, medan Herzelius arbetade lugnt och samvetsgrant med inlagan, ty nu ansåg han balfrågan vara lyckligt avkopplad.

Men Joncker satt och retade upp sig, så att blodet steg honom åt huvudet, och till sist kunde han inte tåga längre.

— Jag vill säga dig en sak, Herzelius, sade han. Fastän jag vet att du är en förbaskad stofil, har jag hittills alltid hållit dig för en god kamrat. Men jag gör det inte längre.

— Vad nu då!

Pulpetmoatjén lyfte äntligen sina ögon från inlagan.

— Du kan dansa, har jag hört. Du har varit på bal förr, så du är inte bortkommen. Men när jag ber dig som en väntjänst att träda i mitt ställe och ta hand om den stackars flickan, som annars går miste om ett nöje, som hon glatt sig åt, säger du absolut nej. Jag vet inte om det kan kallas för att vara en god kamrat.

Herzelius blev orolig. Han förstod att attentatet mot hans frid inte var avvärjt.

— Det är inte min force att ta hand om flickor, upplyste han. Jag har ingenting att säga dem.

— Å, det är inte svårt att prata med flickan från Bäckedal. Och för resten får du nog hjälp.

Elof nickade uppfordrande åt kamraterna vid andra pulpeten, och de nickade bekräftande igen. De skulle med glädje lätta kamratens bekymmer.

— Och du behöver ju bara dansa första dansen och kotiljongen med henne, fortsatte Joncker, vänd till Herzelius. Och så förstås vara hennes kavaljer vid supén.

— Herregud, tycker du det är bara, det, utbrast den plågade mannen. Du vill kanske också att jag ska göra visit och hämta med bil?

— Ja visst, det är din enkla skyldighet.

Men nu reste sig den plågades självkänsla. Det skulle väl ändå vara någon måtta på pretentionerna.

— Nej, nu kan det vara nog, det där vill jag inte underkasta mig, förklarade han. Jag har inte tid! Jag har inte lust! Vill hon träffa mig i kapprummet, så må det vara hänt. Annars får det vara.

Elof insåg att det skulle vara oklokt att inte moderera sig en smula. Han avstod från visit och bil och accepterade kapprummet. Återstod nu blott frågan om igenkännandet. Om han åtminstone haft ett porträtt av Alice att visa. Men något sådant hade han ännu inte lyckats erhålla.

— Du får ge mig en noggrann beskrivning på henne, sade Herzelius.

Ja, det skulle Joncker visst göra. Och han gav sig genast in på en livfull skildring av hennes förtjusande apparition. Hon hade mörkt hår, mörkblå ögon, vacker hy, fin ansiktsrundning, böjda, friska läppar, rak näsa, varken för stor eller för liten, och en den näpnaste lilla haka.

Men Sven Herzelius viftade otåligt framför sig med handen.

— Det där kan ju passa in på millioner. Det är inte någon beskrivning på en individ. Hur vill du jag ska kunna känna igen henne på den? frågade han. Har hon inte ett ärr på kinden eller åtminstone en värta i pannan?

Advokaten Joncker skakade på huvudet, såg stött ut och meddelade, att fröken Alice Stenborg inte hade några som helst fel och lyten. I detsamma han avgav detta besked förstod han likväl hur omöjligt det var att med

ord beskriva ett ansikte utan fel och lyten, så att en annan skulle kunna få en klar föreställning om det och känna igen det i verkligheten. Hur skulle man nu reda sig ur denna situation?

Men den irriterade balkavaljeren mot sin vilja lät honom inte sitta länge försjunken i sina funderingar.

— Nå, om du inte vet hur hon ser ut, så vet du kanske vad hon ska ha på sig, sade han.

Ja, det erinrade sig Joncker. Han hade hört Alice och Astrid resonera om den beställda klänningen.

— Blekgult siden med ärmar och besättning av blekgult chiffong, svarade han.

— Gult siden med chiffongärmar, förkortade Herzelius och bultade sig i pannan för att riktigt prägla in upplysningen. Herregud ett sånt spektakel! Gult siden och chiffongärmar. Vad i fridens namn ska jag ta mig till med henne? Gult siden och chiffongärmar...

*

Inte förrän middagen var över och Elof Joncker funnit en lugn vrå i salongen för sig och Alice, berättade han för henne om äskslaget. Och det glädde hans egoistiska hjärta att det även för henne var långtifrån välkommet, och att hon inte fann någon tröst i att han skaffat henne en annan kavaljer. Vem denne var frågade hon inte ens efter. Det intresserade henne inte.

— Jag går i alla händelser inte på balen när inte du är med, försäkrade hon. Den där ställföreträdaren kan ju få båda biljetterna och bjuda en annan dam, så blir det två, som får nöje av dem. Jag skulle bara få tråkigt.

Jonckers egoistiska hjärta fick sin njutning tillökad av denna bestämda försäkran. Men icke desto mindre blev

han ännu ivrigare i sina försök att förmå henne att ändra sitt beslut, ty trots hennes klara förnekelse trodde han att hon skulle få roligt på balen, om hon väl kom dit. Och i sin förälskelse ville han bereda henne allt vad angenämt var.

Då hon emellertid alltjämt visade sig motspänstig, sprang han efter Astrid och förde denna till sin privata vrå för att få hjälp med sina övertalningsförsök. Och Astrid började villigt att bearbeta den motspänstiga.

Det var henne omöjligt att förstå hur man kunde säga nej till en bal, en stor bal, som skulle bli så festlig som juristernas. Och när nu Elof gjort sig så mycket besvär med att skaffa en annan kavaljer i sitt ställe! Det skulle bli obehagligt för både Elof och den nya kavaljeren. Den nya kavaljeren skulle naturligtvis tro att Alice inte tyckte han var god nog åt henne.

— Tror du verkligen han skulle vara så känslig, frågade Alice, i det hon vände sig till Elof.

Joncker funderade. Han trodde visst inte att Herzelius skulle vara så känslig. Tvärtom skulle han nog bli förtjust om han så lätt kunde slippa ifrån hela saken. Men som Joncker nu en gång föresatt sig att emot Alices egen vilja bereda henne ett nöje, så passade det honom att få Herzelius karakteriserad som en känslig och ömtålig man.

— Ja, det kan nog hända att han skulle bli litet stött, medgav han.

— Vem är då den utvalde, frågade Alice med en trött min, som om hon höll på att resignera för att inte bereda Elof obehag.

— Advokaten Herzelius.

— Han!

Utropet kom samstämmigt från Alice och Astrid. De

kände båda till advokaten Sven Herzelius. Elof Joncker hade för en tid sedan av någon anledning kommit att omnämna honom som advokatbyråns mest betrodda kraft, hade framhållit vilken lärd och skarpsinnig jurist han var och att man förespådde honom en märklig karriär. Men de hade också fått höra att han i sällsynt grad var ointresserad för sällskapsnöjen och att kvinnor inte spelade någon roll i hans liv sedan åtskilliga år tillbaka, då hans förlovning, som blott räckt under några månader, hastigt blivit bruten. Han förstod sig visst inte riktigt på flickor.

— Ja, då måtte jag få trevligt, sade Alice.

Joncker skyndade sig att ge henne samma tröstande förklaring, som han givit sin vän Herzelius. De behövde ju blott dansa första dansen med varann. Och den gick ju snart över. Och sitta bredvid varann vid supén. Men då hade man ju grannar att underhålla sig med. Och så till sist dansa kotiljongen tillsammans, vilket ju inte heller var så farligt, eftersom man då ständigt flög ifrån varann, så att samvaron blev obetydlig. Det var alla skyldigheterna. För resten var man fri. Och Elof visste med bestämdhet att de andra kamraterna på byrån skulle vara särdeles angelägna att få uppvakta Alice. De kände till henne på något sätt, han mindes inte hur, troligen genom bekantas bekanta och voro mycket intresserade.

Alice smålog utan att svara.

— Ja, där ser du, instämde Astrid. Ditt ryckte går omkring hela stan. Alla är förtjusta i dig. Du kommer att få kolossalt roligt. Och tänk, Alice, om du till och med kunde få advokaten Herzelius att intressera sig för flickor? Det vore en seger!

I Alice' ögon kom en snabb glimt.

— Ja, det har du rätt i, sade hon.

Därefter vände hon sig till Joncker:

— Vet du, Elof, jag tror verkligen jag beslutar mig för att gå på balen.

Elof skrattade, först litet tvunget, som om ett grand av oro farit i honom, men sedan friskt och muntert, som om han funnit denna oro enbart löjlig.

— Ja, lycka till då med missionen, sade han.

Och så var det överenskommet och uppgjort att Alice skulle gå på juristbalen och acceptera Sven Herzelius som kavaljer.

7.

Tidigt morgonen därpå kom balklänningen från sömerskan och blev provad.

Alice stod framför spegeln och vände sig åt alla håll, granskade och kritiserade men fann den på det hela taget tillfredsställande sydd.

Astrid föll helt enkelt i hänryckning. En vackrare dräkt hade hon aldrig sett. Den var ett mästestycke, ett underverk av elegans och smak. Och så klädsam!

Då Alice tagit av sig klänningen kastade hon den plötsligt till kusinen.

— Sätt den på dig, så får jag se ordentligt hur jag tar mig ut i den, sade hon. Vi har ju samma figur, och de säger ju att vi är ganska lika varann.

Den anmodade hade ingenting att invända. Medan Alice klädde på sig sin vardagsdräkt, tog Astrid av sig sin och trädde därefter med stor vördnad på sig underverket. Och det befanns att det passade henne lika bra, som det passade den, åt vilken det var gjort.

Hon blev kommenderad att vända sig åt vänster, åt höger och helt om. Sedan fick hon långsamt rotera och utföra alla möjliga rörelser, under det Alice på avstånd

bedömde effekten, som efter noggrann prövning gillades och till och med erhöll betyget mycket god.

Uppvisningen var likväl ännu inte avslutad då en knackning hördes på dörren och tjänstflickan anmälde, att det var telefonbud till fröken Alice Stenborg.

Den kallade sprang ut, och Astrid begagnade tillfället att i spegeln beskåda sin egen apparition.

Sannerligen var den inte rätt fördelaktig! Vad den klänningen hade för en makt att försköna! Nu upptäckte hon också själv sin likhet med Alice, och det glädde henne. Hon hade alltid känt sig smickrad, då någon talat om denna likhet. Och hon vände och vred sig framför spegeln och var tacksam för att telefonsamtalet tog en sådan lång tid.

Slutligen hördes likväl steg utanför dörren, och den gick upp. Men det var inte Alice, som steg in utan Emmy.

Systemens uppträdande innebar dock ingen egentlig överraskning för Astrid, som visste att hon endera dagen skulle in till staden för att besöka tandläkaren, och att en Ringgårdavisit då var att vänta. Det var tvärtom Emmy, som bereddes en överraskning, och den överraskningen var så stor, att backfischen stod som fastnaglad vid golvet. Hon hade först trott sig ha Alice framför sig, men när den eleganta uppenbarelsen i blekgult siden och chiffong vände sig helt emot henne, hade hon igenkänt sin syster.

— Ä, men Astrid... stammade hon, är det du? Inte ska du väl på bal?

— Nej, inte jag. Bara klänningen.

Och Astrid berättade hela balhistorien och att hon var provdocka åt Alice, för att denna skulle få ett riktigt begrepp om hur hon tog sig ut i sin dräkt. Men när Emmy fick veta att den vackra toaletten inte till-

hörde Astrid, förlorade hon strax allt intresse för den. Hon slet av sig hatt och kappa, kastade dem över soffkarmen, satte sig bredvid dem och gäspade.

— Ta av dig trasan, jag iss inte se den, sade hon. När vi Ringgårdajantor aldrig får gå klädda annat än som lantlollor, så är det inte värt att vi tittar åt sånt där bjäfs.

Men Astrid hann inte lyda uppmaningen förrän dörren åter gick upp, och Alice visade sig med ett uppseendeväckande surmulet ansikte. Då hon fick syn på Emmy klarade hon visserligen litet och hälsade hjärtligt på henne, men omedelbart därpå kom den surmulna minen tillbaka.

— Kan ni tänka er så det kan stöta ihop, sade hon. Just i dag, när jag ska på juristbalen, blir jag bjuden på att spela kägglor på Stallmästargården och efteråt supera på värdshuset. Spela kägglor, som är det roligaste jag vet.

Det var en kusin på hennes mors sida, som telefonerar och framfört bjudningen, vilken emellertid inte kom från den telefonerande och hennes familj utan från en person, som Alice träffat i deras hem. Han ville ovillkorligen att hon skulle följa med de andra, vilka lovat komma på tillställningen.

— Ingenjör Östergren, du vet, Astrid.

Och den surmulna minen skingrades, medan hon såg på den tilltalade och log ett leende av hemligt förstånd. Men Astrid blev helt allvarsam.

— Inte skulle du väl ändå vilja försaka juristbalen för kägelbjudningen, frågade hon.

— Jo, med största nöje. Ingenjör Östergren är mycket trevlig, men min kavaljer på juristbalen, den där tråkiga Herzelius, kan väl inte göra någon människa glad.

Emmy for som en pil upp ur soffan, sträckte fram armen mot Alice och höll upp en viftande hand, alldeles

som en skolflicka, som tror sig om att kunna besvara en fråga, inför vilken kamraterna stå svarslösa.

— Jag vet, hör du . . . jag vet hur du ska göra, ropade hon. Du går på kängelbjudningen och låter Astrid gå på balen.

Denna enkla lösning gjorde Alice så häpen att hon en sekund stod där med öppen mun. Men så slog hon till ett befriande skratt och klappade händerna.

— Bravo, Emmy! En briljant idé! Tänk att du kunde hitta på något så kvickt, utbrast hon. Ja, visst ska Astrid på balen. Hon har ju toalett och allt.

Det sista yttrandet underströks med en gest åt den blekgula klänningen.

Astrid blev först förskräckt, men därpå skrattade också hon. Det var ju bara ett skämt, det där.

— Det är ändå märkvärdigt vad ödet kan foga ihop det bra, när det är på gott humör, filosoferade Alice. Nu går jag och telefonerar att jag kommer på kängelbjudningen.

Hon gick mot dörren. Men Astrid rusade efter och drog henne i kjolen.

— Det kan inte vara ditt allvar?

— Jo, naturligtvis är det mitt allvar. Du får gå på en stor bal, som du så gärna vill. Och jag får gå på min kängelbjudning, som jag så gärna vill.

Hon försökte lösgöra sin kjol. Men Astrid hade starka händer och släppte den inte för ett ögonblick, under det hon uttalade sin mening om saken. Hon hade alltjämt lika svårt att tro, att Alice menade allvar. Inte skulle hon väl vilja handla så orätt mot Elof Joncker? Det var ju henne, Alice, han bjudit och ingen annan. Och hon, Astrid, hade ingen lust att komma objuden på en bal.

— Var nu inte dum, Astrid, du är ju bjuden av mig, förklarade Alice. Det är min biljett du går på, och jag

kan ge bort den åt vem jag vill. Om jag bara kunde telefonera till Elof och säga honom att jag blivit förhindrad och att du går i mitt ställe, så skulle jag göra det. Men han har ju redan rest, och i Örebro kan man inte få tag på honom.

— Skulle du kunna säga honom att förhindret består i att du hellre går på ingenjör Östergrens kugelbjudning än på Elof Jonckers bal, frågade Astrid.

— Å, skyddsängel, skyddsängel, ska du nu vara sträng mot mig igen?

Alice såg halvt bedjande, halvt förebrående på henne.

— För att lugna ditt samvete, tillade hon, lovar jag dig att en gång, när det passar sig, tala om hela historien för Elof. Och nu ska du inte sjäpa dig. Gör du kanske något ont mot någon genom att gå på balen? Nej, inte det ringaste. Du skaffar bara mig litet trevligt och dig själv just som ett litet äventyr, som inte är vidare farligt. Du behöver ju inte vara rädd för att någon ska lista ut att du inte är den rätta fröken Stenborg. Ingen av juristerna har sett oss. Vad säger du, Emmy, som kommit upp med förslaget? Ska hon inte gå?

— Jo, svarade Emmy med den avgörande trygghet, som låg i hennes natur, bara det blir omtalat efteråt, så hon inte kommer in i något hemlighetsmakeri. För sånt kan bli benigt.

Ja-a då, det skulle visst bli omtalat, försäkrade Alice. Men kusinerna skulle å sin sida lova henne att inte berättat historien för någon, så att den på omvägar kunde komma fram till Elof Joncker. Hon ville själv framställa saken på det sätt och vid det tillfälle hon fann lämpligast.

Emmy nickade och avgav löftet utan omsvep, och även Astrid lovade, ehuru med någon tvekan. Ännu hade hon ju inte ens gått in på att spela den roll hon blivit tilldelad. Men som hon i alla fall givit Alice ett finger, så

dröjde det inte länge förrän hon blev fast. Det fanns ju alla skäl för att hon skulle begagna sig av biljetten och inga emot, bedyrade dess innehavarinna. Tänk bara, att få dansa i den där klänningen, som hon var så förtjust i!

— Ja, jag kan inte förstå att du vill låta en annan begagna den före dig, sade Astrid. Jag tycker du skulle vilja gå på balen bara för klänningens skull.

Då skrattade emellertid Alice och tog henne i famn utan att bry sig om vad det hade för verkan på chiffongen. Och hon smekte och kysste henne med hela den hjärtvärmande vänlighet, vari hennes tjuvningskraft till en god del bestod.

— Får du roligt, så stannar det nog kvar någonting av roligheten i den åt mig, sade hon. Så det är bara skrock och egennyta av mig, att jag lånar dig den.

Lockelserna voro flerfaldiga för den lilla enkla Ringgårdaflickan, som aldrig varit ute i vida världen. Få gå på stor ball! För en gång vara klädd i en elegant, modern toalett! Få vara med om något, som smakade av hemlighetsfullhet och intrig, nästan av äventyr! Och alltsammans understött av Alice' uppmuntrande vänlighet.

Ett slags berusning fattade henne, och nästan utan att veta av det, hade hon brett ut kjolen med båda händerna och tagit några danssteg.

Vad man kände sig lätt i den luftiga, tunna klänningen! Den gav en nästan vingar!

Hon dansade runt omkring golvet. Hon flög. Och hon tänkte inte mera på att stå emot frestelserna. Varför skulle hon inte dansa ut i vida världen, när den stod öppen för henne?

— Nu går jag och telefonerar att jag antar kägelbjudningen, sade Alice, i det hon med raska steg gick mot dörren.

Och nu var det ingen, som hindrade henne.

Hängarna i kapprummet voro icke fullt upptagna, när en ensam ung flicka med ett något ängsligt ansikte steg in och såg sig omkring.

Därinne befunno sig flera unga damer, som med hjälp av sina uppvaktande kavaljerer höllo på att ta av sig ytterplaggen, men någon oengagerad herre, som tittade efter en väntad dam, syntes inte till. Även vaktmästarna voro så strängt sysselsatta att hon själv måste befria sig från kappa och pampuscher. Och sedan detta var gjort, visste hon inte var hon skulle göra av sig.

En stund stod hon framför en spegel och ordnade sitt hår, som låg bra förut. Därpå gick hon tillbaka till hängarna, sökte reda på sin kappficka, tog fram en näsduk, som hon inte behövde, stoppade ned den i fickan igen och tryckte sig in bland ytterkläderna, för att vara så osynlig som möjligt för det muntra sällskapet omkring henne, vilket säkerligen börjat undra varför hon var så ensam.

Då och då måste hon dock kasta en forskande blick mot ingångsdörren till festvåningen, och plötsligt stod där äntligen i dörröppningen en man, vilken liksom hon såg sig sökande omkring. Han var ljuslagd, hade skarp-skurna anletsdrag, bar pincené och tycktes inneha en ålder om tjugusju eller tjugåtta år.

Han måste vara den hon väntade på.

Hastigt böjde hon sig ned och slätade på sin dräkt, för att han skulle tro att hon just nyss hade kommit och knappt vore färdig ännu. Och då hon reste sig igen, stod han bugande framför henne och presenterade sig.

— Herzelius.

Han hade inte haft svårt att hitta henne, tack vare

den grundliga inpluggningen av »gult siden och chiffong-ärmar».

— Fröken Stenborg, svarade hon.

Allt var i sin ordning. Han bjöd henne armen och de vandrade in i salongen, där han valde dem en plats i en av sofforna. Och så öppnades konversationen.

Han hade i förväg tänkt ut, vilka samtalsämnen, som bäst lämpade sig för hans unga dam och gjort upp en minneslista över en del, i fråga om vilka han antog att hon kunde ha någon erfarenhet eller vetskap. Och han började naturligtvis med väderleken.

— Det är ju en härlig vinter vi har. Så frisk och kall ända in i mars.

— Ja, förtjusande, svarade Astrid.

Hon skulle ha velat svara någonting piggt och pikant, alldeles som Alice skulle ha gjort, Alice som hon representerade. Men det var henne alldeles omöjligt. Ingenting kunde hon hitta på att säga annat än det mest idiotiska. Hon satt ju rent av och blamerade Alice. Och ändå hade hon under dagens lopp varit fylld av ljusa och vittflygande förhoppningar. Hennes eget yttrande om att det skulle vara en seger för Alice, ifall hon kunde få advokaten Herzelius att intressera sig för flickor, hade föresvävat henne. Tänk om hon, Astrid, skulle vara i stånd att tillkämpa sig en sådan seger? Vid åtskilliga tillfällen hemma på Ringgårda hade hon kommit i en så upplivad sinnesstämning att hon roat folk. Hon hade märkt att det fanns personer, som verkligen tyckte att hon var en trevlig flicka. Kanske var det inte alldeles omöjligt att hon på balen kunde komma i en sådan sinnesstämning?

Men vid första blicken in i kapprummet, där ingen väntade henne, hade de ljusa förhoppningarna förflyktigats, och vid åsynen av Herzelius' fasta, ogenomträng-

liga anletsdrag och hela värdiga uppenbarelse stod Elof Jonckers skildring utav honom som en skarpsinnig jurist, ointresserad för allt utom sitt yrke, levande framför henne. Ja, hennes kavaljer föreföll henne som en redan färdigbliven domare, och själv kände hon sig som en brottsling, vilken seglade under falsk flagg, och som han nog snart skulle avslöja.

— Men när all den här snön ska bort, då blir det otrevligt, sade advokaten.

— Ja, töväder är obehagligt, instämde Astrid.

Det uppstod en paus. Herzelius förstod att ämnet var uttömt, gick i tankarna igenom sin minneslista och fann ett nytt.

— Har fröken varit på nationalmuseum?

— Ja, en gång på en söndag.

— Vad tyckte fröken om Nordenskjöld vid Nordpolen?

För ögonblicket erinrade han sig inte någon annan tavla på hela museet. Det var femton år sedan han var där sist.

— Den är storartad, svarade Astrid, för att den var stor, det visste hon då åtminstone.

Plötsligt mindes Herzelius ännu ett konstverk, så ämnet räckte ett stycke till.

— Och Malmströms »Älvdansen», frågade han.

— Ja, den är förtjusande . . .

»Älvdansen» kom hon verkligen litet bättre ihåg, och hon skulle just våga sig på att tillägga något, då hon i stället måste bita sig i läppen. Återigen hade hon ju blamerat Alice. Det var andra gången på ett par minuter, som hon använt det utnötta epitetet »förtjusande».

Konversationen avstannade. Nog hade Herzelius väntat sig en prövande kväll, men att fröken Stenborg, som Joncker tycktes vara så betagen i, och vilkens lov han

sjungit i så många tonarter, skulle visa sig vara till den grad hårdpratad, övergick dock hans värsta förväntningar. Efter ett par ögonblick bemannade han sig emellertid och tog itu med nästa ämne på minneslistan »Vad tycker fröken om Stockholm?» Men han hade inte väl hunnit framställa sin fråga förrän ett välkommet avbrott inträffade.

En av byråkamraterna kom fram, presenterade sig för hans dam, och anhöll om en dans, som också beviljades honom. Och när kamraten avlägsnat sig och Herzelius åter kastat sig in på spörsmålet om hur huvudstaden behagade fröken Stenborg, blev han på nytt avbruten. Nu var det den andre byråkamraten, som skyndat fram för att liksom den förre presentera sig och anhålla om en dans, och han var till och med hjälpsam nog att stanna kvar och sätta en smula fart på samtalet, så att tiden gick fortare.

Bäst det var spelade så musiken upp till dans. Det blev allmän omgruppering och kavaljererna sökte rätt på sina damer eller bjödo dem armen, ifall de redan funnit dem.

Då Astrid och Sven Herzelius dansade ut lade de bägge märke till en och samma sak, den nämligen, att de dansade mycket bättre tillsammans än de pratade.

Astrid hade aldrig känt sig så lätt. Hon tyckte sig snarare sväva än dansa och visste inte om hon skulle tillskriva det att hennes dräkt var så luftig eller att hennes kavaljer förde så säkert. Då musiken slutade, hade de dansat hela dansen utan uppehåll, och de hade haft en angenäm stund, allra helst som de inte behövt säga ett enda ord till varann.

Men när de återvände till salongerna inställde sig tvånget på nytt emellan dem.

Det var omöjligt för Herzelius att finna ett samtalsämne, som kunde avtvinga hans dam annat än de banalaste yttranden. Han började få klart för sig att hon var

en riktig liten gås och att Jonckers smak var högst underlig. Och vad hans dam beträffade, hade hon blivit så förskräckt över det sätt varpå hon redan blamerat Alice inför honom, att hon beslutat lägga ytterligare band på sin tunga, vilket även lyckades henne. Pausen mellan danserna gjordes dock icke lång, och Astrid hämtades snart av sin kavaljer nummer två. De försvunno ut i balsalen, och hennes kavaljer nummer ett satt kvar och njöt av sin tillfälliga frihet. Det återstod ännu två timmar till supén, och innan den anmäldes serverad behövde han inte bekymra sig om det lilla våpet.

Eftersom han nu en gång tvingats med på denna odrägliga baltställning var det likväl hans plikt att dansa, och så gick han då till sist och skaffade sig en ny dam.

Denna dansade visserligen inte så bra som den förra, men det var åtminstone inte någon vidare ansträngning att prata med henne. Och när musiken upphörde förde han henne till byffen med en känsla av belåtenhet över att han nu inte behövde genomgå en tätatät liknande de båda han haft med fröken Stenborg.

Under det han var i färd med att hälla upp läskedrycken, fick han emellertid ett så kraftigt slag på axeln, att slevén, som han höll i handen gav tillbaka en del av sitt innehåll åt bålen, varur det hämtats. Halvt förargad såg han sig om, och där stod byråkamraten, som dansat den nyss avslutade jazzen med hans förra dam, och nickade åt honom.

— Det är kläm på ungen. Jag förstår Joncker, sade kamraten, i det han vände på huvudet för att visa Herzelius vem han talade om.

Sven Herzelius såg åt det anvisade hållet, och det han nu skådade var verkligen av den mest överraskande art. Det var högst underbart. Han kunde sannerligen inte tro att han såg rätt. Och det första han gjorde var att ta av

sig pincenéen, torka dess glas och sätta den på sig igen, varefter han överlämnade sig åt ett grundligt iakttagande.

Jo, det fanns inte något tvivel, han hade sett rätt. Där, vid fönstret, mitt i en klunga av damer och herrar, mest herrar, satt hans inviterade dam, den lilla gåsen, det lilla våpet, och tycktes underhålla dem allesammans. Inte så att hon berättade historier eller sade så mycket. Snarare tycktes det då vara de andra, som hade en hel mängd saker att säga henne. Men vart och ett av hennes korta svar och yttranden hade en upplivande verkan på gruppen omkring henne, och det trots, eller kanske just därför att det inte fanns någonting i hennes miner, gester eller uttryck, som tydde på en beräknad effekt. Hennes ansikte utstrålade blott erkänsla och ivrigt intresse för de nöjsamma upplevelser, som stunden skänkte henne. Hon var naturlig som ett barn i sin glädje, mottaglig som ett sådant för alla intryck och genast villig att delge dem åt sin omgivning på det mest okonstlade och muntra sätt.

— Och du ser att det inte är bara på Joncker hon slår an, sade byråkamraten, fyllde ett glas med limonad och satte det på en assiett. Hon har varenda dans bortlovad.

Ännu ett slag på axeln åt Herzelius, och han skyndade bort med sitt glas för att erbjuda det åt flickan i den blekgula klänningen, medelpunkten i gruppen vid fönstret.

Advokaten Herzelius hade fått något att tänka på. Antingen han nu dansade, satt och pratade eller stod och hängde vid en dörrpost och såg ut i danssalen, tänkte han egentligen inte på något annat än den märkvärdiga metamorfos, som flickan från Bäckedal hade undergått. Hur hade den gått till? Hur kom det sig att hon visat sig sådan för honom, att han måst tro henne vara ett litet våp?

Det var ett problem som föreföll honom olösligt.

Hade han på något sätt verkat oartig, så att hon blivit stel och tvungen? Men han kunde inte erinra sig att han syndat emot henne på det sättet. Han begrep platt ingenting.

När han såg henne sväva förbi i dansen, var det honom ofattbart att han inte upptäckt en skymt av det spelande liv, som fanns i hennes drag. Besynnerligt, att han inte en gång sett att hon var vacker! Eller berodde kanske hennes skönhet mest på det mjuka leendet, som kom och gick över hennes ansikte liksom det molnbrutna solskenet över ett landskap.

Ju mer han såg på henne, ju olösligare fann han problemet. Men alla problem hade en stark lockelse för honom, och detta föresatte han sig att lösa. Nu längtade han efter supén i stället för att tänka på den med obehag, och en stund innan den skulle serveras gick han ut i matsalen och skådade sig omkring. Han ville göra sina förberedelser.

Man höll på att duka. Vaktmästare sprungo ut och in och ordnade, dels med det stora bordet, på vilket rätterna skulle sättas fram, dels med småborden, vid vilka gästerna skulle placera sig. Det fanns både större och mindre småbord, och Herzelius' blick stannade vid ett av de senare, som hade en tämligen avskild plats i ett av salens hörn.

Den vaktmästare, som var sysselsatt vid detta bord fick någonting tryckt i sin hand. Två stolar vekos mot bordskivan, och den rekognoscerande gästen gick belåten sin väg. Han hade förvissat sig om lugn och ro för att kunna lösa sitt problem.

På bestämd tid anmäldes supén serverad. Men Astrid och hennes kavaljer från sista dansen stodo inbegripna i ett så livligt samtal att de inte hörde det. Och inte heller märkte de att Herzelius närmade sig dem och ett par

ögonblick stod tyst bredvid dem. Först då han avbröt dem med ett »Får jag lov», vände Astrid på huvudet, fick se honom och tog emot hans erbjudna arm med ett uttryck som påminde om det, vilket präglat hennes drag under deras första konversation.

Medan de vandrade genom rummen försvann dock detta uttryck så småningom och efterträddes av en återglans från den livsglädje, som nyss strålat ut ur hennes ansikte, och som fortfarande uppfyllde henne. Hon kände sig inte bortkommen längre. Ett trots steg upp inom henne. Hur överlägset han än behandlade henne, skulle han inte få henne att bära sig så idiotiskt åt, som hon gjort i början av kvällen.

De voro nästan de sista, som kommo in i matsalen. Astrid trodde knappast att de skulle få någon plats alls och blev därför helt överraskad då hon fördes till ett litet oupptaget hörnbord endast dukat för två. Men dess avskildhet gjorde henne orolig. Hur skulle det nu gå? Hon hade räknat på grannar för att vidmakthålla den glada stämning, vari dansen, glammet och den ovana hyllningen försatt henne.

Tills vidare uppstodo dock inga tryckande pauser, ty Herzelius var alltför strängt sysselsatt med att servera sin dam och sig själv. Slutligen voro dock alla hans plikter i detta avseende för tillfället fullgjorda, och den första med fruktan motsedda tystnaden inställde sig. Men den avkliptes helt hastigt av advokaten.

— Efter vad jag tyckt mig observera, har ni haft rätt roligt i afton, anmärkte han.

— Ja, det är den roligaste fest jag nånsin varit med om.

Hennes försäkran hade ett tonfall av omisskännlig uppriktighet och hennes ansikte lyste. Men advokatens läppar krökte sig ironiskt.

— Om man undantar första halvtimmen, insköt han.

En häftig rodnad flammade till på hennes kinder. Hon såg bort och svarade icke ett ord.

— Det var ju också helt naturligt, att ni i början skulle sakna den rätta kavaljeren, fortsatte han. Jag var en klen ersättning.

— Å, inte saknade jag honom så förfärligt mycket, att jag inte...

Hon tystnade tvärt.

Det var nära att hon förrått sig. Hon hade hållit på att ostentativt förneka Jonckers betydelse, som ändå måste stå klar för Herzelius. Hon hade kanske till hälften gjort det. Hade han redan fått några misstankar om det oberättigade i hennes närvaro på balen?

Hennes yttrande hade likväl inte givit advokaten något uppslag till lösningen av det problem, som så uteslutande upptog honom, och han fortsatte sonderingen efter sina egna linjer.

— Således hade ni ett annat skäl för er misstämning?

Då hon inte omedelbart svarade, blev han emellertid rädd för att ha varit ogrannlaga.

— Förlåt, tillade han, här sitter jag och frågar ut er. Ni behöver ju inte alls tala om era skäl för mig.

Men att säga att hon inte behövde tala om sina skäl var ju detsamma som att uppfordra henne att göra det. Och med ens kastade hon alla betänkligheter över bord och beslöt att vara ärlig så långt det var möjligt utan att förråda Alice' hemlighet.

— Man hade skrämt mig för er, sade hon.

— Skrämt er för mig!

Där kom det förlösande ordet.

Han skrattade till så att hon helt överraskad måste se upp på honom. Det var första gången hon hörde honom skratta, hade nästan trott att han inte kunde göra det. Och skrattet lät friskt och ungt som en pojkes.

— Och på vad vis har man skrämt er för mig?

— De har sagt mig att ni är en sådan utomordentligt skicklig jurist.

— Och det är så skrämmande?

— Ja visst. En person, som har till uppgift att nagelfara allt vad som sägs, måste väl vara någonting skrämmande. Och så hade jag till på köpet fått veta att ni inte intresserade er för något annat än ert yrke och vetenskapliga studier.

— Ja, Joncker brukar kalla mig en stofil.

Tonen hade en bitter anstrykning. Den kom Astrid att undra, om det kanske var någon djup sorg, som gjort honom till en stofil. Han hade ju varit förlovad, hade kanske blivit grymt besviken.

— Fastän jag fäste mig då inte så mycket vid de där upplysningarna, sade hon med ett vänligt, nästan tröstande litet leende. Jag tyckte det skulle bli så roligt att få gå på balen. Och så tänkte jag att en skicklig jurist kunde väl ändå inte vara så förfärligt mycket farligare än andra människor.

Han fyllde hennes glas, och det var först efter någon minut, som han återupptog samtalet.

— Tack för er goda tanke om mig. Skada bara att den föregick vårt sammanträffande. Efter detta sammanträffande blev den, enligt vad jag kan förstå, en smula modifierad.

Han ville inte låta trösta sig. Näja, då gav hon tröstandet på båten. Och hon såg honom frimodigt i ögonen.

— Ja, då tänkte jag att upplysningarna jag fått om er nog inte var så långt ifrån sanna, medgav hon. Ni tyckte att alltihop var odrägligt och hade ett sånt besvär med att sänka er till min nivå och hitta på något lämpligt att tala om. Och eftersom ni trodde jag var enfaldig, så blev jag enfaldig.

Hon höll upp i väntan på ett svar. Men det kom inte. Han satt blott och såg på henne, som om han kände sig road och önskade att hon skulle fortsätta. Och hon fortsatte.

— Det är alltid så där med mig, att jag blir vad man tror mig om. Jag kan inte begripa att jag skall vara så idiotisk. Jag borde naturligtvis ha blivit ond och försökt visa er att jag inte var till den grad enfaldig, som ni trodde jag var, men jag kom mig inte för. Och därför är det naturligtvis min egen skuld att första halvtimmen inte blev så rolig.

— Kan vi inte dela skulden, föreslog han.

— Jo, det blir bra.

Och hon nickade åt honom, som om de varit du och goda kamrater.

— Men hur har vi det nu då, frågade han. Är ni fortfarande rädd för mig?

Hon skakade på huvudet.

— Jag blir aldrig mera rädd för er. Ni kan ju skratta.

Ett nytt friskt skratt, ungt som en pojkes var hans genmäle, och sedan satt han tyst och betraktade henne. Men det blev ingen tryckande paus, sådan som de under deras första samtal. Den var full av allehanda ljusa tankar.

Så vände han sin blick till de heliotropfärgade tulpanerna i blomstervasen, som prydde deras bord, och lät sina fingrar glida över en av dem.

— Se på de där blommorna, uppmanade han henne.

Hon gjorde det.

— Ja, de är ljuvliga.

— Det finns en mängd likadana inne i salongerna. Då jag kom in, tyckte jag de var intetsägande och obetydliga. Men nu, när de öppnat sig...! Sådana underbara skiftningar i deras djupa kalkar. Är de inte bedårande?

— Jo, visst är de bedårande.

Och nu var det Astrid, som smekande lät sina fingrar glida över de vackra blommorna.

— Jag tycker de liknar er, sade han. De har slagit ut och öppnat sig inför mina ögon liksom ni har gjort. Att se en människa öppna sig har en sällsam inverkan. Man känner sig tacksam. Man känner sig lycklig.

Förut, då han satt och gav akt på henne, hade hon skyggt vänt bort sin blick, men nu mötte den hans, klar och fast medan hon tänkte på att hon skulle kunna säga honom nästan detsamma som han sagt henne. Han hade också öppnat sig för henne och blivit en helt annan än den han var under första halvtimmen.

Dock, hur skulle hon kunna säga något sådant? Hon kunde endast le emot honom. Men det var ett vackert och talande litet leende.

Det tycktes dem båda som om de vidrört något ömtåligt, vilket kunde förflyktigas vid en ovarsam behandling, och de slöto till om det för att kunna bevara det. Liksom på överenskommelse började de uppmärksamma sin omgivning, pratade om salens dekorer och de bemärkta personer, som bevistade festen, deltego i skålar och i den allmänna bordsvisosången. Det strama och tillknäppta i Herzeliuss väsen var försvunnet. Han fann med lätthet samtalsämnen utan att behöva anlita minneslistan, och tonen mellan honom och hans dam hade blivit otvungen, nästan med ett stänk av kamratlighet.

Sedan supén var över spelades det omedelbart upp till kotiljong. Och Jonckers förutsägelse att man då inte skulle behöva bekymra sig mycket om varann, slog fullkomligt in.

Astrid rycktes oupphörligt från sin kavaljers sida, och när han stod där ensam kvar och på avstånd följde henne med blicken, blev hon på något sätt överklig för honom.

Hennes underbara förvandling svepte en slöja av mystik omkring henne, och den hyllning och beundran, som överallt ägnades henne, gav henne ett tycke av sago-prinsessa. Men när hon kom tillbaka till honom, blev hon verklig igen, och vid ett tillfälle blev denna verklighet så levande för honom, att den länkade honom fast vid henne hur långt och hur länge hon än sedan fördes ifrån honom.

Det skedde då blommorna, fästade på sina sidenkuddar, bjödös omkring åt damerna för att dessa skulle välja sig en av dem att ge åt sin kavaljer. Då den doftande kudden hölls framför Astrid, var hon emellertid så långsam i sitt val att flera händer sträckte sig fram till den innan hon tog sin blomma, och medan hon satte den på Herzeliuss' frackuppslag tyckte hon sig nödsakad till en liten ursäkt.

— Jag hade så svårt att välja, sade hon, för jag ville ha den allra vackraste.

Han måste tänka på detta, då han såg henne dansa med andra kavaljerer och le mot dem. Det var ändå åt honom hon velat ge den allra vackraste blomman.

Inte förrän efter två på natten sutto de i bilen för att anträda färden till Astrids bostad. Men just som Herzeliuss slog igen kupédörren, gav hans dam till ett litet rop.

— Min solfjäder! Jag har glömt min solfjäder!

Han öppnade sin oknäppta ytterrock och visade henne på ett föremål, som stack en smula upp ur bröstfickan på hans frack.

— Jag har tagit hand om den, sade han. Men jag tänker inte lämna igen den ännu. Medan ni tog avsked av era beundrare anammade jag den från bordet, där ni lagt den. Och jag vet inte hur jag bar mig åt, men rätt som det var hade jag knäckt ett av elfenbensspröten.

— Det var sönder förut.

— Ingalunda. Den måste ha varit hel, då jag tog den, annars skulle jag nog ha observerat skadan, medan jag stod och slog den upp och igen. Så fort den blivit lagad, ska ni få den tillbaka.

Hon protesterade men han höll orubbligt på sin lagningsplikt, stoppade solfjädern längre in i fickan, knäppte ihop överrocken om den och satte sig till rätta i sitt hörn.

Färden gick fort. Astrid tyckte att de knappt hunnit utbyta ett par ord efter dispyten om solfjädern, innan bilen stannade vid hennes port, och hennes kavaljer hjälpte henne ut. Avskedet blev också kort. Hon kom så hastigt in i portgången och i sin vanliga omgivning att det tycktes henne som ett plötsligt uppvaknande.

Hon måste stå stilla ett par ögonblick och fråga sig om allt det hon varit med om sedan hon gick ut genom denna port och tills hon steg in genom den igen varit upplevat och inte blott en inbillning.

9.

På nattduksbordet bredvid honom låg den omhändertagna solfjädern, och det var inte utan att den gjorde hans sömn orolig. Han vaknade rätt ofta och för varje gång överlade han med sig själv om vad han skulle göra med den. Lagas skulle den. Men lämnade han bort den dröjde det kanske flera dagar innan han fick igen den, och förr kunde han inte hoppas få återse sin dam från gårdagens bal. Solfjädern var ju den enda förbindelse-länken dem emellan, och han var verkligen ganska nyfiken på att skåda hur hon tog sig ut i vardagslag.

Om han skulle försöka laga den själv?

Men varifrån erhålla material? Det var en gammaldags liten solfjäder, som ägarinnan berättat hade tillhört hennes

mor, och det bräckta elfenbensstödet var något gulnat av ålder. Det var inte lätt att få tag i ett liknande.

På morgonen fick han emellertid en utmärkt idé, som drev honom så tidigt ur sängen att han träffade sin mor vid frukostbordet.

— Mamma, jag har råkat ut för en olycka, sade han i det han visade henne den skadade solfjädern. Har du inte en sådan här liten tingest i dina gömmor? Jag tycker jag minns det. Du kan inte göra något med den, för den är ändå trasigare än denna. Men kanske stöden passar till att laga med? Så om du ville låta mig få ett av dem, kunde jag försöka bli reparatör själv.

Den lilla beskäftiga modern med de goda, milda ögonen gick genast efter reliken, vilkens stöd befunnos vara ett utmärkt arbetsmaterial, och hennes son offrade en och en halv timme på lagningen, något som naturligtvis måste medföra en motsvarande försenad ankomst till byrån. Men resultatet av arbetet var så gott, att han trots samvetsaggen över denna pliktförgätenhet, kände sig helt stolt och förnöjd.

— Vill du vara söt och göra mig ännu en tjänst, bad han modern, medan han omsorgsfullt slog in den lagade skatten i ett silkespapper. Telefonera till Hemmens hushållsskola, där fröken Alice Stenborg, hon som rör om solfjädern, är elev, och fråga hur dags undervisningen slutar. Kan inte göra det själv för en karlröst skulle nog väcka för stor uppmärksamhet. Jag tänker lämna igen fläkten redan i dag, eftersom det ser ut som om hon vore en mycket firad och eftersökt ung dam, som kanhända ska på bal i kväll med.

Fru Herzelius log och lydde utan att göra honom några frågor. Men sig själv gjorde hon flera sådana.

Varför bråskade det egentligen så med den lilla solfjäderns reparation? Varför sysslade han själv med det

ovana bestyret i stället för att skicka bort den? Betalade han bra, hade han säkert fått den lagad av händer, som arbetade fortare än hans egna. Var han så rädd om den lilla tingesten att han inte vågade släppa den ifrån sig? Och nu, denna upplysning, som han ville ha om hushållsskolans stängningstid? Ett stadsbud hade väl kunnat skickas med paketet och hellre till den unga damens pensionat än till hushållsskolan.

Och hon sade sig att det inte fanns mer än ett svar. Han ville gå själv. Han längtade att få träffa den unga damen.

På de fem år, som förflutit sedan hennes sons förloving blivit bruten, hade hon aldrig märkt att Sven visat det ringaste intresse för någon flicka. Hon hade gått och fruktat för att han skulle bli en gammal torr ungarl. Men nu...? Kanske fanns det ändå något hopp?

— Hushållsskolan slutar klockan fyra, upplyste hon, då hon kom tillbaka från telefonen.

Han kysste henne till tack och stoppade på sig solfjädern.

— Då skall jag laga att hon får den i tid, sade han.

Och medan han gick ut i hallen för att ta på sig hatt och rock, visslade han en av jazzmelodierna från gårdagens dansmusik.

Hans mor lyssnade och log. Bestämt hade han haft roligt i går.

*

På morgonen, innan Astrid ännu var fullt vaken, rörde sig hennes oklara tankar kring balkvällens upplevelser, och hon vände sig mot rummets andra säng för att av rumskamratens andedrag söka utröna om denna sov eller ej. Det var ju så mycket att berätta. Och när man be-

rättade var det nära på som att leva om allting på nytt.

Nå, en del ville hon nog behålla för sig själv, det, som hörde samman med supén, kotiljongen och hemfärden. Men det fanns ju en massa andra saker att tala om.

Hon satte sig upp i sängen för att skärpa sin iakttagelseförmåga, något som likväl icke förstärkte hennes förnimmelser. Det var henne omöjligt att höra några anddrag alls.

Ack, nu erinrade hon sig plötsligt den lilla brevlappen, som suttit instucken i spegelramen, då hon kom hem på natten! Den innehöll ju ett meddelande från Alice om att hon troligen skulle vara försvunnen, när Astrid vaknade på morgonen. Kägelspelarna hade nämligen kommit överens om att tidigt på förmiddagen samlas hos Alice' släktingar, varefter de skulle bege sig ut till någon lämplig backe i stadens närhet för att åka skidor. Hushållsskolan måste försummas och pensionatet kunde inte vänta henne tillbaka före middagen.

Alice var således borta. Hade klätt sig och försvunnit utan något väckande buller. Och det var märkvärdigt så lätt Astrids misräkning över att inte få prata om sina upplevelser försvann. Hon hade hastigt kommit underfund med att hon tyckte allra bäst om att tänka på dem för sig själv. Och det gjorde hon också hela tiden medan hon klädde sig, medan hon åt frukost, medan hon gick till hushållsskolan och medan hon höll på med sina sysslor därstädes. Men mest tänkte hon på supén, på kotiljongen och på hemfärden.

När skulle hon få igen soljädern? Den kunde naturligtvis inte lagas så fort. Kanske dröjde det en vecka? Kanske två? Och naturligtvis skulle den komma som ett paket på posten.

Skulle den åtföljas av någon skrivelse? Ånej, till en sådan hade advokaten Herzelius ingen tid. På sin höjd ett visitkort med ett »tack för sist». Sedan skulle det vara slut med hela bekantskapen. Han skulle glömma bort henne, och hon skulle väl också glömma bort honom.

Det förelagda arbetet gick något långsammare än vanligt. Hon var den sista som lämnade hushållsskolan, och när hon på gatan var hon alltjämt så upptagen av sina tankar, att hon ingenting observerade av livet omkring sig.

Hon märkte inte att någon under ett par ögonblick gick tätt bakom henne, och hon märkte inte heller när denna någon ryckte fram vid hennes sida. Först då en hatt flög av, vände hon på huvudet, och överraskningen var så stor att färgen steg på hennes kinder.

— Nej tänk, skulle vi träffas så snart igen, utbrast hon.

Hennes ansikte hade blivit strålande ljus. Och hans blev genast lika ljus.

— Ja, är det inte besynnerligt, instämde han. Men annars hade jag verkligen ett litet ärende. Jag skulle lämna igen solfjädern.

Och han tog fram den ur fickan utan att dock omedelbart lämna den ifrån sig.

— Trodde jag inte det, den gick inte att laga. Men hur kunde ni hitta hit?

— Min instinkt ledde mig.

— Och att ni kom just vid den här tiden, när jag nyss hade slutat?

— Också min instinkt, som ledde mig. Det är ofta instinkten vi har att tacka för att det händer oss sådana underliga saker.

Astrid log. Han fick se det han längtat efter, detta mjuka, litet skålmaktiga leende av samförstånd, som gjorde hennes ansikte ännu mera intagande än det var förut.

— Ja, gudskelov att det händer underliga saker ibland, annars vore väl livet bra enformigt, sade hon och sträckte ut handen efter paketet, som han höll i handen.

Hon var litet rädd för att hon inte skulle få igen sin tillhörighet. Så distra, som hon hört han kunde vara, skulle han kanske gå sin väg med den igen.

Han gav henne emellertid villigt paketet, och med en tacksägelse för att han varit så vänlig och försökt få solfjädern lagad stoppade hon ner den i sin väska. Men just som hon skulle knäppa till väsklåset, hejdade han henne.

— Se på den ett tag, föreslog han.

Litet undrande tog hon upp paketet, vecklade fram solfjädern ur papperet och synade den noga.

— Jag ser inte sprickan på sprötet, anmärkte hon.

— Det finns ingen spricka.

— Nej, men då är den ju lagad i alla fall! Hur kunde ni få det så fort gjort? Man brukar ju få vänta i veckor på att få något reparerat.

— Det kommer an på om man har reparatören till hands. Och jag hade min reparatör särdeles nära till hands.

Hon förstod.

— Å, ni har lagat den själv!

Han nickade småleende och yttrade någonting blygsamt om att reparationen nog avslöjade klåparen. Men hon hörde inte på. Hon bara sken av tacksamhet.

— Och så satt ni där och offrade er dyrbara tid för min skull, sade hon. För det är alldeles säkert jag, som brutit sönder sprötet.

— Ingalunda. Jag hörde ju, kände ju och såg ju, att det var jag, som gjorde det. Det är av ren älskvärdhet, som ni vill ta skulden på er.

Hon teg, men såg bort och smålog för sig själv, som

tänkte hon på något, som hon inte riktigt visste om hon ville berätta eller ej. Till sist fick hon likväl ett beslut samt uttryck.

— Jag ska säga er något för att ni ska förstå att det måste vara jag, som gjort det, sade hon. Det är nämligen så att jag mycket ofta råkar ut för olyckor. Jag brukar tappa och slå sönder och förstöra allt möjligt, som kommer i mina händer.

Han försökte se ut som om han tog saken på allvar.

— Är det ett släktdrag, frågade han.

— Ett släktdrag?

Vad kunde han mena?

— Jo, Joncker har varit så ogrannlaga att berätta litet om er kusin, fröken Astrid Stenborg, som tyder på att hon just har samma fallenhet att bli utsatt för olyckor, som ni tillskriver er själv.

Livet försvann ur hennes ansikte och hon vaknade som ur en dröm. Hon hade varit sig själv, en otvungen, en uppspelt, en lycklig Astrid Stenborg, sådan, som hon kunde vara i nöjets och glädjens stämningsfullaste ögonblick, men nu erinrade hon sig plötsligt att för honom var hon en annan. För honom var hon Alice, den beundrade, firade och väluppfostrade unga damen, som trots sina nycker och sin oberäknelighet alltid förstod att skicka sig på ett behagfullt och passande sätt. Under några timmar hade hon, Astrid, representerat henne, och som det tycktes inte så illa. Men nu var det slut med maskeraden. Hon kände att hon inte längre kunde fortsätta spelet.

— Ni vet inte, började hon utan att se på honom, men tystnade tvärt.

Det var ju sant, hon hade lovat Alice att inte förråda henne. Å, varför kunde hon inte få tala om för honom alltsammans i en fart och sedan springa sin väg?

Herzelius märkte att hans yttrande varit olämpligt. Det hade sårat henne. Kusinen var kanske hennes käraste och bästa vän. »Ett släktdrag!» När han fällt de orden, hade det varit i akt och mening att verka spirituell, men nu föreföllo de honom synnerligen klumpiga och obetänksamma. Han måste försöka reparera sin taktlöshet och försvara kusinen mot sitt eget angrepp. Och på nytt offrade han Joncker och begagnade sig av det vetande denne, trots hans ovillighet att lyssna, hade delgivit honom.

— Ja, jag får medge att jag nog använde ett oriktigt uttryck, sade han. En sådan där liten fallenhet att råka ut för olyckor, som ni talade om, kan inte vara ett släktdrag och gå i arv. Den kommer sig säkert av en speciell uppfostran, och er kusin har ju vuxit upp under säregna omständigheter. Efter vad jag hört av Joncker dog hennes mor mycket tidigt, och hennes far lär ha den åsikten att hans barn är sådana utmärkta barn, att de inte kan bli bättre än vad de är, varför de följaktligen inte fått någon uppfostran alls, ty inte heller husförestånderskorna tillätos att försöka några lärometoder. Gjorde de det blev det tvärt brytning. Jag minns inte så noga, men det sägs visst att han förbrukat femton husförestånderskor på sex år.

Hon stannade. Hon kunde inte längre gå här bredvid honom. Var det inte tillräckligt med vad han yttrat om henne själv? Skulle han nu också göra hennes far till ett åtlöje?

— Jag vill inte höra på, när man gör narr av dem, som står mig nära, sade hon lågt och brådiskande.

Och med en liten böjning på huvudet skyndade hon framåt gatan.

Häpen och förbluffad stod han kvar och stirrade efter henne. Så skyndade även han framåt gatan, men stannade ånyo.

Vad skulle han säga henne? Be henne om ursäkt för

att han återigen trampat i klaveret? Nej, det vore att göra sig själv löjligare än hennes kusin och farbror någonsin kunde bli.

Han gick tillbaka till byrån. Men den dagen intresserade honom inte hans arbete.

10.

Pensionatgästerna hade satt sig till middagsbordet, och den första rätten bjöds omkring, men alltjämt gapade tomrummet mellan Astrid och Joncker. Alice hade ännu inte infunnit sig, och hennes kusin förmodade att det var den omständigheten, som gjorde att Elof såg så mörk ut. Han var alldeles tydligt vid dåligt humör och sade inte ett ord åt sina grannar, för vilket Astrid kände sig mycket tacksam, ty hon hade fruktat att han skulle göra henne frågor om Alice och balen. Och de frågorna skulle inte varit så lätta att besvara.

Faten hade emellertid inte hunnit bordet omkring förrän den försenade brådslande trädde in. Hon kom vacker och rödkindad, omsvept av en atmosfär av frisk vinterkyla, hälsade glatt och satte sig på sin plats.

— Tack för i går fastän du inte var med, sade hon till Joncker.

Astrid häpnade. Hur vågade hon tala om balen?

Men Alice hade tur. Inte ens nu kom Elof på idén att göra några frågor. Han mumlade bara ett par likgiltiga ord, varefter han satt tyst och sysselsatte sig med det han hade på tallriken. Han tycktes fortfarande vara vid ett särdeles dåligt humör.

— Jag kom litet för sent hem till middagen för jag har varit ute på landet med mina släktingar och åkt skidor, upplyste Alice.

— Ja, jag vet det, svarade han.

Och nu träffades hon av ett ögonkast, som blänkte likt en blyxt ur hans mörka ansikte.

Alice såg överraskad ut och svarade något, som Astrid inte hörde, varefter deras konversation avstannade för återstoden av middagen. Men den vidtog sedan man kommit in i salongen och föreföll först rätt upprörd, för att dock efter en stund flyta något lugnare. Missförståndet, eller vad det nu var, som kommit i vägen, tycktes kunna klaras upp. Det sysselsatte inte längre Astrids tankar, och hon gick in i sitt rum för att fördjupa sig i sina egna angelägenheter.

En halvtimme senare tog också Alice sin tillflykt dit och steg in lika glad och obekymrad som vanligt.

— Så där ja, nu får jag höra om balen, sade hon redan innan hon hunnit stänga dörren.

Och Astrid efterkom uppmaningen. Hon talade utförligt om den lyckade festen, om alla vänliga och trevliga människor hon råkat, och om hur roligt hon haft. Hon talade även, fastän mindre utförligt om sin kavaljer och berättade slutligen historien om solfjädern, hur hon återfått den på hemvägen från hushållsskolan och om vilken uppfattning advokaten Herzelius efter Elofs skildringar hade av den äldsta Ringgårdaflickan. Under relateringen av denna uppfattning blev emellertid hennes ansikte allvarsamt.

— Det är obehagligt, förklarade hon energiskt. Jag tycker inte om att han tar mig för den på alla sätt utmärkta fröken Alice Stenborg och dig för den tafatta slarvan.

Alice gav till ett litet muntert skratt.

— Kära du, det där är redan så inkrånglat för honom att han inte kan hålla reda på vilken av oss som är du och vilken som är jag. Och du borde väl vara glad och belåten över att likna din förträffliga kusin så förvillande att du kan bli förväxlad med henne.

— Men jag har ingen lust att segla under falsk flagg, utbrast Astrid. Nu begriper jag för resten inte hur jag kunde vara så fräck och oärlig att tränga mig in på en tillställning, dit jag inte var bjuden. Jag måste ha varit tokig!

Hon hade plötsligt blivit överväldigad av samvetskval. Det lustiga äventyret hade blivit ett verkligt bedrägeri, och hon grep Alice hårt om armen.

— Hör du, om jag träffar honom någon gång mer, talar jag om alltsammans för honom.

— Det gör du inte, för du har lovat att inte säga någonting.

Yttrandet kom i en säker ton, ty Alice visste att hennes kusin brukade hålla sina löften. Men då denna svarade med att vända henne ryggen, ta fatt på en bok och sätta sig att läsa, satte hon sig på stolen bredvid henne, drog ner hennes hand, som höll boken, och fick henne att vrida sig emot henne.

— Inte vill du väl göra mig olycklig, frågade hon.

— Olycklig? Ä!

Och Astrid vände henne ryggen på nytt. Hon trodde inte det var stor fara för den där olyckligheten.

Alice makade sig ännu närmare henne och stack sin hand under hennes arm.

— Du ska få höra, sade hon. Vi hade så roligt i går på kätgelbanan och under supén efteråt, att vi tyckte vi inte kunde skiljas så tvärt. Och så kom vi överens om, att vi skulle åka skidor tillsammans i dag på förmiddagen, som jag skrev om till dig. Vi åt frukost hos mina släktingar, telefonerade sedan efter en bil och for till centralstationen för att ta tåget ut till landet. Men tänk, en sån otur! Medan vi stod på perrongen kom Elof Joncker och en vän till honom från örebrotåget, och fick se oss. Elof talade om det nu efter middagen. Då såg jag dem

inte. Elofs vän kände olyckligtvis ingenjör Östergren och frågade Elof om han visste vem den vackra flickan var, han menade mig, som ingenjören hade i sällskap. Han hade ett par, tre gånger sett henne promenera tillsammans med Östergren. Elof blev naturligtvis ursinnig, för han anser förstås, att jag inte har rättighet att promenera med någon annan än honom. Du såg själv hur han såg ut vid middagsbordet. Och jag har behövt mer än en halvtimme för att få honom lugn och förständig igen. Men om han på något sätt skulle få höra, att jag var på ingenjör Östergrens kägelbjudning i stället för på hans bal, skulle han nog gå ifrån mig.

— Nå, det vore väl bara bra det, så blev det någon reda i den här härvan. Du leker ju med dem bägge två, sade Astrid.

Men det svaret sårade Alice. Hon förklarade att hon inte förstod hur Astrid kunde tala så hårt till henne, när hon visste att hennes obeslutsamhet berodde på att hon riktigt ordentligt ville pröva sig själv, för att hon inte sedermera skulle ångra sig.

— Och vet du, slutade hon, jag känner på mig att jag nästan alldeles säkert skulle bli olycklig om Elof gick ifrån mig.

Den gången läto hennes tonfall verkligen så uppriktiga, att Astrid, som under de sista minuterna suttit halvt bortvänd, måste se på henne igen, och då hon märkte att hennes ögon voro fuktiga, veznade hon.

— Du behöver inte vara rädd. Jag ska ingenting säga, lovade hon.

Men denna bekräftelse på det förut givna löftet var knappt uttalad, förrän den började tynga henne.

Hon kunde inte sitta stilla bredvid Alice utan måste stiga upp och stöka med än det ena och än det andra för att dämpa sin nervositet. Hon tyckte inte om att ha

fått sin tunga ännu fastare bunden. Och det var förgäves hon sökte trösta sig med att löftet ingenting betydde, eftersom hon enligt all sannolikhet aldrig mer skulle råka advokat Herzelius. Hon kunde inte betrakta den sannolikheten som en tröst.

*

Följande dag, då de suto vid frukostbordet, fick Alice ett brev, som hon läste med ett småleende, vilket mer och mer skilde hennes läppar. Och när hon läst det till slut kastade hon det med ett litet skratt till Astrid.

Det var från Herzelius. Han bad fröken Alice Stenborg på det mest bevekande sätt om tillgift för den ogrannlagenhet han gjort sig skyldig till gentemot hennes släktingar och hoppades, att hon, ifall hans bön beviljades, godhetsfullt ville meddela honom denna tillgift.

Hjälplös och orolig såg Astrid på sin kusin.

— Hur ska vi nu göra, frågade hon med ett svagt hopp om att erhålla tillstånd att avge en sanningsenlig förklaring.

— Skriv att du förlåter honom.

— Ja. Och så undertecknar jag med mitt namn.

— Nej, med mitt, förstås.

— Det vore namnförfalskning. Och det är jag inte med om.

Alice skrattade hjärtligt och långvarigt.

— Herregud, vad du är för en liten hjärtnupen dumsnut, sade hon, i det hon steg upp från bordet och begav sig mot hallen för att göra sig i ordning att gå ut.

Något annat svar gav hon inte. Och brevet blev inte med ett ord besvarat.

Några dagar senare kom emellertid ett nytt brev från advokaten Herzelius till fröken Alice Stenborg, i vilket han upprepade sin bön om tillgift, i händelse hans föregående brev skulle ha förkommit. Men även detta brev

blev obesvarat. Och sedan upphörde alla skrivelser av den sorten.

De två, som redan ankommit blevo likväl icke utan sina verkningar. De hade satt en tagg i Astrids hjärta. De kallade på henne som ett avlägset rop. Hon kunde inte bli dem kvitt. Och för att minska känningen av taggens sting och överrösta det avlägsna ropet, samlade hon hela sin viljekraft till utförandet av praktiskt arbete. Därhemma på Ringgårda sutto far och syskon och väntade på henne med stora förhoppningar. Även de kallade på henne och hon fick inte svika dem.

Det hade nog redan börjat gå litet bättre för henne på hushållsskolan, och nu gick bättringen med ganska god fart. Kursens ledarinna lade märke till den, och en dag gav hon henne ett vackert beröm inför kamraterna. Den först tämligen omöjliga Ringgårdaflickan hade verkligen överraskat henne.

Detta lovordande blev en triumf för Astrid. Kamraterna lyckönskade henne, och Alice tog henne om axlarna och kramade henne.

— Tänk, att du blivit så duktig, sade hon. Och det utan att vara kär, som vi andra!

Astrid skrattade. Men hur det var, så tyckte hon inte om den där komplimangen. Den kom taggen i hennes hjärta att stinga till och det avlägsna kallande ropet att höras tydligare.

II.

Juristbalen, kugelbjudningen och skidåkningens voro avpolletterade till det förgångna, och Alice beundrade sig själv för den skicklighet, varmed hon utfört detta arrangemang. Hennes sinne var lugnt, och hon njöt av sin bekymmerslösa tillvaro.

Men hur fint hon än ställt om saken hade hon dock glömt bort en faktor, som borde ha tagits med i räkningen, nämligen ingenjör Östergren.

Ehuru hon aktade sig för att göra några avtal med honom, råkade hon honom än här och än där, hos sina släktingar, på utställningar, på konserter eller på gatan. Det föreföll nästan som om han spionerat ut vart hon tänkte gå och allt vad hon ämnade företaga sig. Och det blev naturligtvis alltid en stunds sällskap och konversation. Hon hade nu en gång en sådan älskvärd natur, att hon inte kunde stöta någon ifrån sig.

Ett av dessa märkliga sammanträffanden hände vid den tiden på dagen, då Alice kom från en av sina lektioner i sidenmålning, för vilka hon två gånger i veckan försummade hushållsskolans sista timmar. Hon var just på hemväg till pensionatet för att äta middag, och det kunde ju vara möjligt att ingenjör Östergren fått någon aning om dessa lektioners regelbundenhet. Nog av, Alice och han möttes. Och de kommo in på ett samtalsämne, som upptog dem så livligt, att de inte märkte att de följdes av en man, vilken hade samma väg som de eller rättare som Alice.

Denne man hade också en giltig anledning att vandra den vägen. Han skulle nämligen äta middag på samma ställe som hon.

Under en god stund gick han efter dem, inte så nära att han kunde höra vad de sade, men tillräckligt nära för att kunna studera deras profiler, då de vände dem mot varandra. Han gick och iakttog deras minspel, deras leenden, deras skratt och det otvetydiga intresse, som de visade för varandra. Och när han tyckte sig ha iakttagit nog, påskyndade han sina steg, ryckte upp vid sidan av dem och passerade förbi, i det han hälsade på Alice med en djup bugning och en vördnadsfull hattavtagning

i stället för den förtroliga nick, med vilken de eljest ömsesidigt brukade hälsa varandra.

— Elof!

Det låg häpnad och en viss oro i hennes ton, då hans namn undslapp henne. Men antingen han hört utropet eller ej, hejdade det honom inte. Han fortsatte skyndsamt sin väg och vek av vid nästa gathörn. Tydligt hade han inte längre lust att vandra samma gata framåt som hon.

Då Alice infann sig till middagsbordet stod Elof Jonckers plats tom, och värdinnan fällde just en anmärkning om hans uteblivande. Men i detsamma gav husjungfrun sin matmor ett brev med upplysningen att det nyss framlämnats av ett stadsbud, och sedan pensionatfrun brutit och läst det, stod hon ett ögonblick stum av överraskning.

— Från advokat Joncker, sade hon därpå till middagsgästerna. Han underrättar att han blivit förhindrad att komma till middagen, tackar för den tid han varit här och ber om sin räkning.

Högt gjordes det ingen anmärkning om detta uteblivande. Men i smyg betraktade pensionatgästerna Alice för att se hur hon tog det, ty de trodde alla att det hade något att göra med hennes hållning gentemot advokaten.

Emellertid var det omöjligt att upptäcka någon förändring hos henne. Hon var tillgänglig, glad och oösvärad som alltid, och inte en gång sedan hon blivit ensam med Astrid, tog hon saken allvarligt. Episoden på gatan relaterade hon skrattande och förklarade att hon alls inte betraktade den som ett avsked för livet.

— Jag behöver inte vara rädd, sade hon. Om en vecka ska du få se att vi har honom här igen.

Men en lång stund efter sedan lampan släckts och de

båda flickorna sagt god natt åt varandra tyckte Astrid sig höra en snyftning från Alice' säng.

*

På advokatbyrån hade flickans från Bäckedal namn icke nämnts på hela fjorton dagar, och Sven Herzelius, som sista tiden varit lyhörd i fråga om detta namn, hade väl reda på det. Han undrade varenda dag om han skulle få höra det, men nej, det blev inte uttalat.

Slutligen kunde han inte längre undertrycka sin åstundan att få en förklaring på Jonckers återhållsamhet i avseende på en person, som hittills så oavlatligt varit i hans tankar, att han inte kunnat utesluta henne från sitt tal. Och så en morgon blev spørsmålet gjort.

— Nå, sade Herzelius till sin pulpetkamrat, hur står det till med min dam från juristbalen, flickan från Bäckedal?

— Vet inte. Jag äter på restaurang nu.

— Vad för något! Har ni blivit osams?

Joncker såg upp med en arg blick.

— Osams! Jag undanber mig vulgära uttryck.

Det var en ren och klar avsnoppning, och därtill given utan någon rimlig anledning. Men egendomligt nog verkade den inte obehagligt på Herzelius utan tvärtom riktigt uppfriskande. I stället för att ge ett vasst svar tog han fram sitt cigarrfodral och bjöd. Och när vänligheten avböjdes lämnade han Joncker åt sitt öde för att själv försjunka i begrundandet av en minnesbild, som han en god tid försökt hålla ifrån sig, den av hans dam på juristbalen, flickan i gult siden och chiffongärmar.

Sedan han dag efter dag fäfanget gått och väntat svar på sina två brev, hade han fått klart för sig att den tillskrivna inte ville veta av honom, och att detta kanske

till en del berodde på hennes tycke för Joncker. Men nu träffade hon inte längre Joncker. Det såg ut som om tycket skulle vara över, och om hon än fortfarande kände sig förolämpad å sina släktingars vägnar, så behöfde man väl inte därför neka sig nöjet att i inbillningen återkalla hennes bild.

För övrigt skulle det ju kunna hända att han en gång lyckades få hennes förlåtelse. Framtiden har ju så många möjligheter liggande i sitt sköte.

En liten tid därefter, då han befann sig på en tjänsteresa, föll också en sådan möjlighet ur framtidens sköte. Eller åtminstone försökte han uppfatta det så.

Det var just, då hans bil körde förbi Ringgårda tegelbruk. Han såg bruket, han såg gården, där Ringgårdaflickans familj bodde, och med ens flög det för honom att flickans från Bäckedal kusin bestämt skulle kunna bli en bättre förmedlande länk mellan honom och Alice Stenborg, än den skadade solsjädern hade varit. Hon skulle kanske rent av kunna skaffa honom den åstundade förlåtelsen. Efter vad man hört slutade hushållsskolan, i vilken hon gick, om ett par veckor, och då for hon hem till sitt igen. Det gällde bara att få träffa henne här.

Och strax undfick han en idé. Han lät bilen stanna vid ett litet serveringsställe, gick in och begärde en förfriskning. Och medan han förtärde denna, pratade han med serveringsflickan. Visste hon om det fanns någon rekreationssort i närheten, eller något pensionat, eller om inte annat rum att hyra under sommaren?

Flickan funderade, och resultatet av funderingarna blev en del adresser på villor och rum, som hon trodde man var benägen att hyra ut. Men några rekreationssorter och pensionat existerade inte. Herzeliuss tackade, satte sig upp i bilen igen, körde omkring efter de givna adresserna, och kom åtskilligt försenad hem till middagen.

Det oaktat gjorde han sig ingen brådska med måltiden för att ta fatt på sitt väntande arbete. Och när hans far gått in till sig för att vila, slog han sig ner i salongssoffan hos modern.

— Vet du, mamma, jag har varit och sett på ett sommarnöje åt oss, förkunnade han.

Detta var en ganska överraskande underrättelse för hans mor, ty hon och hennes man hade så gott som bestämt sig för att fara till en badort, och vad Sven beträffade hade han planerat en utrikes resa under sin semester. Hon måste verkligen uttala sin förvåning och fick en mycket enkel förklaring.

Sven hade haft ett sådant strängt arbete under vintern, att han inte orkade med någon utrikesresa. Under semestern ville han vila upp sig ordentligt, vilket bäst kunde ske i lantlivets stillhet och tillsammans med föräldrarna. Och nu undrade han om de inte ville uppoffra sig för honom och hyra en liten trevlig villa, som han upptäckt i dag. Den låg vackert, var bekväm och inbjudande och hade lätta kommunikationer. Och när ledigheten var slut, kunde han komma ut om lördagarna och stanna över söndagarna. Skulle det inte vara möjligt att hans lilla mor åtminstone ville följa med honom och titta på hans fynd.?

Hans lilla mor hade alltid haft svårt för att neka honom något. Och inte hade hon lättare för att göra det den här gången heller, så han fick naturligtvis sin vilja fram.

Nästa söndagsmorgon satte de sig på ett norrgående tåg, stego av vid stationen närmast Källbacken, det föreslagna sommarnöjet, och begav sig till fots mot sitt mål.

Fru Herzelius fann inte trakten särskilt vacker. Den var litet flack och karg, tyckte hon. Men hon kände sig inte heller hågad att bli förtjust i den, ty badortsvistelsen

utövade onekligen en större lockelse på henne än vistelsen på bondlandet. Emellertid försökte hon visa sig intresserad för Svens skull och gjorde sig underrättad om alla ställen de passerade, ehuru blott för att strax glömma bort vad hon fått veta.

Ett av de nämnda namnen kom henne dock att lyssna mera uppmärksam. Det var just som de gingo förbi en större fabriksbyggnad.

— Ringgårda tegelbruk, hade hennes son sagt.

Och nu pekade han på ett herrgårdslikt, vitrappat två-våningshus, som lyste fram bakom en trädplanterad gårdsplan.

— Och direktör Stenborgs bostad, tillade han.

— Stenborg, eftersade fru Herzelius. Far till din dam på juristbalen?

— Nej, till hennes kusin, fröken Astrid Stenborg, som bor på samma pensionat och går i samma hushållsskola som fröken Alice.

Den lilla frun frågade ingenting mer. Det var karakteristiskt för henne att hon oftare ställde frågor till sig själv än till andra. Och nu frågade hon sig om och om igen vad det kunde betyda att Sven just kände sig dragen till en trakt, där en släkting och vän till hans dam på juristbalen bodde.

Hon fann plötsligt nejden vacker och gårdarna pittoreska, och när hon kom till Källbacken blev hon högst intagen i både villan och omgivningarna. Preliminära uppgörelser gjordes med värden, och några dagar därefter höll hela familjen Herzelius ett rådslag, vid vilket det beslöts att hyreskontraktet skulle undertecknas.

I början av maj inträdde den Stenborgska familjens nya husförestånderska i sin tjänstgöring och blev mottagen med stort och allmänt jubel.

Var och en väntade att det nu skulle ske underverk på Ringgårda, och det väntade hon nästan själv också. Här skulle bli en annan ordning. Hon skulle visa att hon verkligen lärt sig något på sin utflykt i världen, både i fråga om att laga mat, sköta ett hus och införa gott skick och goda seder.

Första veckorna gick det också utmärkt. Alla voro belåtna. Maten hade nyhetens behag, likaså omändringarna i rummen, i städningen, i dukningen, i serveringen och i syskonens oregelbundna vanor. Men så småningom försvann nyhetens förgyllning, och den enda, som fortfarande visade sig riktigt belåten var hennes far. Han var mäktigt stolt över sin skickliga dotter, berömde alla hennes anordningar och skröt över henne för vem som ville höra på. Husets övriga invånare voro tyvärr icke så långvarigt imponerade. Tjänstfolket förlorade åtskilligt av sin respekt för den unga matmodern och var inte alltid så lätt att handskas med. Och syskonen! Ja, redan efter åtta dagar var lydnaden minimal. Förmaningarna mottogos icke sällan med ett: — Ä, sjåpa dig inte! Eller också snurrade man henne runt, klappade om henne och gycklade i all gemytlighet, så att hon måste skratta med. Och då var gärdet naturligtvis uppgivet.

Hennes förståelse för Ringgårdas forna flyttande husförestånderskor hade väckts förut, men nu uppblandades den med en god portion medlidande. Nu visste hon att det inte var alltigenom behagligt att vara husförestånderska på Ringgårda, i synnerhet när man som hon bör-

jade upptäcka sina egna brister både i avseende på kunskaper och uppfostringsförmåga. Hushållsskolan hade nog inte gjort något mästerverk av henne, och livserfarenheterna, som hon förskaffat sig under sin bortovaro, gävo henne knappast det inflytande hon hade hoppats.

Då grannarna kommo på besök, skulle hon helst velat gå och gömma sig, så skämdes hon över allt som mankerade, och för vilket hon nu stod i ansvar. Och när hennes far oförberett tog med sig någon hem, blev hon hjärtängslig.

En av de första junidagarna fick hon just en sådan hjärtängslan. Det var strax före lunchdags, och hon höll på att avsluta matbordets dukning, då Mia, som stod vid ett av salsfönstren och tittade ut på gården, plötsligt ropade:

— Nu kommer pappa, och han har en främmande herre med sig.

Det var så olämpligt det kunde vara för Astrid. Skulle de få en gäst i dag, då hon inte hade annat än överlevor att servera? Men hon försökte lugna sig med att det var en främmande herre. Honom kunde väl ändå inte hennes far våga bjuda på lunch utan att säga till på förhand. Kanske förde han honom bara förstuvägen in i sitt rum för att avhandla någon affärsangelägenhet.

Under det hon satte omkring tekopparna hörde hon emellertid faderns röst utanför dörren, vilken omedelbart därpå slogs upp, och direktör Stenborg inträdde tillsammans med den besökande. Men när Astrid vände sig om och fick se den senare, blev hon så överraskad att den sista tekoppen gled ur hennes hand och föll med en skräll i golvet.

Advokat Herzelius!

Också han såg överraskad ut, men då direktören presenterade: — Min dotter Astrid, hälsade den oväntade

gästen på henne så formellt förbindligt, som om han inte erinrade sig deras bekantskap.

— En ny granne till oss, upplyste direktören. Advokaten och hans föräldrar bor på Källbacken över sommaren. Han kom ner till bruket för att höra om vi kunde hjälpa upp deras dåliga spis med några tegel. Och kan du tänka dig, Astrid, när vi fick prata litet, fann vi att vi är bekantas bekanta. Det vill säga advokaten är bekant med din kusin, Alice. Han har haft henne till dam på en juristbal.

— Ja, jag vet... svarade Astrid lågt, i det hon sökte dölja sin förvirring genom att böja sig ned och plocka upp bitarna efter den sönderslagna koppen.

Vad menade advokaten med att låtsa som om han inte kände igen henne? Ville han mystifiera henne? Ville han straffa henne på något sätt? Ty det var ju omöjligt att han inte strax upptäckt det bedrägeri han varit utsatt för. Eller hade han kanske redan innan han kom hit fått allting klart för sig om förväxlingen, och gjort sig ett ärende till hennes far för att skaffa sig tillfälle att träffa henne och ställa henne till ansvar? Hon visste inte vad hon skulle tro. Hans överraskning, då han steg in, hade dock förefallit henne mycket tydlig. Kunde den vara spelad?

— Och eftersom vi är bekantas bekanta, fortsatte hennes far, så kom vi in på privatsaker och jag omnämnde min marktvist. Jag ville ha ett råd, om jag borde dra den inför domstol eller ej, och advokaten är så vänlig och vill titta på mina papper. Vi går in ett tag till mig, men är snart tillbaka och äter lunch. Advokaten har lovat att hålla till godo...

Astrid drog oförmärkt sin far i rockärmen.

— Men pappa, hur ska vi kunna bjuda...?

Han skrattade till och såg på sin gäst.

— Vår nya husförestånderska, som kommit direkt från

hushållsskolan, är rädd att få skämmas för maten, sade han. Men jag är inte rädd. Jag ska tala om, att vi aldrig haft så god mat som nu sen hon kom hem.

Och därmed försvunno de båda herrarna. Men Astrid stod kvar på sin plats, fångslad av det förbryllande intryck, som gästens uppträdande gjort på henne. En mängd gissningar gingo genom hennes huvud, tills hon med ens erinrade sig den underhaltiga lunchen, som ovillkorligen måste förbättras.

Hon rusade ut i köket och grep sig an med verket. Men hennes ansträngningar ledde knappast till något gott resultat. Det hände olyckor på olyckor, och då hon återkom till salen för att ta en överblick av det hela, märkte hon att åtskilligt fattades, bland annat alla syskonen.

Tre av dem kommo emellertid i det mest opresentabla tillstånd in genom dörren på samma gång som herrarna. Ingen möjlighet, att innan de blivit sedda, kunna skicka ut dem för att snygga sig.

Mia hade hunnit med att göra en visit i hundkojan, så att hennes toalett var sorgligt derangerad. De båda gossarna buro spår av vagnssmörja och oljefärg på sina kläder. Och, o fasa, när man redan satt sig till bords, upptäckte Astrid att de till och med glömt att tvätta sina händer.

Men värsta skammen fick hon dock av Emmy, som uppenbarade sig fem minuter för sent med två knappar oknäpta i den snedvidna jumpern och en hop halmstrån hängande i det hemskt tillrufsade håret.

Visst var advokat Herzelius närsynt, men han skulle väl ha varit blind, om han inte sett och förstått att stora fjorton års flickan, kom direkt från höskullen, där hon roat sig med att slå kullerbyttor.

Men som om det inte varit nog med dessa bedrövlig-

heter, tillkommo alltjämt nya för att ytterligare förkrossa den unga värdinnan. Äggen voro så löskokta att man kunde dricka dem, och den rökta skinkan så hårdstekt att den blott med största ovillighet lät skära sig, och fastän hennes far, som alltid skyddande stod på hennes sida, försäkrade att anrättningarna voro utmärkta och åt fyra ägg och tre portioner skinka med potatis, hade hon inte mycket hopp om att denna taktik i någon nämnvärd mån kunde påverka gästens smak.

Efter skammen över äggen och skinkan kom skammen över kakorna. Mia, som suttit tyst och stilla under det allmänna samspråket, hade dock inte varit överksam. Kakfatet stod alldeles bredvid henne, och när teet serverats, och Astrid tog fatet och bjöd advokaten, upptäckte den nya husförestånderskan, att de flesta kakorna redan voro expedierade av den flitiga, lilla systemen.

Vilken blamage! Där lågo nu de stackars ensamma, återstående småbröden och stämplade huset med snålhetens sigill.

Och efter skammen över kakorna kom skammen över innehållet i Ernsts fickor.

Olyckligtvis hade Astrid givit honom ett förstulet tecken, att han borde befria sig från en mörk fläck, som vanpryde hans näsa, och när han tog upp näsduken för att hörsamma uppmaningen, följde något annat med, något långt, smalt och brunt, som han tappade på duken, och som började ringla omkring på den.

Advokat Herzelius, som under hela måltiden haft på sig sin juristmin och sakrikt diskuterat rättsfrågor med direktör Stenborg, blev intresserad, satte bättre fast sin pincené, tittade noga på det underliga bruna och frågade vad det var.

— Äsch, det är bara en metmask. Men den såg så fet och rar ut, där den låg hos grisen, att jag måste ta vara

på den, sade Ernst nonchalant och stoppade lugnt sitt husdjur tillbaka i byxfickan.

Det var rågan på lunchens många sensationer, och sedan blev det verkligen ett uppehåll i raden. Men för Astrid hade de i alla fall blivit för talrika, och oron, för vad som ytterligare kunde hända, kom henne att längta efter att fadern skulle gå in till sig igen och ta den främmande med sig. Denne måste ju nu ha fått avsmak för hela familjen, hela huset. Hon tyckte sig läsa det i den prägel av något stram värdighet, som hans drag erhallit, och som hon kände igen från den första halvtimmen på juristbalen.

Direktören steg också upp från bordet tämligen snart, fastän blott för att ensam bege sig ned till tegelbruket. Det var brådska därnere, så han måste tyvärr överge sin ärade gäst. Men han överlämnade honom åt sin äldsta dotter, som skulle bli hans ciceron. Advokaten hade nämligen uttryckt en önskan om att få se trädgården.

Denna hans önskan hade väl uttalats före lunchen, tänkte Astrid, och kastade en blick på Herzelius för att utforska om han inte ångrade sin begäran nu, när han fått iakttaga Ringgårdafolket på nära håll.

Men sannerligen stod han inte där och log. Och värdigheten och juristminen voro borta. Nå, gudskelov, han var då ännu inte utled på alltsammans!

Skamkänslan krympte ihop. Hon kände sig helt lätt till sinnes och log emot honom tillbaka, ty hoppet om en god utgång hägrade för henne. Om han också kommit till Ringgårda i akt och mening att mystifiera henne och sedan ställa henne till ansvar för bedrägeri, så blev det kanske inte så farligt med uppgörelsen. Han skulle kanske ta alltsammans på skämt. Ja, hon brydde sig inte längre om att vara rädd för honom.

De togo sina hattar och gingo ut, följda av barnskaran,

som också ville vara med om nöjet att visa trädgården, ty den var samtliga familjemedlemmarnas stolthet. Det var en stor, gammaldags trädgård, något oordnad och mindre väl skött, men i alla fall vacker och mycket trivsamt. Där funnos en massa olika slags fruktträd, höga, låga och krokiga om varandra, men alla överhöljda av blom. Där funnos skuggiga platser med bänkar och bord under askar och lindar. Där funnos jordgubbsland och hallonsnår. Där fanns ett lusthus med soffor och stolar i björk, vilkas stoppade sitsar voro betäckta med rödvitrandiga överdrag. Där fanns slänggunga för barnen, och där funnos slingrande sandgångar, kantade med rosenbuskar, pioner och aklejor.

Emmy gick tyst men med spända öron bredvid Astrid och lät icke ett ord undslippa sig av vad som yttrades mellan hennes äldre syster och Herzelius, men yttrade själv knappt ett enda, under det att Mia och pojkarna pladdrade så mycket mera. De sprungo framför fötterna på de andra eller gjorde små utflykter åt sidorna, från vilka de dock oupphörligt kommo tillbaka för att utpeka en mängd föremål, som den besökande måste observera.

Denne lyssnade också till dem med stor uppmärksamhet och vann deras hjärtan genom det muntra och kamratlika sätt, på vilket han behandlade dem. De hade liksom Astrid blivit överraskade av att finna honom vara två individer i en person, den ena en imponerande jurist, den andra en vanlig hygglig människa, som man inte behövde vara rädd för.

Då en anseelig flock kråkor slog ned i den på något avstånd belägna köksträdgården för att kalasa på de ny-sådda ärterna, blevo emellertid Astrid och Sven Herzelius plötsligt ensamma. Såväl Emmy som de andra barnen hade på en gång lagt benen på ryggen för att jaga bort tjuvarna.

Advokaten vände omedelbart sin blick från kråkorna till sin ledsagarinna.

— Vad ni är lik er kusin, anmärkte han. När jag kom in i salen tyckte jag alldeles att jag hade fröken Alice Stenborg framför mig.

— Ja, man säger att vi är lika varann, svarade Astrid.

Hon såg undrande upp på honom. Var han allvarlig? Kunde det verkligen vara möjligt att han inte kände igen henne? Visserligen var han ju närsynt. Visserligen såg han ju allvarlig och uppriktig ut. Men ändå...? Hon måste pröva sig fram för att få veta vad hon skulle tro.

— Men det dröjde i alla fall inte många sekunder innan ni upptäckte att jag inte var Alice?

— Nej, inte så många, medgav han leende.

Det såg ut som om han hade något särskilt i tankarna.

— Jag förstår när ni upptäckte det. Det var när jag tappade koppen. Något sådant skulle aldrig ha hänt Alice.

— Å, det kan man väl inte så noga veta.

Men han log fortfarande. Hon såg att han hade skillnaden mellan henne och Alice mycket klar för sig, och att förnekandet blott skedde av artighet.

— Jo, ni har bestämt hört något om att vi inte är lika i det fallet. Det är någon som sagt er att det jämt händer olyckor för mig.

Nu skrattade han högt. Hon hade träffat så precis, att det inte längre lönade sig att neka.

— Ja, sade han, jag har verkligen hört Joncker berätta, att ni ofta brukar beklaga er över att just ni alltid ska vara utsatt för sådana där små olyckshändelser.

Det fanns inga tvivel mer. Han kände inte igen henne, annars skulle han väl ha gjort någon häntydning på hennes egen bekännelse för honom.

Och med ens förmörkades hennes ungdoms hittills

mest strålande minne, balen, som hon så bedrägligt listat sig med på. Ett rättvist straff, det medgav hon för sig själv, men i alla fall en grym förödmjukelse, ett grymt nedstörtande. Hon hade avklätts den glans, som för några timmar omgivit henne, och denna glans hade kastats över en annan, som den förutan ständigt hade ett sådant skimmer omkring sig och inte liksom hon endast förlänades det under några få stämningsfulla stunder. Och här stod hon nu, arm och utblottad, en liten vardagsmänniska, tafatt och lantlig, utan någon tilldragningskraft, utan någon glans, utan någon charm. Den som en gång tyckt sig se allt detta hos henne återfann det inte längre. Han kände inte igen henne.

Försagdheten, som vid minsta förstämning kom över henne, infann sig också nu. Hon gick fåordig bredvid honom, och det var henne en lättnad när de stojande syskonen kommo tillbaka.

Efter ännu en liten stunds vandring var då trädgården lyckligen slutvisad. De förde gästen över gårdsplanen ut till landsvägen, och sedan de följt honom en liten bit framåt denna, stannade Astrid och pekade inåt skogen, som sträckte sig på dess ena sida.

— Där går en genväg till Källbacken, sade hon. Om ni vill, följer nog Hugo med och visar den. Den är litet villsam i början.

Det var ett tydligt avsked och Herzeliuss tog farväl. Men Hugo, som blivit tillsagd att fungera som vägvisare, var upptagen med att betrakta en jämnårig pojke, vilken just syntes i vägkröken.

— Nå, går vi då, frågade advokaten.

— Ja strax, svarade Hugo. Var bara snäll och vänta ett litet tag, medan jag springer bort och sparkar den där pojken. Han fuskade när vi spelade kula i går.

Och utan att avvakta svaret satte Hugo i väg, fick tag

i den oförberedda fuskaren, utförde exekutionen snabbt men kraftfullt och stegade därefter utan någon brådska tillbaka till sitt sällskap, medan den vrålande pojken sprang nedåt en av småstugorna vid motsatta väggkanten.

— Såja, sade Hugo, när han efter välförrättat värv stod med händerna i byxfickorna framför advokaten, nu kan vi gå.

Och det gjorde de.

Men Astrid, som tillsammans med Emmy, Mia och Ernst vände om mot Ringgårda, gick ännu mera nedstämd än förut. Mia fick knappt ett ord till svar på sina frågor, och slutligen tittade hon undrande upp på sin stora syster.

— Är du ledsen, frågade hon.

— Nej, då, svarade Astrid utan att se på henne.

Mia tyckte emellertid inte att hon fått riktigt klart besked. Och när hon under ytterligare en minut givit akt på systemen, stannade hon och inväntade Emmy, som gick ett par steg efter dem.

— Astrid är visst ledsen, sade hon.

En blick på föremålet för Mias bekymmer kom Emmy att finna upplysningen sannolik.

— Ja, hon är väl ledsen, för hon inte får vara i fred för dig.

Men Mia var inte den, som lät tysta sig så lätt, när hon hade något att berätta. Hon begav sig till Ernst, som gick längs väggkanten och plockade flata stenar passande att kasta smörgås med.

— Astrid är visst ledsen, sade hon.

— Ä prat, vad skulle hon ha att vara ledsen för, svarade han.

Men han upphörde i alla fall med att plocka stenar och började att i bredd med Mia gå tätt bakom stora syster och titta på henne. Och så vandrade det tiggande

sällskapet till Ringgårda grind, över gårdsplanen och in i den stenlagda, stora förstugan.

I detsamma kom Hugo med ett par raska språng efter dem uppför den rundade yttertrappan. Vägvisaruppdraget hade hastigt undangjorts, och också han klev in i förstugan.

Mia fick strax tag i hans tröjärm.

— Astrid är visst ledsen, viskade hon.

Hugo tittade ävenledes på Astrid och fann av granskningen att Mia hade rätt. Och som han var en resolut yngling, vände han sig omedelbart till föremålet för Mias bekymmer med frågan:

— Går du och surar, vad?

Astrid tvekade ett ögonblick, i det hon kastade en rundblick över syskonen. Men så brast hon ut oförmögen att längre behärska sig:

— Om du menar att jag är ledsen så gissar du rätt. Hur kan jag vara annat än ledsen, jag, som ständigt får gå och skämmas? Jag skäms över mig själv, som är fumlig och tafatt och slår sönder koppar och lagar usel mat och låter er gå och se ut som smutsiga gatungar. Jag skäms över Emmy, som kommer till bordet med en hel hövolm i huvudet. Jag skäms över Mia, som sitter så snäll och tyst och sätter i sig alla kakorna, som främmandet ska ha. Jag skäms över Ernst, som stoppar fickorna fulla av äckliga maskar och tappar dem på duken. Och jag skäms över Hugo, som går omkring på landsvägen och sparkar folk, som om han vore en ligapojke. Människor kan inte anse oss för annat än en riktigt tarvlig och obildad familj!

Hela denna långa harang stöttes fram i några andedrag. Och så fort hon fyrat av slutklämmen, rusade hon uppför trappan och in i sitt rum.

Syskonen stodo där stumma och slokörade och tittade på varandra, tills Emmy slutligen skilde sig från de andra

för att också bege sig uppför trappan. Men hon gjorde det i betydligt långsammare tempo än Astrid, och när hon kom in i hennes rum, gick hon sakta över golvet mot stolen, på vilken systemen satt orörlig med armbågarna på det bredvidstående bordet, huvudet i händerna och blicken i väggen.

Då Emmy kommit fram till henne, slog hon sig ned på den motsatta stolen och teg, som om hon trodde att hennes blotta närvaro skulle verka välgörande. Men då de suttit där och tegat en god stund utan att situationen tycktes vilja förändra sig, bröt hon tystnaden med spörsålet:

— Sa han något elakt om oss igen?

Med säker instinkt hade hon gissat att Herzelius hade någonting att göra med Astrids nervösa bitterhet, och hon kände till historien om den sönderbrutna solfjädern, mötet på hemvägen från hushållsskolan och advokatens skämtsamma karakteristik över familjen på Ringgårda.

— Advokat Herzelius säger aldrig några elakheter, försäkrade Astrid stelt.

— Nå, gav han dig uppsträckning då för att du lurat honom och låtit honom tro att du var Alice?

— Han vet inte att det var jag, som var hans dam.

— Vad!?

Emmy måste luta sig fram över bordet och se systemen skarpt i ögonen.

— Han tror fortfarande att det är Alice, som var hans dam på balen, sade Astrid. Han känner inte igen mig.

— Är han inte klok?

— Han är närsynt. Och för resten har jag hört att herrar har svårt att känna igen flickor, när de får se dem i andra kläder.

Emmy fnyste av förakt och rätade upp sin långa kropp så att den blev styv som en bräda.

— Jo, det finns dumma karlar, förklarade hon med sakkännedom.

— Det där förstår du inte, utbrast Astrid otåligt och reste sig upp.

Hon måste gå och rätta på rullgardinen, som var snett uppdragen och vattna azalean, som såg torr ut. Emmy hade ibland ett sådant tvärsäkert sätt, att hon inte kunde stå ut med henne. Sedan hon lugnat sig litet, gick hon emellertid tillbaka och satte sig på sin förra plats.

— Det är inte hans fel att han inte känner igen mig, sade hon. Det är mitt eget, för jag är inte densamma nu, som jag var på balen. Jag vet inte riktigt hur det var fatt med mig då. Kanske var det allt det festliga, som steg mig åt huvudet eller det äventyrliga och olovliga. Det var i alla fall något slags härligt överdåd, som fick makt med mig och liksom bar mig, så jag vågade säga och göra vad helst, som kom för mig. Och det föll sig så underligt bra. Jag måste ha roat dem, för alla var så vänliga mot mig, advokat Herzelius också. Jag såg att han inte tyckte illa om mig, och det räckte till och med för dagen därpå, då vi träffades. Men nu har han sett hur jag är i verkligheten, och då är det väl inte så underligt att han inte känner igen mig.

— Nej, det kan ju hända, ifall du är en sån där kameleont, som du säger, medgav Emmy torrt. Men om det inte är någonting att undra på, så begriper jag inte varför du ska ta dig så fasligt av det. Såvida du inte är kär i honom, förstås.

Detta yttrande besvarade Astrid blott genom att resa sig på nytt, och det inte utan en viss värdighet. Därpå slätade hon sitt hår, förklarade att hon inte hade tid att sitta här längre, och gick sin väg.

Då hon var ute och hade stängt dörren, öppnade hon den likväl igen.

— Men kom ihåg, Emmy, sade hon, att du lovat att ingenting säga om att det var jag, som var hans dam på balen. Jag förlåter dig aldrig om du gör det.

13.

Teglen till den dåliga spisen hade givit Sven Herzelius första anledningen till ett besök på Ringgårda. Marktvisten blev ännu mera givande.

Redan följande förmiddag, då Astrid satt med sitt handarbete på verandan, såg hon honom komma över gårdsplanen, och sedan de hälsat på varandra och utbytt några ord, gick han in till hennes far, som enligt avtal väntade honom. Men nu var lunchtiden lyckligtvis över. Astrid behövde inte rusa till köket för att styra med någon mat utan kunde lugnt stanna kvar där hon var.

Samtalet mellan de båda herrarna räckte dock icke så länge som gårdagens. Det hade inte gått mer än några minuter förrän de uppenbarade sig på verandan, direktören för att fortsätta ned till bruket, advokaten för att slå sig ned bredvid Astrid och förfråga sig om traktens sevärheter. Han njöt nämligen sin semester och hade tid att studera dem.

Och han fick gott besked. Astrid räknade upp en massa ställen och utsikter, som förtjänade att tagas i betraktande. Men efter en liten stund märkte hon att hans intresse för sevärheterna hade slappats. Han satt där och blåste ut rökringar, som han tankspritt följde med ögonen.

— Ni har väl något porträtt av er kusin Alice, frågade han helt tvärt.

Det kom så överraskande att hon fick lov att dröja med svaret. Om hon nekade honom att få se Alice' porträtt, som han ju visste att hon måste ha, skulle det

väl förefalla besynnerligt. Men visade hon honom det, skulle han inte känna igen det, och då vore avslöjandets stund inne. Alice, som litade på henne, skulle bli förrådd, och Joncker skulle få reda på hela balhistorien, ty det var ju omöjligt att inviga advokaten i Alice' hemligheter och be honom om förtegenhet. Vad skulle hon göra?

Plötsligt skönjde hon dock en utväg.

— Ja, nog har jag fotografier av henne, sade hon. Men jag vet inte om det är lönt att visa dem. Alice blir aldrig riktigt bra på porträtt.

Detta var verkligen sant, och Astrids oro lade sig. Hon hade ju hittat en präktig räddningsplanka.

— Men alltid finns det väl något av henne själv i de där bilderna, förmodade Herzelius, och jag skulle bra gärna vilja se dem. På balen var hon förtjusande.

— Förtjusande, upprepade Astrid småleende och såg upp på honom.

Det var ju alldeles som om han sagt den där komplimangen åt henne själv.

— Ja, rent bedårande. Ni såg henne väl också i hennes vackra klänning? Gult siden och chiffongärmar.

Astrid nickade. — Ja, den klänningen klädde henne verkligen utmärkt, instämde hon. Och eftersom han ville se porträtten, kunde hon ju gå och hämta dem.

Hon gick och kom snart igen med ett stort fotografialbum, som hon lade på bordet framför honom. Och efter att ha bläddrat litet i det, fick hon upp den rätta sidan.

— Här är hennes sista fotografi, sade hon pekande på ett kabinettsporträtt i bröstbilsformat.

Herzelius satt länge tyst och betraktade det. Bilden var charmant. Den föreställde en vacker ung dam i luftig aftontoalett. Kunde mycket väl varit gult siden med

chiffongärmar. Men ansiktet? Men leendet? Men det karakteristiska?

Dragen voro honom dock icke främmande.

— Jag känner igen henne. Och jag känner inte igen henne, sade han.

Han höll upp albumet framför sig, så att han såg bilden från olika håll, och förklarade nu att han kände allt bättre och bättre igen fröken Alice.

— Hon har något av abandon över sig. Tycker ni inte det, frågade han Astrid.

— Jo, svarade den unga flickan, i det hon betraktade bilden på samma gång som han.

Hon tänkte på balkvällen. »Abandon!» Det var just vad hon visste att hon själv haft över sig den kvällen.

— Men ändå fattas det något i uttrycket. Jag kan inte riktigt få fatt på vad det är, sade han.

Och han skådade och funderade och skådade igen.

— Det är någonting obestämt jag saknar, en viss älsklighet, tror jag . . .

Med ens lade han ned albumet och sköt det ifrån sig med en åtbörd av missräkning.

— Nej, ni har rätt, det är inte bra, det där porträttet.

Astrid böjde ned huvudet över sitt arbete. Hon var rädd att tillfredsställelsen skulle lysa alltför klart fram ur hennes ögon. Detta obestämda något, som han funnit hos henne, hade han förgäves sökt i Alice' ansikte. Och om han inte heller kunde återfinna det hos henne, Astrid, när de nu träffats igen, så var det i alla fall trösterikt att han saknade det hos Alice. Om ett par dagar, om en liten tid, då de lärt känna varann bättre, skulle han kanske falla på idén att söka på närmare håll och kanske upptäcka en del, om också en mycket ringa del av det han sökte.

Men här satt hon ju och tänkte och önskade precis som om hon börjat tycka om honom!

Det var då för tokigt. Och det kom sig naturligtvis bara därav, att det var så lustigt att se hur ivrigt han sökte efter henne, fastän han hade henne alldeles bredvid sig. Det var den allra roligaste kurragömmalek.

Nu behövde hon emellertid inte längre gå i rädsla för ett avslöjande. Han var ju så fullt och fast övertygad om att orsaken till, att han inte riktigt kände igen sin dam från juristbalen, var fotogrationens underhaltighet. Albumet, som Astrid burit ut med så stor oro, ingav henne inte längre någon sådan. Hon tog sig till och med för att ännu en gång genomleta det och slog upp en ny sida framför Herzelius.

— Här är ett annat porträtt av Alice, sade hon. Det togs vid den tiden, då hon konfirmerades.

Han betraktade det uppmärksamt, under det hans min blev allt ljusare. Och när han såg upp var hans blick strålande.

— Det här känner jag igen, utbrast han. Fastän det är barnsligare än jag minns henne. Men denna oskyldiga frimodighet...! Detta lilla skälmska leende...! Detta klara, öppna uttryck...!

Det var en fantasibild han skapade, en blandning av Alice' barnsliga drag och Astrid från balkvällen. Men för honom var denna fantasibild verklig och levande. Han hade i den funnit vad han sökte. Han var hänryckt. Han var som förvandlad. Och sina känslor lät han fritt lysa ut ur sitt ansikte.

Astrid kände sitt hjärta darra.

Ännu aldrig hade hon sett en förälskad man framför sig. Men hon förstod att vad hon nu såg var kärlek, dock inte till den honom obekanta Alice och inte heller till henne själv, den lilla obetydliga vardagsmänniska,

som hon i verkligheten var, utan en fond av kärlek, som låg väntande inom honom, ett djup av ömhet, av värme, av hängivenhet. Och hon sade sig att den som en gång fick slippa in i denna härlighet måste bli lycklig.

Och hennes hjärta darrade både av fröjd och av bedrövelse. Av fröjd, därför att hon fått skönja denna härlighet. Av bedrövelse, därför att hon inte hade något hopp om att få stiga in i den. Men likafullt, tyckte hon, att det borde vara hon, som skulle göra det.

— Kommer er kusin Alice hit i sommar, frågade han.

— Jag vet inte.

Hon tänkte knappt på vad hon svarade. Hon hade sina tankar på annat håll.

— Det har förefallit mig som om ni nästan skulle vara oskiljaktiga vänner?

— Ja, visst är vi mycket goda vänner, svarade Astrid. Men vi har ju bott tillsammans hela vårterminen, och nu vill väl hennes föräldrar också rå om henne en tid.

Samtalet tynade av, och Sven Herzelius började undra om han suttit kvar för länge. Han kastade åter en blick på den lilla konfirmanden i albumet, tog avsked och gick.

Senare på dagen när Astrid var på hemväg från ett ärende ute i bygden mötte hon honom och hans mor, som voro ute på en aftonpromenad. De stannade. Den unga flickan blev presenterad. Man underhöll sig några minuter med varandra, och fru Herzelius skildes från Astrid med en vänlig inbjudning till Källbacken. Så nära gran-nar som de, behövde väl inte bara träffas på landsvägen.

Då Astrid var utom hörhåll låg ett leende ännu kvar på fru Herzelius' läppar.

— Hon är söt, den där lilla flickan, sade hon.

— Ja, visst är hon det, svarade hennes son, medan han tankfullt blickade framför sig. Men då skulle du se hennes kusin, Alice. Med henne kan hon ändå inte jämföras.

Direktör Stenborg satt i sitt rum och läste tidningen, när hans äldsta dotter kom in, bärande en vas med nybrutna syrener. Och just i detsamma ringde telefonklockorna.

Hon gick och svarade men hade inte talat många ord, förrän hon lämnade hörluren åt sin far, under det hon viskade:

— Det är fru Herzelius. Hon vill att du och jag ska komma till Källbacken i kväll och titta på hur bra spisen blivit lagad med ringgårdteget.

Det blev ett livligt samspråk mellan fru Herzelius och direktören. Denne tackade så mycket. Det skulle bli ofantligt roligt att få göra närmare bekantskap med de två medlemmarna av den Herzeliuska familjen, han hittills blott träffat under några flyktiga minuter på ångbåtsbryggan.

Men så fällde han några ord, som kommo Astrid att rycka till, där hon stod och ordnade sina blommor. Och hennes händer sjönko i bestörtningen ner från vasen.

— Hur var det, hade hennes far frågat i telefonen, skulle jag ta med mig alla barnen?

Hon sprang bort och lade handen på hans arm.

— Å, pappa, viskade hon. Hur kan du . . . ?

Men han slog åt henne med handen. Hon måste vara tyst, annars hörde han inte vad som sades i telefonen. Och nu talade rösten vid trädens andra ända, den vänliga, godmodiga kvinnorösten, som hon kände igen sedan mötet på landsvägen. Hon kunde till och med höra en del av orden, så nära stod hon luren.

Jo, alla barnen voro naturligtvis välkomna. Det skulle bli riktigt roligt att få se dem, från den största till den minsta. Sven hade talat så mycket om dem.

Samtalet var slut. Fadern lade på luren och vände sitt förnöjda ansikte mot dottern.

— Vi är bjudna allasamman, förkunnade han.

— Men det var du själv, som bjöd. När fru Herzelius talade med mig var det bara fråga om oss två.

Direktören skrattade.

— Seså, min lilla flicka, du ska väl inte komma och lära din gamla pappa vad som passar sig, sade han. Här på landet behöver ju inte vi grannar vara så ceremoniosa av oss. Barnen blir glada, det är huvudsaken.

Därmed satte han sig i soffan och gömde sig bakom tidningen. Saken var utagerad.

Barnen blevo också glada, som han förutsagt. De dansade av förtjusning. Det var minsann inte många gånger på året, de voro bortbjudna. Men Astrid gick omkring tyst och sluten, ty hon såg hela tiden framför sig en löjlig och irriterande scen. Hon såg fadern och sig själv komma in i det Herzeliuska hemmet med alla de objudna barnen i gåsmarsch efter sig, och hon tyckte sig märka hur advokaten och hans föräldrar logo åt dem i smyg.

Vad skulle de tänka om sina nya bekanta? Jo, naturligtvis att de utgjorde en högst obelevad, påträngande och underklassig familj. Det var outhärdligt! Hon stod inte ut! Och till sist blev hon så nervös av att ständigt ha gåsmarschscenen för sin inre syn, att hon fann det absolut omöjligt att i verkligheten medverka i den.

Strax efter middagen gick hon upp i sovrummen, lade fram barnens bästa kläder och såg till att inga knappar eller band fattades i dem. Därefter ropade hon på Emmy och visade henne de framlagda plaggen.

— Nu får du se efter att de sätter på sig det här ordentligt och snyggar sig så gott de kan, sade hon. Jag följer inte med er och pappa. Det var någon som sa att

Fia var dålig, så jag får lov att gå och titta till henne ett tag. Och från henne går jag direkt till Källbacken.

Fia var en gammal jungfru, som under många år tjänat på Ringgårda, och som nu bodde för sig själv i en liten stuga bortåt byn. Ringgårdabarnen brukade ofta hälsa på henne, men Emmy hade ingenting hört om att hon var särskilt klen och fann det obegripligt att Astrid måste gå till henne just nu, när de skulle på bjudningen. Systemens nervositet hade hon likväl lagt märke till, och efter ett par ögonblicks funderingar, började det hela klarna för henne.

Det första hon gjorde sedan Astrid givit sig av, var att söka upp gossarna och Mia och i en hemlighetsfull ton underrätta dem, att hon hade någonting att tala om för dem.

— Astrid skäms för oss, så hon vill inte gå tillsammans med oss till Herzeliuss', sade hon. Hon tycker att vi alltid styr till oss så fasligt och bär oss så illa åt, att vi inte passar att vara ihop med fint folk. Och nu har hon givit oss på båten och gått till Fia. Och från henne går hon direkt till bjudningen, så att hon åtminstone ska slippa komma in på samma gång som vi.

Barnen mottogo denna underrättelse med allvar och eftertänksamhet. Det var samma läxa, som de fått för några dagar sedan, och de visste nog att de inte lagt den tillräckligt på minnet. Men nu tog den djupare, när de hörde att Astrid skämdes för dem till den grad, att hon inte ens ville gå i sällskap med dem. Det var något, som gjorde intryck.

— Ja, fortsatte Emmy, nu får vi laga att vi gör henne så pass mycket heder vi kan.

Och därmed vandrade de upp till sovrummen för att göra sitt bästa. Det blev ett borstande och ett tvättande och ett nagelpetande, som kunde ha räckt till för flera

veckor. Hugo och Ernst måste vardera visa upp sig fem gånger för Emmy, innan hon blev nöjd med deras utseende, och sedan hon egenhändigt gnott Mia, gav hon dem själv en avputsning för säkerhets skull.

Under tiden satt emellertid Astrid hos Fia och beräknade huru dags ungefär hennes närmaste skulle vara på Källbacken. Det gällde att dröja så länge, att hon kunde vara säker på att inmarschen var över då hon uppenbarade sig.

Och hennes beräkningar voro inte dåliga. När hon omsider befann sig utanför Källbackens staket, hörde hon från villans veranda ett sorl, som tillkännagav att ett flertal personer voro samlade på den.

Medveten om att hon fejt övergivit far och syskon, var hon för skygg för att gå in genom stora grinden, vilken låg öppen för de församlades blickar, och smög sig i stället in genom en liten sidogrind, som vette åt husgaveln, vek om knuten och följde fasadens vildvinsklädda stenfot fram till den ävenledes vildvinsklädda verandan.

Detta vildvins rika grenverk, ännu blott besatt med sparsamma, späda löv, skymde henne delvis för de innanför sittande, och dessa voro så upptagna av varandra, att de inte observerade henne, vilket de annars nog skulle ha gjort.

Direktör Stenborg konverserade livligt med justitierådet Herzelius. Fru Herzelius stod framför ett bord, uppdukat med förfriskningar, och höll på att servera saft, under det hon då och då vände på huvudet och smålog åt de fyra barnen, som slagit sig ned i en rad på en del stolar, uppställda längs väggen, och advokaten var i färd med att försöka få i gång ett samtal med de små gästerna.

Men det var underbart vad dessa i dag voro stillsamma och fåordiga. Alla fyra sutto sedesamt med händer-

na i knäet och sina egna ben lindade om stolsbenen. Och så de sågo ut!

Astrid, för vilken de voro fullt synliga, fastän de inte observerade henne, blev rent förskräckt.

Deras ansikten skeno, som om de blivit polerade. Deras linhår låg vattenkammat tätt intill huvudsvålen. De sutto så raka i ryggen, som om de varit uppbundna vid käppar, och när de skulle titta åt sidorna vände de bara på ögonen.

Den ende, som rörde på sig en smula, var Hugo. Men rörelsen bestod blott i att hans högra hands fingrar tummade och drogo i något ljust, skrynkligt papper, som stack upp ur hans byxficka.

— Är du också metmaskasamlare liksom Ernst, frågade advokaten med en blick på den misstänkta fickan.

— Ne-*ej*, det är kolakarameller, svarade Hugo glatt. Det är Astrid, som har kokat dem åt mig, för det var min namnsdag i går, och de är mycket bättre än köpkola.

Han hade tagit med sig kolorna och hela tiden bara suttit och väntat på att få ge detta svar, ty det var hans utfunderade sätt att hedra Astrid. Nu skulle de väl få respekt för hennes kokkonst.

Och med detsamma han drog upp påsen ur fickan, återfick han hela sin naturs livlighet. Han sprang upp och bjöd advokaten. Han bjöd fru Herzelius. Han bjöd justitierådet. Han bjöd far och syskon och satte sig sedan stillsamt på sin plats igen.

Men nu var det Ernsts tur att sitta och tumma och dra i något, och det var hans halsduk. Den skulle bli hans hjälp för att hedra Astrid. Och han tummade och drog tills advokaten fick lov att beundra den. Och strax för även Ernsts iordninggjorda svar av som ett skott:

— Ja, den har Astrid stickat. Hon gör så fina halsdukar så.

Sven Herzelius klappade honom på huvudet, fru Herzelius nickade vänligt åt honom, hans far lyste av faderlig stolthet, men den halvgömda flickan bakom vinlövet kände sig så generad att hon inte visste hur hon skulle våga sig fram.

Skulle nu också bröderna slå in på samma väg som hennes far och börja berömma henne inför främmande? En familj av inbördes beundrare! Kunde man tänka sig något löjligare?

Men det var ju omöjligt att stå där i evighet. Och så steg hon då äntligen uppför trappstegen till verandan och blev hjärtligt välkomnad av värden och värdinnan.

All deras vänlighet kunde dock icke skingra den känsla av otillfredsställelse, som bemäktigat sig henne. Hon var otillfredsställd med sig själv och otillfredsställd med sina närmaste. Och denna tryckande stämning låg fortfarande över henne, då barnen sutto vid det dukade bordet framför sina saftglas, fru Herzelius och de båda äldre herrarna underhöllo sig med varandra, och advokaten kom och satte sig bredvid henne för att berätta om vilka intryck han fått av de traktens sevärdheter, hon rekommenderat honom, och som han hunnit ta i beskådande. Hon var så förströdd att hon då och då förlorade sammanhanget och måste fråga om. Och när Mia efter en stund spatserade fram och ställde sig att hänga över hennes stolskarm blev hon nervös.

Snart frapperades hon emellertid av något egendomligt. Mia hade stuckit sin hand under hennes arm, och den lilla handen, som var knuten, höll fast om något föremål, som gav ett svagt tryck. Men handen låg inte länge stilla. Den gled ned utefter Astrids arm ända tills den nådde handleden, då föremålet, som den fasthållit, kvickt stacks in i den större handen, under det Mia viskade tätt in i stora systers öra:

— Jag tog bara två kakor. Och den ena har jag ätit upp, men den andra får du.

Astrid hann inte vända på huvudet förrän givarinnan var långt utåt golvet för att skynda till sin förra plats vid bordet, och i stora systers hand låg den med påkostande självövertvinnelse avstådda kakan, litet kramad och kantstött men inte avsmakad.

Stora syster betraktade den leende, och plötsligt kom det ett uttryck av befrielse över hennes ansikte. Hon skrattade högt, bröt sönder kakan och åt upp den allt under det hennes blick vilade på Mia, som från motsatta sidan av verandan med förtjusning satt och iakttog att läckerheten tycktes smaka gott.

— En värdefull present, anmärkte Sven Herzelius.

Hon svängde sig om på stolen och vände ansiktet emot honom, så att han kunde se, att en liten fuktighet kommit i hennes ögon och givit dem högre glans.

— Ja, ni vet inte hur värdefull, svarade hon. Den har nästan gjort mig till en bättre människa.

Och hon skrattade på nytt, klingande och otvunget. Misstämningen, som han lagt märke till, var förbi.

— Nu ska jag tala om något för er, sade hon, alltsedan ni kom hit har jag gått och skämts... skämts för er.

— Skämts för mig! Men herregud då, varför det?

— För att ni naturligtvis inte kunnat tycka annat än att vi är en underlig familj, litet så där... ja, så där ociviliserad.

— Nej, vet ni vad...!

— Jo, jo, jo! Och i dag skämdes jag så för att syskonen skulle gå hit, utan att... ja, ni vet nog, att de kommit med på sladden. Jag skämdes, så jag blev feg och gjorde mig ärende bort för att slippa gå tillsammans med dem. Och när jag kom hit skämdes jag över hur blankpolerade de såg ut och över att bröderna i sin välmening försökte

göra ett nummer av mig, och över att min lilla pappa, som inte har några andra fel än att han tycker för mycket om oss, såg så belåten ut. Och jag var sur och led och elak. Men så kommer den lilla ungen därborta och lär mig, ja, ni kan inte förstå på vad vis, men hon lärde mig i alla fall att de är rara allasamman och att jag visst inte behöver skämmas för dem. Och om ni tycker de är aldrig så ociviliserade, så kommer jag inte att bry mig om det ett enda dugg!

Det låg ett glatt och frimodigt trots i de sista orden, som kom honom att skratta lika gott som hon själv. Hans blick blev helt varm. Han grep hastigt hennes hand och tryckte den kraftigt.

— Bra, sade han, mycket bra!

Och därmed reste han sig.

— Ska vi nu gå och se på den fina spisen och på trädgården, fastän den inte kan talas om på samma dag som Ringgårda trädgård?

Frågan var ställd till hela sällskapet, och det blev allmänt uppbrott. Man gick först husesyn och sedan trädgårdssyn, och det föll sig så, att Sven Herzelius och Astrid ständigt gingo bredvid varandra. Och det föll sig ävenledes så, att advokaten gång på gång försade sig och råkade utelämnat frökentiteln framför hennes namn. Det blev Astrid rätt och slätt, och till sist blevo de du utan att riktigt veta hur det gått till.

Förtroligheten hade verkligen kommit ganska hastigt.

Gång efter annan förde marktvistfrågan Sven Herzelius till Ringgårda. Men dessemellan kom han också dit utan någon direkt anledning. Stället låg ju alldeles vid lands-

vägen, och när han gick förbi gårdsplanen, fanns där alltid något av barnen, som ropade in honom. De betraktade honom nu som en lämplig lekkamrat och hade ständigt märkliga ting att visa eller berätta om.

Han lät sig också villigt hållas kvar, ty det hände nästan utan undantag, att Astrid fick se honom genom något fönster eller en öppen dörr och bad honom stiga upp på verandan eller in i trädgården, och de kunde sitta i timmar och samspråka.

De hade blivit fullkomligt obesvärade i sin samvaro. Astrid, som satt sig in i att han alls inte hyste samma uppfattning av henne nu, då han lärt känna hennes verkliga jag, som han fått då de först träffades, hade bannlyst all romantik och njöt odelat av den nya syn på den omgivande världen, som han gav henne. Hon var en frågande själ men hade hittills inte lärt känna någon, som tillfredsställande kunnat besvara hennes frågor. Och aldrig förrän nu hade hon fått blicka in i en intelligent mans tankevärld. Mycket av vad hon gått och grubblat på, återfann hon där som lösta problem. Lugnt och logiskt redde han ut spörsmålen, så att de lågo häpnadsväckande klara framför henne, men väckte stark törst efter nytt vetande. Och det roade honom att släcka denna törst. Det roade honom till och med att föra denna lilla oerfarna flicka in på områden, som voro henne helt främmande, blott för att få se huru detta obekanta verkade på henne. Och hon visade sig så mottaglig för den erbjudna kunskapen och så ivrig att tillämpa den, att de ibland kunde komma in i en verklig diskussion, utan att han kände sig vara den enbart givande parten.

En gång, då det uppstått en paus i samtalet, fick hon en förnimmelse av att hans ögon oavvänt vilade på henne, och då hon såg upp, märkte hon, att så även var förhållandet. Och hon märkte också att han smålog.

— Skrattar du åt mig, frågade hon, genast färdig att tro sig skyldig till något enfaldigt yttrande.

— Jag skrattar inte, jag bara ler för mig själv, för jag har kommit underfund med, att du är den första flicka jag kunnat resonera med, sade han.

Hon rodnade av glädje. Men då blev hans leende strax en smula ironiskt.

— Ja, ta dig nu inte några höga tankar för det, sade han, för jag brukar verkligen inte resonera med flickor. Jag känner mig alltid så tafatt, när jag är tillsammans med den sortens människor, att jag inte kan säga annat än plattheter. Nå, för att vara uppriktig, så har jag ju förstås gjort mina försök att komma i tankeutbyte med dem. Du har kanske hört att jag varit förlovad?

Astrid nickade.

— Men det gick inte riktigt bra med de försöken. Vad jag kunde resonera om, förstod min fästmö sig inte på, och vad hon kunde resonera om, förstod jag mig inte på.

Återigen uppstod det en paus. Han hade ingen lust att fortsätta förtroendena om sitt liv. Och efter ett par ögonblick tog han upp ett nytt ämne.

— Vad tänker du bli, frågade han. Hushållerska på Ringgårda i hela ditt liv?

— Det är inte sagt de vill ha mig kvar, svarade hon. Ibland tror jag inte jag duger till det.

Han började fråga ut henne om hon hade haft några andra planer, och hon berättade om de funderingar i vilka hon gått innan hon ägnade sig åt hushållsskolan. Men hennes entusiasm för det då tilltänkta yrket var inte stor, och han märkte det.

— Kanske skulle du vilja bli jurist?

Hon fick en min av häpnad och undran.

— Och komma på min advokatbyrå, som jag tänker öppna någon gång i höst, tillade han.

Nu förstod hon. Det var bara ett skämt.

— Härligt! Jag kommer så fort skylten är uppsatt.

— Sakta i backarna. Tror du man tar en liten köksfröken direkt från spisen och sätter henne på pulpetstolen?

Ånej, först fanns det nog några utvecklingsskeden att gå igenom, högskola, studier, examina.

Och medan han talade om allt detta, satt Astrid fascinerad och hörde andlöst på. Det var då inte något skämt. Det var rena allvaret. Då sommaren var slut ville han inte ta avsked av henne för alltid. Han tänkte ta litet hand om henne. Han ville en gång ha henne i sin närhet.

Under den långa diskussion, som nu följde om det så plötsligt framkastade projektet, insveptes hon som i ett glädjerus, vilket inte gick över sedan han avlägsnat sig. Det varade hela dagen och ända in på natten, då hon låg sömlös och drömde vakna drömmar. Hennes bannlysning av all romantik hjälpte inte längre. Hon knäppte sina händer över täcket som till bön, men det var heta önskningsar och inga böner, som stego ur hennes hjärta.

Hon önskade att han skulle kunna glömma tillfällighetsvarelser, som han träffat på balen och i stället leta reda på något hos hennes egentliga jag, som han kunde fästa sig vid. Kanske var det inte så omöjligt, eftersom han tycktes vilja ha henne i sin närhet. Kanske hade han redan börjat glömma bort tillfällighetsvarelser, som han kallade för Alice? Flera dagar hade ju gått utan att han talat om den. Mätte han glömma bort den alldeles! Ack, mätte han göra det!

Morgonen därpå träffades de på postkontoret, där de även råkats några gånger förut. Astrid hade på sista tiden

fått för vana att själv ombesörja sin avgående post. På det viset kunde man skjuta upp brevskrivningen ett par timmar och dessutom få en skön promenad. Strax innan posten avgick brukade hon således infinna sig på kontoret, och som Sven Herzelius' uträkningar till punkt och pricka liknade hennes, var det helt naturligt att de då och då skulle mötas på nämnda ställe.

Sedan de denna morgon avlämnat sina brev, gingo de tillsammans ut på landsvägen. Men där var dammigt och hett. Astrid föredrog att återvända hem på en omväg genom den svala skogen. Sven gjorde sällskap, och de voro snart inne på dryftandet av gårdagens märkliga förslag, men kommo ibland också in på andra ämnen, som intresserade dem båda.

— Säg mig, kan man tala om allt möjligt med din kusin Alice, så här som vi två talar med varann, frågade han helt omotiverat efter en god stunds promenad.

— Det vet du väl bäst själv, svarade Astrid litet kyligt.

Skulle nu den där fantasibilden sticka fram igen och skymma bort henne.

— Ja, jag tyckte mig nog märka att man kunde det. Men jag ville också höra ditt omdöme.

— Jag kan bara säga att hon har mycket lätt för att tala med alla människor, och att alla människor har mycket lätt att tala med henne.

— Ja, det märkte jag ju också, sade han och gav henne en mörk blick.

Han visste inte riktigt om han skulle ta Astrids svar som ett beröm eller ett klander. Var hon kanske inte främmande för den kvinnliga benägenheten att bli misslynt, om man visade intresse för en annan kvinna än den man konverserade med?

Hon såg vad han tänkte och skrattade. Nu blev ju saken komisk igen.

— Tror du jag är avundsjuk på Alice, frågade hon.

— Ja, du kan väl ha dina små svagheter, du med.

— Svagheter, ja! Jag består av nittionio procent svagheter och en procent förtjänster. Och Alice består av nittionio procent förtjänster och en procent svagheter. Så nog kan jag ha skäl att vara avundsjuk.

Sven Herzelius gick tydligen med tankarna fästade på någon särskild hägkomst. Först hade han en grubblande min, men när han vände sig mot Astrid lekte ett litet leende kring hans mungipor.

— Jag tror jag känner till den där lilla procenten svagheter, sade han. Den utgöres av en väl stor ömtålighet å andras vägnar. Har någon försyndat sig mot dem hon håller av, så förlåter hon det aldrig.

Även Astrid smålog. Vilken drömmare han var! Inte ens den enda lilla procenten svagheter hos hans fantasi-bild kunde han förlika sig med utan måste skapa om den till en klädsam prydnad.

— Jag talade visst om att jag också träffade Alice dagen efter balen?

Nu kallar han henne rätt och slätt Alice, tänkte Astrid, i det hon besvarade frågan med en jakande åtbörd.

De hade kommit upp på en bergsknalle, där en glänta öppnade sig mot en liten sjö, klar och glänsande, som om den varit själva skogens öga. Man måste alltid se på den, då man gick förbi, och nu stannade Sven, liksom hade den just i dag utövat en speciell lockelse på honom, som han inte kunde stå emot. Han slog sig till och med ned på bergknallens grå mossa, och Astrid hade ingenting annat att göra än att följa exemplet.

— Hennes solfjäder hade gått sönder på balen, så jag hade tagit den med mig hem och lagat den, sade han.

Och när hon kom ut från hushållsskolan på middagen, passade jag på att ge henne igen den. Men hon påstod att det var hon själv, som knäckt den och inte jag. Det brukade ofta hända henne sådana där olyckor, förklarade hon. Och då undrade jag om... Nej, nu vet jag inte om jag vågar fortsätta. Jag är rädd för dig.

— Å, gå på du bara, uppmanade Astrid.

— Ja, jag måste väl det, för jag har egentligen länge haft mina funderingar på att berätta dig litet om den här ömtåliga saken. Och nu har jag ju fått tillfälle. Jo, förstår du, det slapp ur mig någon dum kvickhet om att den där benägenheten att råka ut för olyckor kanske var ett släktdrag. Joncker hade, som du vet, just pratat om hur du brukade tala om dina olyckor. Och när Alice tog illa upp mitt yttrande om dig, ökade jag på dumheten genom att skylla dina malörer på din far, som var så svag för sina barn att han försummade deras uppfostran. Är du ond på mig?

— Ja, det var fult gjort av dig.

— Visst var det fult. Och Alice blev också ond, mycket ondare än jag tror du är. Jag tycker om när människor blir onda över dumheter och ofinheter, om det också är jag själv, som begått dem. Du skulle ha sett henne, när hon förklarade, att hon inte ville höra på, då man gjorde narr av dem, som stod henne nära. Hon sa det helt lågt och stilla, men ändå så dräpande klart, att jag kände mig tillintetgjord. Och så gick hon ifrån mig. Å, hon var storartad! Den flickan tål intet ont.

Astrid satt och följde de skiftande uttryck av beundran och förälskelse, som visade sig i hans ansikte medan han talade.

Kunde det väl vara möjligt att det var om henne han berättade? Kunde det vara möjligt att hon en gång väckt känslor till liv inom honom, som alltjämt levde kvar så

friska och outplånliga? Det var otroligt, men underbart att föreställa sig. Och först lyfte det henne till skyarna. Men sedan störtade det henne ned till jorden igen. Aldrig hade hon så förkrossande känt sin ringhet som nu. Aldrig hade hon så tydligt förstått, att hon inte motsvarade hans fantasibild.

Hon vände bort huvudet av rädsla att förråda sig.

— Jag skrev två brev och bad henne förlåta mig att jag i min enfald och tanklöshet sårat henne, sade han. Men jag fick inte något svar.

— Ja, det var rätt åt dig, mumlade hon.

Hon kunde inte hysa något större medlidande med honom i fråga om detta hans bekymmer.

Stödd på armbågen sträckte han ut sig, så att han kom henne helt nära och kunde se upp i hennes ansikte.

— Astrid, du får lov att hjälpa mig att få svar.

— Jag!?

— Ja, just du. Jag har intrigerat för att få komma hit, blott och bart i den avsikten. Jag har narrat hit mina föräldrar på sommarnöje, bara för att kunna nästla mig in hos dig. Seså, nu är det sagt.

Bestört drog hon sig ifrån honom. Han talade på fullaste allvar men begärde, utan att veta det, att hon skulle spela komedi. Hon, bönfälla för honom hos Alice! En skön blandning av djupa känslor och löjlighet. Den gav henne ett svidande sting, men kom henne dock att brista ut i skratt.

— Vad vill du jag ska göra, frågade hon.

— Skriv och säg att jag är olycklig över att hon inte kan förlåta mig.

— Sven, du gör dig verkligen löjlig!

— Det vet jag, sade han. Men det är detsamma, bara jag får ett svar. Jag älskar henne, ser du.

Bekännelsen trängde sig fram med ohejdad våldsamhet.

Den bröt sönder alla fördämningar av otillgänglighet och reservation, som lågo i hans väsen. Det så länge återhållna måste upp i dagen.

Han grep hårt om Astrids i mossan vilande hand utan att märka hur den darrade.

— Jag älskar henne, upprepade han, dock med den skillnaden att han nu sade det långsamt och nästan ohörbart.

— Men du känner ju henne inte, Sven. Du har ju bara sett henne på balen, och sedan ett par ögonblick på gatan. Om du lärde känna henne närmare, skulle du kanske tycka att hon är en helt vanlig flicka.

— Omöjligt, utbrast han. Visserligen har jag en gång misstagit mig på en flicka, så jag borde ju vara misstrogen. Men den här gången misstar jag mig inte. Då skulle jag lika väl kunna ta fel på svart och vitt. Hon är ljuv! Hon är älsklig! Hon är bedårande!

Astrid satt och tänkte på hur lätt hon skulle kunna släcka hela hans lågande entusiasm. Bara breda ut händerna och säga: — Här sitter hon, som du dyrkar.

Var det kanske hennes plikt att bota honom från hans dårskap? Ja säkert. Det var något falskt i att ta emot hans förtroenden och låta honom förbli i sin villfarelse. Men att se hans förbluffelse då förtrollningen bröts, och han blev varse den han drömt om i all hennes nakna obetydlighet? Nej, det kunde hon inte. Och dessutom hade hon ju lovat Alice att ingenting säga.

Ja, hon hade lovat Alice. Hon hade lovat Alice. Hon skulle väl inte göra sig till löftesbryterska. Gudskelov att hon lovat Alice. Det var inte hennes plikt att bota honom.

Han hade satt sig närmare henne, och nu stack han sin hand under hennes arm.

— Säg, vill du inte vara min lilla goda vän och kamrat, frågade han.

8. — *Wahlenberg, Världens dummate karl.*

Hon vek undan hans blick. Hon visste ju vad han ville be henne om. Spela med i komedien. Skriva till Alice.

Och riktigt. Nu kom hans bön.

— Skriv vad du vill till henne. Säg att jag är tokig. Men laga så att jag får ett svar.

Han fortsatte med att tigga och be. Men hon bara skakade på huvudet. Hon visste inte hur hon skulle kunna skriva ett sådant underligt brev.

Då slog henne likväl en tanke. Varför skulle han inte kunna bli lycklig på det sätt han menade sig kunna bli det? Alice var fri. Det var slut mellan henne och Elof Joncker. Hade väl aldrig varit något allvarligt å hennes sida, då hon kunnat behandla honom som hon gjort. I sina brev nämnde hon honom heller aldrig nu mera. Men kanske kunde Sven Herzelius tända starkare känslor hos henne än någon annan förmått. Och Sven? Ja, han skulle nog inte märka någon skillnad mellan Alice och sin fantasibild. Alice var i feststämning under hela sitt liv. För henne fanns det ingen vardag. Hon skulle säkert passa in på fantasibilden från balen.

Astrid satt och rev i mossan, medan det ryckte i hennes läppar och ett stort beslut mognade inom henne.

Själv skulle hon aldrig kunna göra honom lycklig. Men kanske skulle Alice kunna göra det, om hon lämnade henne sin hjälp? Ja, hon ville gå längs den steniga väggkant, dit man viker undan för att ge andra plats, och hon ville göra det frimodigt och glatt.

— Som du vill, Sven, sade hon, jag ska skriva till Alice.

Och det var inte utan att hon i den stunden kände sig som en hjältinna.

Han tog hennes båda händer, kramade dem och kysste dem. Men hennes blick kunde han inte fånga, ty hon

höll fortfarande huvudet bortvänt. De besvärliga ryckningarna i läpparna ville ju inte sluta, och frimodigheten och glädjen ville inte komma på beställning.

16.

Emmy reste sig yrvaken upp i sängen. Bestämt hade hon hört ett underligt ljud, en jämer eller en snyftning. Men kanske hade hon bara drömt?

Hon lyssnade. Och nu hörde hon samma ljud igen. Det var snyftningar hon hörde, och de kommo från Astrids bredvidliggande rum.

Med ett hopp var hon ur sängen och borta vid dörren. Snyftningarna läto alltjämt höra sig, och när hon tittade genom nyckelhålet, såg hon att ljuset var tänt därinnanför. Hon öppnade sakta dörren och upptäckte att systems bädd stod orörd, och att den, som borde ha legat i den, satt fullt påklädd vid skrivbordet med ett brevpapper framför sig, en penna i handen och bredvid sig en liten näsduk, som hon just nu lyfte för att torka sina ögon.

— Vad är det här för ett sätt att sitta uppe och ugгла om nätterna, frågade Emmy, under det hon gick fram över golvet.

Astrid gömde näsduken bakom brevstället och lade handen över brevpapperet. Hon måste bara skriva ett par rader till Alice, förklarade hon.

— Utomordentligt viktiga rader, eftersom de måste skrivas nattetid, anmärkte Emmy medan hon tog ett skutt och satte sig på skrivbordshörnet, så att brevskriverskan inte längre hade något armbågsrum. Har ni kommit ihop er?

Det svar hon fick bestod emellertid endast i rådet att

sköta sig själv och låta andra vara i fred. Emmy skulle genast gå och lägga sig, så att hon inte förkylde sig.

Uppmaningen blev dock alldeles utan effekt, och likaledes strandade alla Astrids försök att undanskaffa den så hastigt tillkomna bordsprydnaden. Systemen satt där och dinglade med benen, men befanns för övrigt vara så absolut orubblig, som om hon varit fastskruvad.

— Jag kan förstå du skriver till henne för att be henne lösa dig från löftet att ingenting säga om balen, sade hon.

— Nej, det gör jag visst intel!

— Nå, då ska jag säga henne att hon gör det, för annars går du och blir lite vriden.

Astrid tog henne om armarna.

— Du skulle bara vågal!

Men så släppte hon henne igen med ett hastigt tillkämpat lugn. Hon hade insett hur nödvändigt det var att Emmy förstod henne.

— Tror du jag nånsin skulle kunna tala om för Sven att det var mig han träffade på balen, frågade hon. Kan du inte fatta att det vore detsamma som att säga: »Här är den du tycker om.» Stå där och bjuda ut mig själv, fastän jag vet att han inte har en tanke på mig. Ville du att jag skulle förödmjuka mig så.

Emmy teg. Hon tuggade på underläppen och var inte så morsk längre. Det började gå upp för henne att allt inte var så enkelt, som hon hade trott.

Slutligen hasade hon sig ned från bordet, nappade till sig den våta näsduken, som Astrid gömt bakom brevkåpet, klev upp på stolen bredvid kakelugnen och kastade den lilla lappen över dess krans. Därpå hoppade hon ner, ställde sig bakom systemens rygg och lutade huvudet mot hennes axel men boxade plötsligt till henne med pannan och sprang mot dörren.

Innan hon kom dit, stannade hon emellertid.

— Om jag bara kan begripa hur du kan bry dig om den där Sven Herzelius, utbrast hon, en sån . . . en sån . . .

Astrid stod och såg på henne med en avvaktande blick, som om hon trotsade henne att våga tala ut. Och Emmy tystnade verkligen ett ögonblick, men bara för att börja om igen.

— En gång ska jag i alla fall säga honom hur . . . hur . . .

Även nu betvingades hon dock av systemens blick.

— Hur han är, slutade hon, rusade vidare mot dörren och försvann.

*

Följande dag försiggick någonting ytterst intressant på Ringgårda gårdsplan. Hugo satt på nedersta steget till huvudbyggnadens yttertrappa, sysselsatt med att sätta ihop en radioapparat, och omkring honom stodo Emmy, Ernst och Mia och sågo på med spänd uppmärksamhet.

Det var verkligen märkvärdigt att denna spända uppmärksamhet tillät dem att observera Sven Herzelius, just då han hunnit fram till gårdsgrinden, men så var dock fallet. Ernst och Mia gjorde sig bemärkta med ivriga handviftningar, sprungo emot honom och drogo in honom. Han måste komma och titta på det underbara, som höll på att tillverkas. Och snart befann sig även han i åskådarringen kring Hugo.

De första minuterna ägnade han den blivande radion ett allvarligt intresse, beundrade och förvånades med oförställd uppriktighet. Men så fick han se en skymt av Astrids ljusa klänning mellan buskarna vid ingången till trädgården, och därefter blev hans uppfattning av radioföreteelsen betydligt dunklare.

Han gjorde frågor, som gav Hugo anledning till över-

lägsna skrattsalvor och att till sist framställa den något genanta motfrågan!

— Har farbror Sven aldrig sett en radio?

Farbrodern erkände emellertid villigt att hans kunskaper i radiovetenskapen inte voro så särdeles ingående, nickade glatt och styrde sina steg mot trädgården, medan Hugo och Ernst sågo efter honom med utesäglig medömkan.

Vara en fullvuxen människa, som slutat skolan och kunde sköta sig själv och förtjäna penningar, och ändå inte förstå sig på en radio, det var då sannerligen underhaltigt. Och de sparade ingalunda på skarpa omdömen om hans bildning och fattningsgåvor.

— Ja, han är så dum att det är synd om honom, instämde Emmy.

Detta yttrande beaktades dock icke i nämnvärd grad av pojarna, som ånyo med stor iver ägnade sig åt det viktiga arbetet. Men i Mias lilla fundersamma själ trängde det djupt in, och under en liten stund stod hon tankfull och tyst.

Över en halvtimme gick om innan Herzeliuss åter uppenbarade sig på gårdsplanen, och då var han åtföljd av Astrid. De gingo och pratade, och Sven var så upptagen av konversationen, att han inte märkte att en liten person sprungit tätt intill honom, förrän han kände en varm barnahand stickas in mellan sina fingrar och såg Mias vänliga, blå ögon, fyllda av ett stort medlidande, skåda upp i hans ansikte.

— Stackars farbror Sven, sade hon.

— Stackars, upprepade han leende. Varför stackrar du mig?

Hon lade huvudet på sned och betraktade honom med ett ännu ömmare och mera beklagande uttryck än nyss.

— Emmy säger att farbror Sven är så dum, att det är synd om honom.

Både Sven och Astrid vände sig mot gruppen kring den blivande radion, och deras blickar stannade på Emmy, som såg otvetydigt skuldmedveten ut. Hon stod dem så nära, att hon måste ha varit åhöra vittne till den lilla scenen med Mia.

— Jag tittade nyss på deras radio, upplyste Herzeliuss Astrid, och nu föraktar de mig för att jag inte begriper mig på den.

Han skrattade muntert, och Emmy följde exemplet blott med den skillnaden att hennes skrott nästan blev hysteriskt. Och det slutade inte förrän hon mötte Astrids allvarliga och förebrående ögon. Systrarna förstodo varandra. Det var inte underkännandet av Sven Herzeliuss radio-kunskaper, som låg till grund för det av Emmy avgivna omdömet.

Den yngre systemen fick tillbaka sitt skuldmedvetna utseende. Men så snart Astrid och Sven vände sig om och fortsatte sin väg mot gårdsgrinden, strålade Emmys ansikte upp i obehärskad förtjusning.

Nu hade det ändå blivit utsagt, det, som hon inte fått säga ut på natten. Och fastän den, åt vilken det var menat, inte begrep det så, som det skulle begripas, var det likafullt en njutning att veta att det kommit fram till sin adress.

Astrid hade ett ärende ned till byn, varför hon följde sin gäst framåt landsvägen.

— Då skriver du till Alice i dag, påminde Sven, som fått höra att hon ännu inte uppfyllt sitt löfte.

Hon svarade med ett kort ja och gick sedan så tyst och frånvarande att han snart upptäckte att hon inte visste vad han talade om.

— Vad tänker du på, frågade han.

— Jag undrar vad du gör om Alice svarar att hon förlåter dig.

— Jag skriver naturligtvis och tackar henne.

— Och sedan? Om du inte får något svar på tack-sägelsebrevet? Är det då punkt och slut?

— Slut, utbrast han lika indignerad som förvånad. Slut när jag står inför den öppnade porten! Hur kan du inbilla dig det?

Och han log så segervisst, som om han redan nu stod inför den öppnade porten.

— Nå, vad gör du i det fallet, då?

Denna fråga var honom icke främmande. Dagligen och stundligen hade han frågat sig själv vad han skulle göra, om han på något sätt kunde komma i förbindelse med Alice. Det var en mängd mer eller mindre vilda planer han haft. Men han ville nöja sig med att relatera de minst vilda.

— Jag skriver igen, sade han. Alltid finns det väl något att skriva om. Mina intryck från balen till exempel. Och mina reflexioner över vad vi talade om den kvällen. Å, det finns mycket att skriva om.

— Kanske kommer hon inte så noga ihåg vad ni talade om? Kanske skrattar hon åt dig?

— Skrattar! Varför det?

Han hade stannat mitt på landsvägen och såg henne uppfordrande i ansiktet.

— Alice har så lätt för att skratta.

Men det var inte endast på Alice' skratt, som Astrid tänkte. Det var också på ett annat skratt, som ringde henne i öronen, alltsedan det för en stund sedan ljudit på gårdsplanen därhemma, Emmys elaka skratt, vars rätta betydelse ingen mer än de båda systrarna hade reda på. Och det var detta, som kommit henne att tänka på, att Alice kanske också kunde skratta på samma sätt.

Sven stod emellertid kvar på samma fläck och mätte sin ledsagerska med ögonen. Och hans blick var varken

vänlig eller glad utan tvärtom ganska sträng. Det såg ut som om han ansåg sig ha misstagit sig på henne.

— Den flickan skulle skratta åt mig, utbrast han. Tror du det, så känner du henne inte så bra som jag, fastän jag bara känt henne under några timmar, och du känt henne hela ditt liv. Ser man med en sådan vacker förståelse på saker och ting, som Alice gör, då skrattar man inte ens åt det löjlige, om det ligger allvar inunder det.

Ett litet leende skilde Astrids läppar medan hon njöt hans ord så, som hade hon varit densamma för honom, som hon en gång varit, och ägde rättighet att ta dem åt sig.

Så varmt och innerligt kände han då ännu för den lilla flickan, som han endast sett under några flyktiga timmar.

Men hon besinnade sig strax och började skyndsamt gå framåt landsvägen. Det föreföll henne som ett slags falskhet att stå där och njuta av något, som inte hörde henne till.

Hon gick och gick utan att fråga efter om han följde henne eller ej. Och då han efter några sekunder var vid hennes sida, nickade hon åt honom till avsked. Hon hade inte tid att gå och prata längre. Hon måste skynda sig att uträtta sitt ärende.

*

— Emmy!

Det var Astrid som ropade. Hon stod i trappan till övre våningen och vinkade med ett brev åt systemen, vilken höll på att ta på sig hatten för att gå ut. Emmy sprang några steg uppför trappan och räckte fram handen.

— Ska jag gå till posten med det?

— Helst till ångbåten, så kommer det i väg i kväll. Men om du vill läsa det först, så kan du komma in till mig.

Hon visade att det ännu var öppet, och Emmy, som förstod, att det från början varit meningen att hon skulle ta del av innehålllet, skyndade sig upp och följde Astrid in i hennes rum.

— Jag kunde inte skriva det i natt, sade denna, i det hon drog ut brevpapperet ur kuvertet och lämnade det åt systemen. Men nu är det gjort, och tack vare dig, blev det annorlunda än jag först hade tänkt.

— Tack vare mig, frågade Emmy med ögonen stirrande av förvåning.

— Ja, du har ruskat upp mig både i natt och i dag, så jag har kommit ur min mesaktighet. Och nu tål jag inte längre att du skrattar åt Sven och tycker han är dum. Han behöver inte vara dum för att han går och tror på en inbillning, som han har goda skäl att tro på. Och jag tål heller inte att Alice skrattar åt honom. Läs.

Hon pekade på brevet, som hon lämnat ifrån sig. Och då Emmy, slagen av undran och även ansatt av en smula samvetskval, inte kom sig för att följa tillsägelsen utan fortsatte med sitt stirrande, fick hon en ny uppmaning.

— Läs!

Nu blev tillsägelsen äntligen åtlydd. Men det dröjde inte mer än ett par ögonblick förrän den läsande hastigt tittade upp med ett förbluffat uttryck i sitt ansikte.

— Ber du henne hit?!

— Ja, pappa har givit mig lov.

— Du vill hon ska komma, fastän . . .

I detta »fastän» låg en mycket tydlig fråga, som dock inte vågade sig fram i fullständig form.

Astrid log emellertid helt otvunget.

— Fastän jag tycker om honom, menar du. Men nu är det slut med det. Jag tål varken att folk skrattar åt mig eller åt Sven för att vi går omkring med inbillningar,

som de tycker är dumma. Ja, jag nekar inte till att jag hoppades han skulle passa in sin fantasibild på mig. Och det var dumt. Men med din hjälp har jag nu tagit mitt förnuft till fånga och blåst bort min inbillning. Och Sven behöver inte blåsa bort sin, för den ska bli verklighet.

Emmy drog föraktligt upp ena axeln och lät den så falla ned igen.

— Prat, sade hon överlägset, hur skulle det gå till? Han och Alice? Aldrig.

— Åjo. Alice och jag är ju rätt lika, och Alice är jämt i ett sådant där festhumör, som jag var i på balen. Det blir mycket lätt för Sven att passa in sin fantasibild på henne. Och han får aldrig veta att han tagit mig för Alice. Jag säger ingenting, och du säger ingenting och hon säger ingenting.

Med munnen öppen av häpnad stod Emmy och lyssnade till systemens planer för ordnandet av Svens och Alice' framtid. Men plötsligt bet hon ihop tänderna, och hennes drag förvredos i en grimas av häftig indignation.

— Skulle Alice ingenting säga, utbrast hon. Ja då... då är hon en markatta.

Hon kommer att tycka om honom, sade Astrid. Hon kan inte låta bli att tycka om honom, när hon får lära känna honom. Och då är det ju klart att hon ingenting säger.

Men Emmys förbittring dämpades ingalunda. Den stegrades tvärtom, så att hon stampade i golvet.

— Det är detsamma. Säger hon ingenting, så är hon i alla fall en markatta. Jag tänker inte lägga det här brevet på posten.

Och hon slängde ifrån sig brevet, så att det med en smäll for utåt bordet och sedan i golvet.

Astrid böjde sig ned och tog upp det.

— Nå, då blir det jag, som får gå med det, sade hon lugnt och begav sig omedelbart åt dörren.

I nästa sekund hade emellertid Emmy gripit tag i hennes klänning och höll henne tillbaka.

— Gör det inte, Astrid, bad hon ängsligt. Gör det inte.

— Jag måste. Det finns inte något annat sätt att hjälpa Sven.

Emmy teg men höll alltjämt stadigt fast i systemens klänning, och varje försök den fasthållna gjorde att komma loss misslyckades. Emmy hade ovanligt starka händer för att vara en flicka.

— Och du, frågade hon slutligen lågt och skyggt.

— Jag?

Astrid skrattade helt glatt, under det hon såg sin syster rakt i ansiktet och smekte henne över kinden.

— Ha inga bekymmer för mig, bad hon. Du har ju hört att jag är kurerad. Och vet du, Emmy, jag har så mycket att vara glad och tacksam för. Tänk, att jag fått Sven Herzelius till riktig vän! Tänk, att han verkligen bryr sig om mig litet! För det gör han. Jag kan tala med honom så öppet, som jag aldrig fått göra med någon annan. Och jag får veta och lära mig så mycket. Och tänk, att han vill ha mig på sitt advokatkontor! Nej, du ska inte vara orolig för mig, Emmy lilla. Jag är så lycklig och glad.

Men Emmy gjorde sina reflexioner medan Astrid talade. Det var ändå märkvärdigt vad hon blivit förändrad. Så säker och frimodig och skämdes inte längre för allting, som hon gjorde förut. Hon hade ju blivit morsk.

Och som det inte fanns någonting som Emmy värderade högre än morskhet, intogs hon hastigt av en obeskrivligt varm beundran för sin morska syster, en beundran, som hon dock inte lyckades få något uttryck för.

— Ta hit brevet, var allt vad hon fick fram.

Och i detsamma ryckte hon det ur Astrids hand, stoppade in det i kuvertet, smetade igen detta och viftade med handen åt Astrid.

— Om jag springer, hinner jag nog ner med det till båten, sade hon.

Och hon rusade nerför trappan och sprang i en sådan fart till båten, att hon fick vänta på den i tio minuter.

17.

Hemma på Bäckedal var Alice' tid ganska strängt upptagen av bjudningar och andra förströelser. Alla grannarna ville träffa henne efter hennes långa bortovaro, och det var ingen ända på danstillställningar, tennispartier, visiter och utflykter. Men hur sent hon än gick till sängs på kvällen, var hon ändå i tid uppe dagen därefter för att själv kunna öppna postväskan, då den bars in i salen. Hon väntade nämligen ett brev, som aldrig tycktes vilja komma.

Vid något tillfälle på våren hade hon och Elof Joncker talat om, att de skulle skriva till varandra under sommaren. Men han hade inte hållit sitt avtal. Hon hade inte hört något ifrån honom sedan avskedet på gatan, varemot hon efter sin återkomst till hemmet skrivit flera brev till honom.

Naturligtvis hade dessa brev inte innehållit något, som häntydde på de känslor, som närmat dem till varandra. Varje sådan antydning förbjöd hennes stolthet. De hade blott givit honom beskrivningar på hennes dagliga liv och de människor hon umgicks med. De liknade mest små kåserier, som hon bemödat sig göra spetsiga och lustiga. Han skulle inte få glömma bort henne. Hon ville att

han skulle se henne framför sig sådan, som han sett henne under de månader de dagligen hade samspråkat.

Men intet svar. Ibland föreföll det henne vara under hennes värdighet att fortsätta brevskrivningen, men likafullt gjorde hon det. Han skulle inte få glömma bort henne.

En morgon, då hon undersökte brevpacken, fann hon emellertid ett brev, som inte var från honom, men som likväl vid genomläsningen väckte hennes intresse. Det var från Astrid, som ville att hon skulle komma till Ringgårda.

— Här i trakten finns det någon, som längtar efter dig, skrev kusinen, och denna någon är ingen annan än Sven Herzelius. Han och hans föräldrar bo på Källbacken över sommaren, och jag träffar honom nästan varenda dag. Men han tror fortfarande att det är du, som var hans dam på juristbalen, och mig bryr han sig bara om på ett kamratligt och vänskapligt sätt. Jag har visat honom dina porträtt, och det senaste tycker han inte är riktigt likt. Men han känner mycket väl igen dig på det från konfirmationstiden. Han är fullkomligt betagen. Och när du kommer hit känner han nog ändå bättre igen dig. Du kan inte vara så hård att du säger nej till min bjudning. Du får lov att gottgöra din ovänlighet att inte svara på de två breven han skrev till dig med bön om förlåtelse för sin taktlöshet att göra sig lustig över pappa och mig. Han är rädd för att du ännu är ond på honom.

Alice måste småle för sig själv.

Det var ett komiskt brev, ett egendomligt brev. Att tänka sig att hon hade en beundrare, som inte kände henne det minsta grand men ändå gick och drömde om henne! Och Astrid, som bad henne komma till Ringgårda och var säker på att han skulle känna igen henne!

Ja, varför inte? Hon var inte ohågad att fara. Allt gyckel låg för henne, och en ny liten flirt kunde vara rätt uppfriskande. Om det bara inte varit fråga om den tråkiga Sven Herzelius. Kunde man verkligen flirta och ha roligt med honom?

Hon erinrade sig emellertid den kvällen, då Elof försökte övertala henne att gå på juristbalen, och att hon bestämt sig för att gå, när Astrid framhöll vilken ärorik seger det skulle bli för henne, om hon kunde övervinna sin tilltänkta kavaljers likgiltighet för flickor. Den gången hade dock kägelbjudningen hindrat henne från att utsätta honom för sin tjuskraft. Tänk om hon skulle göra försöket nu, då tillfälle återigen erbjudit sig, och marken föreföll att vara så väl beredd?

Astrid, som varit på väg att vinna den ärorika seger hon förespeglat henne, Alice, hade tydligen nöjt sig med vänskapens tröst, då hon upptäckt att Sven Herzelius inte hade någon annan tanke på henne än som god vän och kamrat, och inte ens kände igen henne utan gick och tänkte på en annan. Och godhjärtad, som hon var, unnade hon den han tänkte på hans beundran, som hon själv inte förmått behålla längre än en kväll och en förmiddagsstund.

Sannerligen kunde det inte vara intressant att se, om det fanns någon möjlighet att vinna den omtalade ärorika segern. Det var Astrid, som skurit lagern, men det blev kanske hon, Alice, som skulle fläta den till en krans åt sig själv. Det hela såg ut att kunna bli en ganska rolig liten sommarsaga.

Hon smålog på nytt, men blev strax därpå helt allvarsam.

Och Elof? Hur skulle han ta sommarsagan?

Nåja, det var detsamma vad hon tog sig till. Han frågade ändå inte efter henne.

Redan samma dag skrev hon till Astrid, tackade för bjudningen och svarade ja.

Därefter skrev hon emellertid också ett annat brev med adress till Elof Joncker. Och det blev som vanligt ett litet kåseri om vad som hände och skedde på Bäckedal med omnejd. Men på sista raderna meddelade hon honom en nyhet, vars verkan hon emotsåg med spänning.

— Om fjorton dar, skrev hon, far jag till Ringgårda för att stanna ett par veckor. Tänk, om vi skulle träffas där? För du hälsar väl ibland på din goda vän, Sven Herzelius, som bor på sommarnöje i närheten? Han umgås flitigt med ringgårdaborna.

Tydligare kunde hon inte säga honom att hon saknade honom, längtade efter honom och grämde sig över det passerade, som skilde dem åt. Nog skulle han väl förstå att det var en kallelse.

18.

Semestern var slut. Dagen därpå skulle Sven återinträda i sin tjänstgöring på advokatbyrån, för att endast få njuta lantlivets behag under lördagar och söndagar. Och nu hade han kommit till Ringgårda på avskedsvisit.

Direktör Stenberg träffade han inne i hans rum, barnen litet varstädes i huset och på gårdsplanen. Återstod så bara Astrid. Hon var nog i trädgården, troddes det. Och efter en god stunds letande fann han henne också i dess avlägsnaste hörn under den gamla kortvuxna lönnens nedhängande grenar.

Det var blott för att få vara absolut i fred, som någon tog sin tillflykt dit, och nu satt hon där på den något skamfilade trädgårdssoffan av flätade videgrenar och lutade

huvudet över en bok, som låg framför henne, på det av väder och vind illa angripna lilla bordet.

Varför sitter du här och gömmer dig, frågade han.

Hon lyfte den uppslagna boken i jämnhöjd med hans ögon, och han såg nu att det var en av hans egna, äldsta studieböcker, som hon bett honom få låna för att pröva om hon kunde fatta något av den juridiska vetenskapen.

— Jag är rädd att pappa kunde få se den, sade hon.

— Nå, vad skulle det göra då?

— Han skulle bli ledsen. Jag talade om för honom häromdagen, att du hade dina planer på att ta mig till hjälpreda på din advokatbyrå, och han blev rent bestört. Det ser verkligen ut som om han tänkt sig att jag skulle växa fast på Ringgårda.

Med ett häftigt tag om bordet böjde han sig emot henne.

— Men det kan ju inte komma i fråga att han nekar dig... Han är väl ingen onaturlig far, heller.

— Han! Nej, han började genast tala om att jag skulle få studera. Men jag såg att han blev ledsen, mycket ledsen.

Herzelius satte sig i soffan bredvid henne.

— Ja, ja visst... sade han, teg ett ögonblick, och fortsatte därpå icke utan en anstrykning av hetsighet: Men det kan ju inte ändra någonting i ditt beslut? Du måste ju tänka på din framtid.

Astrid satt orörlig med armarna över boken och såg rätt framför sig, som stirrade hon in i denna framtid.

— Om ändå Emmy vore litet äldre. Kanske jag kan vänta tills...

Hon hann inte fullborda meningen, ty hans fingrar slöto sig hårt om hennes arm.

— Det är väl inte din avsikt att lämna mig i sticket!

— Lämna dig i sticket?

— Ja, skjuter du upp, kan jag inte lita på dig. Det är detsamma som att överge mig genast. Här har jag nu gått och ordnat och gjort upp planer för min advokatbyrå, och alltid sett dig sitta på en av pulpetstolarna. Det blir inte samma byrå, om jag inte har dig där. Ingen trevnad. Inte alls som jag tänkt mig det.

— Men Sven... utbrast hon överraskad och leende.

Han släppte hennes arm och lutade sig tillbaka mot soffryggen med sina anletsdrag präglade av allvarliga bekymmer.

— Det skulle vända upp och ner på allting, tillade han.

— Är jag verkligen en så betydande person, frågade hon. Det låter som om din advokatbyrås tillvaro skulle bero på mig.

Det ljusa, lyckliga uttrycket i hennes ansikte var oemotståndligt. Även han måste le. Och han kände sig till och med en smula skamsen över sitt utbrott.

— Ja, sade han, jag börjar mer och mer inse att Joncker har rätt. Jag är nog en stofil, en inbiten pedant, som inte tål att hans cirklar blir rubbade. Bara för att jag nu en gång kommit in i föreställningen att du ska ha någonting att göra med min verksamhet, blir jag hjärtängslig vid blotta skuggan av hotet om att du kunde tas ifrån mig.

Hon skrattade högt och förtjust.

— Du hjärtängslig! Jag brukar vara hjärtängslig. Men du? En så respektingivande person, så säker på sig själv, ett sådant stöd för andra... Å, vad jag är glad! Vi kommer ju riktigt i nivå med varann.

Det såg emellertid ut som om han alls inte tänkte på vad hon sade, trots att han betraktade henne med stor uppmärksamhet.

— Nej, det var inte bara hotet om att få mina cirklar

rubbade, som gjorde mig hjärtängslig, sade han. Kan du förstå, Astrid, att vi hunnit bli så goda vänner på den här lilla korta tiden? För en månad sedan kände vi ju inte varann. Säg mig, hur har det egentligen gått till?

Hon satt där lika frågande som han. Kunde inte säga det. Men i motsats till honom, tycktes hon inte ta spörsmålet särdeles allvarligt. Hon såg ut att vara nöjd med att saken var ett faktum.

— Och jag som inte trott att man kunde bli verkligt god vän med en flicka utan att vara kär i henne! Men nu vet jag att man kan det. Och hur mycket du betyder för mig, blev klart för mig just nu, när det där spöket reste sig emellan oss, möjligheten att du kunde svika mig.

En nedhängande gren hade då och då slitit i Astrids hår utan att hon brytt sig om det. Men nu generade den henne. Hon reste sig otåligt och böjde den åt sidan.

— Å, du skulle snart trösta dig, om jag svek dig, sade hon utan att se på honom.

— Nej aldrig, det kan jag säga dig.

— Men jag har i alla fall en tröst i beredskap åt dig, som jag tror skulle kunna lindra din saknad efter mig, i händelse jag verkligen överger dig, fortsatte hon, medan hon flätade in den besvärliga grenen i en annan.

Nu sprang också han upp. Hans händer grepo om hennes axlar, och han vände henne emot sig.

— Vad menar du? Har du fått svar?

Utän ett ord tog hon fatt i boken, som låg på bordet, blåddrade i den och fick fram ett brev, vilket hon med retsam långsamhet flerfaldiga gånger vek ihop, så att det till slut endast visade några få rader av det skrivna. Sålunda preparerat höll hon det framför Sven Herzeliuss ögon. Och han läste:

»— — Om fjorton dar är jag alltså på Ringgårda.

Och de fjorton dagarna komma att gå mycket långsamt, för du kan inte tro vad jag längtar dit.

Din Alice.»

Han fäste blicken på hennes ansikte och stod ett par ögonblick tyst.

— Och det här har du gjort för mig, sade han.

— Ja, jag tyckte det var enklare, att hon reste hit, än att du reste till Bäckedal.

Han slöt de bägge händerna, som höllo fast brevet, i sina, och läste de skrivna raderna om och om igen. Och mellan var gång han läste dem, såg han upp på henne med ett par ögon, som strålade av tacksamhet och lycka.

— Ser du, jag kunde allt ge dig en god tröst, sade hon litet spefult.

Det kom något oväntat. Han sökte efter en replik. Men innan han fann den, hade hon dragit sina händer ur hans och sprang sin väg. Att arbeta för hans lycka var en sak, att bevittna det goda resultatet en annan och svårare. Det var mer än hon kunde stå ut med.

19.

Följande eftermiddag infann sig justitierådinnan Herzelius på visit hos familjen Stenborg. Hon ville tacka för den angenäma kväll, som hon och hennes närmaste nyligen tillbringat på Ringgårda. Och hon gav sig så god tid, att Astrid, den enda av familjemedlemmarna, som för tillfället var hemma, började undra om det var något särskilt hon hade att säga, som var svårt att få fram.

De hade väl suttit i över en halvtimme på trädgårdsverandan och småpratad, då den besökande också mycket riktigt gjorde en anmärkning, som att döma av det

betydelsefulla tonfallet hela tiden hade legat henne i tankarna.

— Jag hörde av Sven att ni väntar hit er kusin, fröken Alice Stenborg, sade hon. Det var ju hon, som Sven hade till dam på juristbalen?

Ett par forskande ögon mötte Astrids, som skyggt veko bort.

Varför denna fråga? Bottnade den i några misstankar? Den unga flickan blev rädd. Vad skulle hon svara? Till en osanning kunde hon inte förmå sig. Att vilseleda var mindre motbjudande. Om hon bara kunde...?

— Ja, stackars Sven, ville ju alls inte gå på balen. Advokat Joncker, som bjudit Alice men fick lov att resa bort, så gott som tvingade honom.

— Jag tror inte man kan säga »stackars Sven» i det här fallet, förklarade justitierådinnan med en glimt i ögat. Han talade med förtjusning om balen och morgonen därpå försummade han byrån för att egenhändigt laga hennes skadade solfjäder, som han fram på middagen personligen ville lämna henne tillbaka. Och nu... Nu är han överlycklig för att hon kommer hit.

Det vemodsdrag, som låg över den gamla damens ansikte, då hon talade om sin sons lycka, väckte Astrids uppmärksamhet. Vad kunde det betyda? Och varför vilade hennes blick så oavlatligt forskande på henne? Det såg ut som om en bön om upplysning och hjälp vore nära att ställas till henne.

Ett par minuter förgingo utan att något yttrades. Båda hade svårt att vidröra det ömtåliga ämnet. Och att vända samtalet in på något annat, kände de som en omöjlighet.

— Säg mig, har Sven nämnt att han varit förlovad, frågade justitierådinnan till sist.

— Ja, han sa en gång...

— Det förvånar dig nog, lilla Astrid, sade den gamla

damen, att jag talar så uppriktigt med dig, så kort tid som vi varit bekanta. Men jag har ett skäl för att göra det, och dessutom förefaller det mig som om vi under denna korta tid kommit varandra rätt nära.

Hon flyttade sig tätt intill stolen, på vilken den unga flickan satt, som ville hon ytterligare minska avståndet emellan dem. Och nu började hon berätta om den antydda episoden i hennes sons liv.

Han ansågs ju vara en skarpsinnig man, som hade lätt att genomskåda människor, men i grund och botten var han en idealist, som trodde vad han helst önskade tro, åtminstone när kärleken fått makt med honom. En gång för åtskilliga år sedan hade så skett. Han hade djupt fäst sig vid en vacker och behaglig flicka och kunde inte se klyftan emellan dem, som alla andra sågo. Hon var honom inte jämnbördig varken till intelligens eller sjäsegenskaper, men då hon, som naturligt var, tröttnade på honom, bröt besvikelsen ner honom. Hans medfödda anlag att bli en enstöring utvecklade sig, och det tycktes som om han aldrig mer skulle kunna förlita sig på en flicka. Nu såg det emellertid åter ut som om det fanns en möjlighet därtill. Men skulle han än en gång uppleva en liknande besvikelse, skulle den kanske göra honom obotlig skada.

— Så du förstår jag är litet orolig, slutade den gamla damen, och egentligen kom jag hit för att du skulle lugna mig. Du måste känna fröken Alice Stenborg mycket väl. Säg mig, hurdan är hon?

Den oroliga moderns ord hade en stark effekt på Astrid. Hon kände plötsligt sitt ansvar. Vad hade hon gjort genom att bjuda hit Alice? Kanske dragit olycka över Sven, i stället för att befordra hans lycka.

Hur skulle hon väl kunna lugna hans mor just då denna ingivit henne ängslan och samvetsqual? Alice stod

i detta ögonblick för hennes inre syn i en helt ny skepnad, hade fått ett tycke av den bild, som justitierådinnan nyss uppdragit av Svens okända fästmö. Men det var omöjligt att slippa undan svaromålet. Hon fick lov att ge en framställning av sin kusin, en framställning, som måste bli sympatisk, ehuru på samma gång verklighetstrogen. Svens mor hade skänkt henne sitt förtroende och satt nu där och betraktade henne med en bönfallande blick i sina milda ögon, som om hon trodde sig begära hjälp av den, som bäst kunde skydda och bevara hennes son för allt ont. Det hade varit ovärdigt att inte försöka motsvara hennes förväntningar.

— Alice är min bästa vän, svarade Astrid, och jag vet ingen, som inte tycker om henne.

Den unga flickan märkte själv att omdömet lät vagt och föga karakteristiskt. Och det tillfredsställde tydligen inte den frågande. Denna satt och lekte med borddukens fransar, och hade fått ett grubblande uttryck i sitt ansikte.

— Sven fällde en gång ett yttrande om sin kamrat Elof Joncker, som kom mig att undra om inte advokaten var en av fröken Alice Stenborgs beundrare, sade hon prövande.

— Jo, det kan nog hända att han var. Alice har så många beundrare, svarade Astrid.

— Var de inte till och med förlovade, fastän det snart blev uppslaget?

— Nej, visst inte. Alice är så rädd att binda sig. Hon vill vara absolut säker på sig själv, innan hon beslutar sig för att göra det.

Det kom hastigt någonting ironiskt i justitierådinnans min.

— Kanske hör hon till dem, som helst slår upp innan de förlovar sig?

Vad menade hon? De milda ögonen voro inte längre

så milda. Astrid förstod att hon inte på minsta vis förmått avvärja sin gästs misstro mot Alice. Och när hon gjorde ytterligare ett par försök att bibringa den spörjande en fördelaktig uppfattning av kusinen, föreföll det henne, som om de vackra ord hon bjöd till att få fram, förvandlades till tomma fraser, då de gingo över hennes läppar.

Justitierådinnan hörde heller inte på med mer än ett halvt öra. Hon hade blivit tankspridd, reste sig snart och tog avsked.

Men då hon och den unga flickan, som följde henne, stodo i dörren till salongen, hejdades de av direktör Stenborg, vilken nyss kommit hem och fått underrättelse om besöket.

Det blev åter en stunds samspråk på trädgårdsverandan. Justitierådinnan var glad att personligen få tacka sin värd för den angenäma kvällen, då de sist råkades på Ringgårda, och direktören hoppades att det inte skulle dröja länge, innan han fick återse sina kära källbackagäster här hos sig. Om söndag fjorton dagar var det nämligen hans födelsedag, och då hade grannarna för sed att uppvakta honom, en vänlighet, vilken lett till förklaringen att vänner och grannar, som den årsdagen ville hedra honom med en visit, en gång för alla voro inviterade på middag. Efteråt brukade ungdomen ta sig en sväng, och i år föll det sig så lyckligt att hans brorsdotter, Alice, en mycket söt flicka, väntades på besök och skulle vara med om födelsedagsfirandet.

Skada bara att det var en sådan brist på kavaljerer. Nu hade de gudskelof Sven, men han kunde ju inte fylla alla luckorna. Direktören hade verkligen tänkt fråga honom, om han inte ville ta med sig en byråkamrat, kanske advokat Joncker, som både Astrid och Alice gjort bekanskap med på sitt pensionat i Stockholm. Nu

om söndag, då Sven förmodligen åter blev synlig på Ringgårda, skulle man nog inte försumma att föreslå honom...

— God afton, ljud det avbrytande tillropet från en glad, kraftig mansröst tätt under verandan, och i nästa sekund promenerade uppför dess trappsteg just den unge man, vilkens namn nyss blivit nämnt.

Överraskningen var samfäll. Så snart hade man inte väntat honom tillbaka efter gårdagens formella avskeds-tagande.

— Men Sven, utbrast hans mor, hur kommer det sig...? Har du glömt något viktigt?

— Ja, något mycket viktigt. Jag hade föresatt mig att komma ut på sjön en gång under min semester, men så glömde jag ändå bort att realisera den planen. Alltså var jag ju tvungen att komma ut i dag igen, och på hitvägen skaffade jag mig en farkost, som ligger därnere vid båt-bryggan. Vill du följa med, lilla mor?

Justitierådinnan skakade avböjande på huvudet. Hon måste nog hem nu, hade redan varit för länge borta.

— Och farbror, frågade den nykomne.

Men även direktören skakade avböjande på huvudet. Han hade ingen passion för roddturer.

— Nå, så ger vi oss väl i väg ensamma, då.

Och med ett fast grepp om Astrids handled drog Sven den unga flickan med sig nedför trappan. Kvällen var varm, fastän solen redan stod lågt. Hon behövde varken kapp eller hatt. Men nedanför verandan stannade de och viftade åt de kvarlämnade däruppe, som smålogo åt dem, under det de sakta sade något åt varandra.

Direktör Stenborgs meddelande framfördes likväl inte tystare än att Astrid uppfattade det.

— De där två, viskade han, har åtminstone haft roligt i sommar.

Och hans leende var menande och förtjust, och justitierådinnans var blitt och instämmande.

Astrid förstod sin fars leende. Han trodde att Sven och hon höllo av varandra. Men justitierådinnans? Varför log hon på samma sätt som han, fastän hon visste sanningen?

På vägen ner till sjön mötte de Trädgårds-Kalle, som körde bort det upprepade ogräset i sin skottkärra. Till och med han log åt dem lika välvilligt och förtjust som de båda kvarlämnade på verandan. Och nere på båt-bryggan lågo två arbetarhustrur och sköljde tvättkläder. Samma leende som de tre andras.

De irriterade henne alla dessa sympatiserande leenden av hemligt förstånd, som kommit på falskt spår. Men varför skulle också Sven ge anledning till dem genom att komma ut och dra i väg med henne på detta sätt, då alla visste att han borde vara i stan?

Nu hade han fått loss båten, hoppade i och hjälpte henne ned. Hon satte sig på aktersätet och han vid årorna. De gleda sakta längs åns stränder och mot dess mynning, och kommo så ut på viken. Men här blev roddaren ännu latare än förut. Han tog knappast två årtag i minuten. Till sist vilade han alldeles på årorna, lät vattnet droppa som silverpärlor från årbladen och bara njöt i fulla drag av den ljuvliga kvällen.

— Härligt, sade han, i det han tog av sig hatten och strök håret ur pannan.

— Du kan inte tro, Astrid, fortsatte han, hur det kändes när jag kom ut från byrån på middagen och vandrade på gatorna. Staden var fullkomligt hemsk. Den kunde rent av kväva en. Jag fick mig i hast en bit mat, tog med mig litet arbete, som jag kan ta itu med senare på dygnet, räddade mig upp på tåget och for tillbaka till landet och dig. Jag längtade, så jag höll på att förgås.

— Efter att få tala om Alice, ifyllde hon.

En kort nick underrättade henne oförbehållsamt om att hon gissat rätt.

Och så talade de då om Alice, allt under det han åter började driva fram båten med mjuka, långsamma årtag. Han var tacksam för varje litet smådrag, som berättades om henne, även då det icke till alla delar var fördelaktigt. Det glädde honom att hon kunde ha sina fel. Det gjorde henne bara mänsklig och möjlig att närma sig.

Men under det Astrid berättade, tänkte hon på hans mor, för vilken hon också måst berätta om Alice, och som väckt ansvarskänslan och den stingande oron inom henne. Satt hon inte här och fortsatte sitt påbörjade verk att leda in Sven på en väg, som kanske skulle lända honom till olycka?

Hon blev allt mer och mer förströdd, så att hennes åhörare, trots allt vad som upptog honom själv, slutligen märkte hennes misstämning.

— Du tycker jag är besynnerlig, Astrid, sade han. Du kan inte fatta hur man kan bli så förälskad som jag utan att ha haft mera tillfälle att lära känna den man är förälskad i?

— Jo, jag förstår nog, svarade hon.

Men i detsamma slog en rodnad upp i hennes ansikte, och för att dölja den lutade hon sig över båtens reling och lät sin hand släpa i vattnet.

Hon närde dock intet hopp om att rodnaden kunnat undgå hans uppmärksamhet. Den hade kommit alltför häftigt och var alltför flammande stark för att han inte skulle ha sett den. Och hennes sänkta huvud måste ju endast stärka hans undran och misstankar om vad den hade att betyda.

Vad tänkte han? Vad trodde han? Var den nu inne för henne, skammens stund, då det måste uppenbaras,

att den, hans fantasi omskapat till en betagande varelse, endast var en vanlig, obetydlig liten flicka?

Hon hade rätt i sitt antagande att hennes rodnad inte undgått honom. Och att hennes hjärta inte var fritt sade den honom tydligt och klart. Men vem det tillhörde var något, som inte sysselsatte hans tankar. Det enda han brydde sig om var att samma slags känslor fyllde och behärskade dem båda.

— Vad jag är glad, utbrast han med ögonen lysande av sympati. Du har också en hemlighet.

Hon satt alltjämt och såg på sin i vattnet släpande hand, mellan vilkens fingrar vattnet spolade i vitskummiga, små kammar. Och något svar fick han inte.

— Vad som hänt mig, har kanske också hänt dig? fortsatte han. Och kommit lika hastigt? Lika överväldigande?

Inte heller nu ett ord till svar. Och inte en blick. Hennes ögon följde blott det silverglänsande vattnet, som sprudlade över hennes hand.

De tego en stund, och så talade han åter till henne med ett nästan ömt tonfall.

— Var inte rädd, lilla Astrid, jag ska inte göra dig några flera frågor. Du behöver inte berätta mig din hemlighet. Jag är alldeles nöjd med att veta att den finns, för då vet jag också att du förstår mig och att det bara varit inbillning av mig att du ibland förefallit litet oförstående. Du är inte obekant med kärleken.

Helt oväntat lyfte hon sitt ansikte emot honom. Och rodnaden var försvunnen, och hennes uttryck hade blivit frimodigt.

Hon var inte längre rädd för att hon förrätt sig, så att allt måste uppenbaras. Han hade ju lovat att inte fråga någonting mer. Han begärde inte att få veta hennes hemlighet, och han trodde att den hon tyckte om var

en okänd person, som inte kunde intressera honom det allra minsta. Och på samma gång hon fått klart för sig detta, hade det inom henne sprungit upp en tanke, som kastade ett ljus in i den labyrint av oro, samvetsföbräelser och fåfånga grubblerier, i vilken hon under den sista timmen varit fången. Nu såg hon en utväg utur den.

När Alice kommit skulle det snart visa sig om hon kunde göra Sven lycklig eller ej, och svävade han i fara, var ögonblicket att handla inne. Då skulle han få veta att det inte var Alice han gått och drömt om en sådan lång tid. Och den han drömt om behövde inte lida några förödmjukelsens kval vid sin ovärdighets avslöjande, ty möjligheten att han kunde överflytta sina känslor på henne skulle ju aldrig falla honom in, eftersom han övertygat sig själv om att hon redan skänkt bort sitt hjärta åt en annan.

Hon intogs av ett utesägligt välgörande lugn och brast ut i ett befriande litet skratt.

— Tack för ditt löfte, Sven, sade hon, och nu talar vi inte mera om min hemlighet utan om din.

Men han var ännu inte riktigt färdig med övergången utan satt och betraktade henne med en min, som om han ingående ville studera henne.

— Det är ändå underbart vad du är lik Alice, när du skrattar så där gott, sade han.

— Ja tänk, att vi ska vara så lika, instämde hon med ett nytt litet skratt.

Om sina respektive hemligheter talade de emellertid inte mer. Astrid hade börjat gnola på en folkvisa. Sven gnolade med. Och sedan sjöngo de alla visor de kunde.

Det var sommarens allra ljuvligaste kväll.

Även nästkommande eftermiddag blevo ringgårdaborna och källbackaborna överraskade av att få se Sven Herzelius återbördad till landet. Men när överraskningen upprepades varje dag i den veckan och fortsattes på samma sätt i den följande, förlorade den karaktären av överraskning. Man visste nu vilken passionerad älskare av lantlivet han var.

En afton, då det redan blivit rätt sent stodo han och Astrid på ömse sidor om Ringgårdas gårdsgrind. Och de hade stått där en lång stund, ty det var märkvärdigt vad de alltid hade mycket att säga varandra, just när han sagt adjö och stängt grinden efter sig.

— Vet du vad, jag tror jag tar mig ledigt något tidigare i övermorgon och går ner till centralstationen och möter Alice, sade han. Hon behöver kanske litet hjälp vid tågombytet. Och så far vi ut tillsammans.

— Men tänk, om du inte känner igen henne, framkastade Astrid.

— Inte känner igen henne! Skulle jag inte känna igen henne?!

Hans ton var indignerad. Hur kunde hon tro det vara möjligt att han inte skulle känna igen henne?

— Du är ju närsynt, försvarade hon sig. Och för säkerhets skull kan jag tala om för dig, att hon har en stor knippa olika slags ängsblommor i sin hatt. Mätte det nu bara vara densamma, som hon köpte sig i våras.

— Nåja, ängsblommor eller inte ängsblommor, hatt eller inte hatt, så ska du nog få se att jag ska ta reda på henne.

Och med detta stolta och självsäkra svar gav han henne en definitiv avskedsnick och gick hem till föräldrarna.

Dessa hade redan slutat sin aftonmåltid och fadern promenerade i trädgården med kvällspipan i munnen. Men modern satt ännu kvar i salen för att vänta på Sven, och när han steg in återtog hon sin plats vid bordet, som hon brukade göra då han försenat sig. Hon ville gärna få en pratstund medan han åt.

De talade om ringgårdaborna och deras gäst, som snart skulle infinna sig. Och de talade även om söndagsmiddagen, som skulle kombineras med dans för ungdomen.

— Direktör Stenborg kom att nämna för mig att trakten led brist på kavaljerer, sade justitierådinnan. Han tänkte fråga dig om du ville ta med dig Elof Joncker. Och han har väl gjort det?

— Ja, medgav sonen. Men jag tror inte det är värt att räkna på Joncker. Jag hörde för några dagar sedan att han på söndag ämnade sig ut till bekanta i skärgården.

— Men du kan väl i alla fall framföra direktör Stenborgs bjudning? Eller hur?

— Ja, visst kan jag väl det.

Och han reste sig och tände en cigarrett. Nu måste han gå in till sig och arbeta.

Modern hade också rest sig men inte för att gå sin väg. Hon stod stilla och såg efter honom, och i hennes huvud födde den ena tanken den andra.

Var Sven rädd för sin vän Elof Joncker?

21.

Fredag morgon, då Sven tog avsked av sin mor, under rättade han henne om att han trodde sig kunna komma ut till middagen. Han skulle försöka sluta tidigare än vanligt på byrån för att gå och möta fröken Alice Stenborg på centralstationen och hjälpa henne med bagaget

vid tågomytet, varefter de förmodligen fingo sällskap ut till landet.

Några timmar senare reste också justitierådinnan till Stockholm. Hon hade åtskilliga ärenden att uträtta, och en kvart efter den tid, då hon visste att hennes son måste ha lämnat advokatbyrån, infann hon sig där och frågade om han träffades.

Man upplyste henne beklagande att han redan gått, och hon uttryckte sin ledsnad över att ha kommit för sent men undrade om hon åtminstone kunde få tala ett par ord med advokat Joncker.

Jo, det gick nog an. Han var inne.

Justitierådinnan anmäldes och blev omedelbart införd till advokaten, som för tillfället var ensam i arbetsrummet. Han och den gamla damen voro sedan länge bekanta, ty som Svens goda vän och kamrat hade han icke så sällan gästade det Herzeliuska hemmet. Och med en försäkran om att det skulle glädja honom, ifall han på något sätt kunde stå till tjänst, bjöd han henne sitta ner.

— Ja, det var bara det, sade justitierådinnan, att jag ville be advokaten vara hjärtligt välkommen till Källbacken i morgon och stanna över till måndagen, eftersom...

Advokaten bugade sig tacksamt utan att avvakta meningens slut.

— Eftersom, vidtog justitierådinnan, ni ändå är bjuden på ringgårdamiddagen tillsammans med oss och...

— Ringgårdamiddagen! Men jag är inte bjuden på någon ringgårdamiddag.

Justitierådinnan satte upp ett mycket förvånat ansikte.

— Jag förstår inte, utbrast hon. Jag vet att direktör Stenborg bett Sven anmoda advokaten. Det skulle bli dans efter middagen, men kavaljerbristen är betänklig. Och det vore särskilt lämpligt om advokaten ville in-

finna sig, för ni känner ju direktörens dotter Astrid och likaså hans brorsdotter Alice, som just i dag kommer till Ringgårda på ett längre besök. Det kan väl aldrig vara möjligt att Sven glömt framföra bjudningen?

Joncker smålog något blekt.

— Det ser emellertid så ut, sade han.

— Nå, han kommer väl ihåg det i morgon. Bara ni inte är upptagen då?

— Inte vad jag vet.

Justitierådinnan teg ett par ögonblick, under det hon såg ner i sitt knä. Och när hon åter fäste sin blick på advokaten låg det någonting bevakande både i den och i hennes leende.

— Men ifall han nu skulle glömma bort det i morgon med, så kommer ni väl ändå? Ni vet ju i alla händelser att ni är bjuden såväl till Ringgårda som till Källbacken. Och om ni inte precis vill fara med samma tåg som Sven, så ta ett senare. Vi äter inte förrän halv sex.

Den unga mannen tackade hjärtligt. Han hade alltid funnit den gamla damen älskvärd och sympatisk. Men det oaktat ville han inte lova alldeles bestämt.

Med en liten suck steg hon upp och tog avsked.

Innan han hunnit ledsaga henne ut, stannade hon emellertid och vände sig emot honom.

— När ni åt era middagar på pensionatet, träffade ni ju dagligen fröken Alice Stenborg, sade hon. Säg mig, vad tycker ni om henne?

Frågan kom överrumplande, och det dröjde en halv sekund tills han svarade:

— Mycket bra. Hon är förtjusande.

Justitierådinnan drog åter en liten suck.

— Ungefär samma svar, som jag fick av hennes kusin, Astrid, häromdagen. »Alice är min bästa vän», försäkrade hon, »och alla människor tycker om henne.»

— Nå, det måtte väl vara en god karakteristik. Man kan väl inte bättre begära.

Hon tog ett par dröjande steg mot dörren men vände sig ännu en gång om.

— Ja, det är ju klart att ni inte kan ha någonting annat att säga åt mig, sade hon. Men ni är min gosses vän. Tänk på honom. Jag vet inte hur det skulle gå om han fick en sorg av samma slag, som ni vet har drabbat honom förut.

Och med en vänlig nick och ett »välkommen ut i morgon» avlägsnade hon sig definitivt.

Joncker gick långsamt tillbaka till sin pulpet och stod där en stund sysslolös med huvudet stött mot handen. Så tog han upp sin plånbok, letade fram ett brev och läste igenom några rader mot slutet: »Om fjorton dar far jag till Ringgårda för att stanna där ett par veckor. Tänk, om vi skulle träffas där, för du hälsar väl ibland på din goda vän, Sven Herzelius, som bor på sommarnöje i närheten. Han umgås flitigt med Ringgårdaborna.»

Elof Joncker visste inte själv varför han burit på sig detta brev. De föregående brev han fått, skrivna av samma hand, hade han kastat in i en byrålåda och tog aldrig fram dem igen. Det hade också varit hans mening att kasta in detta till de andra, men det hade inte blivit av, trots hans beslut att inte fästa den ringaste vikt vid dess innehåll. Han hade inte en tanke på att efterkomma den ganska tydliga uppmaning det frambar. Han hade lovat sig själv att om också Sven bjöd honom ut till Källbacken, skulle han inte bege sig dit.

Nu hade Sven ingalunda inviterat honom, hade till och med försummat att framföra bjudningen till det ställe, där han kunde få träffa Alice, ville helt enkelt inte att han skulle råka henne. Men hans mor ville det, hade formligen bjudit och bönfallit honom att komma.

Det var inte troligt att han skulle göra det. Men om han gjorde det, betydde det ingalunda att han skulle svika sitt löfte till sig själv. Uppmaningen i brevet hade inte det minsta inflytande på honom. För Alice' skull tog han då inte ett steg.

22.

På centralstationens perrong gick Sven Herzelius av och an i väntan på det ankommande södertåget. Och slutligen anlände det. Passagerarna stego ur och kommo emot honom, släpande på sitt handgepäck eller i sällskap med stadsbud, som buro det.

Han tryckte bättre fast sin pincené och betraktade intensivt alla damer, som passerade förbi honom. Men att titta på deras hattar föll honom inte in. Astrids råd angående ängsblommorna, hade han alldeles negligerat. Det kunde ju omöjligt behövas, och han hade därför inte brytt sig om att lägga det på minnet.

Passagerarströmmen började likväl glesna utan att han sett en skymt av den sökta. Var det tänkbart att hon inte tagit det bestämda tåget?

Så länge det fanns några resande kvar på perrongen, ville han dock inte uppgge hoppet om att finna henne. Och han vandrade på med blicken mot tåget, vars alla dörrar nu stodo öppna, och utan att märka att en bagagevagn, som drogs förbi, hade avskilt en liten del av passagerarna, vilka därigenom förts ett stycke ifrån tåg-sidan.

En av dessa passagerare, en ung flicka, återvände dock strax åt denna sida och kom rakt emot Herzelius, så att han till sist måste ge akt på henne. Det såg ut som om hon ämnade hejda honom.

Skulle han nu uppehållas genom någon begäran om

upplysning och riskera att Alice kanske gick förbi utan att de råkades?

Nu stod den unga damen alldeles framför honom och mötte hans blick med ett älskvärt småleende.

— Alice Stenborg, presenterade hon sig själv. Känner ni inte igen mig?

Hon hade på morgonen under ett telefonsamtal med Astrid fått veta att Sven Herzelius ämnade söka rätt på henne vid tågomytet och sedan följa med ut på landet, varför hon naturligtvis spanade efter en sökande herre med pincené. (Att han var närsynt, visste hon ju.) Och då hon upptäckte en sådan herre, beslöt hon att genast ge sig in i leken och försöka sin tur. Tog hon fel, var det ju bara att be om ursäkt för misstaget.

I hans ansikte speglade sig de mest stridande känslor, förtjusning över att äntligen få återse den efterlängtdade, förlägenhet över att det var hon, som först känt igen honom och inte han henne, samt ett ivrigt begär att gottgöra denna sin underlåtenhetssynd.

Nu observerade han också ängsblommorna i hatten. Vilket övermod att inte vilja begagna sig av igenkänningstecknet, som Astrid givit honom! Men i hatten hade han då åtminstone funnit en god syndabock.

— Å, visst känner jag igen er, utbrast han. Och jag skulle nog ha känt igen er på långt håll, om ni inte haft den där nya hatten. Den sluter sig ju så tätt kring ansiktet att man knappast ser det.

Hon skrattade hjärtligt.

— Ja, vet ni, jag har alltid trott att den, som hittat på den här hattmodellen, måtte vara en dam, som vill resa inkognito.

Och hon räckte honom sin handväska att hålla i, medan hon letade efter sin biljett, som hon inte riktigt visste var hon gjort av.

Åter en blamagel! Han hade ju enligt egen utsago ämnat sig till stationen för att hjälpa henne med hand-päcket. Att befria henne ifrån det, hade varit hans första plikt. Och så fick hon själv lov att sticka det i handen på honom.

Emellertid måste de nu söka upp tåget, som skulle föra dem ut till deras bestämmelseort på landet, ty det skulle avgå om några minuter. Alice, som tycktes vara fullkomligt hemmastadd på stationen, tog ledningen, upptäckte det utan minsta tvekan, och vandrade framåt vagnssätet, under det hon rekognoscerande tittade in i alla kupéerna för att se vilken andraklassvagn, som erbjöd det bästa utrymmet.

Ett, tu, tre hoppade hon upp på en plattform i det hon vinkade åt Sven att följa efter, och när hon hunnit in i vagnen och slingrat sig fram mellan åtskilliga resande, som tänkte mera på att placera sitt bagage än sig själva, visade det sig, att hon verkligen förstod sig på konsten att anskaffa utmärkta fönsterplatser.

— Ja, jag är ganska van att resa, så jag vet hur man ska bära sig åt för att få det bra, upplyste hon sin kavaljer, till svar på hans komplimang för bedriften.

De kommo osökt in på en konversation om resor. Det vill säga, huvudsakligen var det ju Alice, som skötte konversationen. Hon hade onekligen den rikaste erfarenheten i ämnet, parad med den största berättarförmågan. Under färden skildrade hon sakrikt och lustigt en mängd små episoder från sina utflykter till kulturländerna, och tiden gick så snabbt för dem båda, att de blevo helt överraskade då tåget stannade vid avstigningsstationen. De trodde knappt det var möjligt att de redan voro framme.

Men på perrongen stodo alla ringgårdasyskonen och väntade. Så fort Alice kommit ur kupén blev hon så

omgiven, kramad och kysst av hela kusinsvärmen att hon alldeles försvann för Svens blickar. Och just som hennes resällskap erinrade sig sin plikt att styra om utfäendet av hennes polletterade effekter, rusade hon, Emmy, Hugo, Ernst och Mia i väg mot godsavlämningen i och för uträttandet av samma sak. Han hade gjort sig skyldig till ännu en försummelse. Och där stod han nu kvarlämnad tillsammans med Astrid och ytterst missbelåten med sig själv.

— Du hittade henne i alla fall, sade den unga flickan.

— Ja visst.

— Nå, sanningen att säga, tillade han, var det snarare hon, som hittade mig. Den där hatten . . . Det är då ett otyg till hatt! Vad? Den låter en ju inte se mer än nästippen. Och hur ska man kunna känna igen en människa på nästippen?

— Nej, det är nog inte så gott i första ögonblicket. Men sedan, när du fått titta litet närmare på den var det väl, som om du träffat henne i går?

— Ja-a . . . Ja, det förstås . . .

Han drog litet på medgivandet.

— Och sedan . . .? Sedan talade ni väl hela tiden om balen?

— Om balen . . .?

Hans ansikte blev långlagt. Han stod som om han fallit från skyarna.

— Nej, det glömde vi, erkände han.

Men då han såg Astrids leende min, förstod han att denna underliga glömska tarvade en förklaring och skyndade sig att avge en sådan.

— Du förstår, sade han, alltsammans gick ju så hastigt. Vi hade bråttom till det andra tåget. Och när vi satt oss upp på det, kom vi att tala om tåg och resor. Det föll sig ju så naturligt. Och hon har ju upplevat så myc-

ket intressant. Tänk, vad hon är berest, och vad hon har bra reda på sig! Och så pikant hon kan berätta! Så många sidor hos henne, som jag inte sett förut! Hon är bedärande, alldeles bedårande!

Utän att se på honom svarade Astrid ett något lamt »ja» och började gå framåt godsavlämningen, varifrån ringgårdakusken just bar ut den nykomnas koffert för att stuva in den i den väntande trillan.

Nu uppenbarade sig också hela barnskaran, som med Alice i spetsen troget följde honom i hälarerna, vilket föranledde Astrid och Sven att ävenledes bege sig till åkdonet.

Bagaget blev uppsatt. De bägge fullvuxna flickorna stego i, och sedan Alice sagt ett älskvärt adjö åt Sven och Astrid tagit löfte av honom att komma till Ringgårda på eftermiddagen för att spela ett parti tennis, satte sig trillan i rörelse.

Barnen halvsprungo efter den, och Sven Herzelius gick hem mot Källbacken, tankfull till mods och alltmera missnöjd med sig själv.

23.

Efter middagen gjorde Alice sig hemmastadd i Astrids rum, packade upp kofferten och hängde in sina klänningar i det stora klädsåpet. Men mitt under det hon stod och skakade packningsvecken ur en dråkt, brast hon ut i ett så klingande, muntert och långt skratt, att Astrid, som höll på att lägga in en del småsaker i en byrålåda, måste vända sig om för att se vad det var hon hade så roligt åt.

Det var emellertid endast åt något, hon tänkte på.

— Sven Herzelius är allt en bra snäll gosse, sade hon. Litet naiv kanske, men så hygglig och så intresserad av

lilla mig. Vet du vad, Astrid, det här är då en lustig historia!

Hon fortsatte att skratta. Och hennes kusin skrattade med ehuru en smula tvunget.

— Inte bara lustig, sade hon.

— Sorglustig alltså, föreslog Alice.

— Inte precis det heller, men . . .

Astrid hade fått en så allvarlig röst att Alice kastade klänningen ifrån sig på sängen, gick bort till henne, satte sig på den halvtudragna lådans kant, och tog henne i närmare betraktande.

— När allt kommer omkring tycker du kanske om honom ändå?

Men denna närgångna fråga verkade ytterst stötande på Astrid.

Hon undrade indignerad hur Alice kunde komma på en så besynnerlig idé, när hon hört att det var ren vänskap och ingenting annat, som drog henne och Sven till varandra. Han hade ju, från första stund de återsågo varandra, visat henne att hon inte var den slags flicka, som han kunde bli kär i, och hur skulle hon då kunna fästa sig vid honom? Det var ju löjligt att tänka sig något dylikt. Om han också skulle bli botad för sitt fantasitycke för Alice, skulle hans förhållande till henne, Astrid, ändå inte förändras. Han skulle kunna bli kär i vilken flicka som helst utom i henne. Och hon hade heller ingen tanke på honom, det visste han. De voro endast och allenast vänner, och det skulle de förbli.

Alice reste sig med en förnöjd min, som tillkännagav att hennes oro i avseende på kusinen var stillad.

— Det var roligt att få veta, sade hon, för jag har verkligen mina små planer på att lägga an på honom.

Även Astrid reste sig från sin nedhukade ställning. Och i motsats till Alice såg hon alls inte förnöjd ut.

Tvärtom trädde nu det djupaste allvar fram både i hennes anletsdrag och hållning.

— Men Alice, om du leker med honom, som du gjort med andra . . .

— Nå, vad då, frågade den tilltalade helt oskyldigt.

— Jag tål inte att du gör honom olycklig!

Alice smålog.

— Om du är så där förfärligt rädd om honom, förstår jag inte varför du bad mig komma hit.

— För jag trodde att du kanske skulle göra honom lycklig. För jag trodde att också du skulle kunna tycka om någon riktigt.

Alice gick fram till sängen och började vika ihop den ditkastade klänningen.

— Nej, nu är det allt bäst att jag reser hem med det samma, sade hon.

Och hon tog den hopvikta klänningen över armarna, gick bort med den till kofferten och lade omsorgsfullt ned den där. Sedan hämtade hon en annan av dräkterna, som hon nyss hängt upp i skåpet och upprepade samma förfarande med den, allt under det Astrid stod orörlig och såg på utan att säga ett ord.

För tredje gången hämtades en klänning ur skåpet och lades tillbaka i kofferten. Men Alice hade knappt börjat att släta till den, förrän hon rev upp den igen, slängde den över närmaste stol, sprang bort till kusinen och tog henne i famn.

— Ah, se så, Astrid, sade hon, nu ska vi väl inte vara barnsliga.

Och Astrid besvarade hennes smekningar, ehuru litet reserverat, under det hon långsamt genmälde:

— Ja, jag kan inte låta bli att lita på dig, fastän jag inte vet om du är att lita på.

Alice böjde förstående på huvudet, log ett litet retsamt

leende och började hänga in klänningarna igen. Men bäst som hon stod till hälften inne i det stora skåpet, stack hon fram ansiktet mellan de tunna, luftiga plaggen.

— Du har så rätt så, sade hon. Lita på mig. Men lita inte på mig för mycket.

Uppackningen fortsattes. Astrid hjälpte till som förut, och just som de voro färdiga med sitt arbete, rycktes dörren upp och Mia anmälde beskäftigt att farbror Sven var därnere.

De unga flickorna skyndade utför trappan och funno honom mycket riktigt i hallen. Men då Astrid nickade åt honom, fick hon ingen nick till svar. Han såg henne helt enkelt inte. Det var blott på Alice han hälsade. Han kunde inte taga sina ögon från hennes obetäckta huvud. Hans hand kunde inte släppa hennes och hans blick ljusnade alltmer.

— Nu, när inkognitohatten inte är i vägen, känner jag mycket bättre igen er, förklarade han förtjust. Men det är nog inte bara hattens fel, att man har svårt för att få tag på era drag. De måste vara märkvärdigt föränderliga. Tänk, när jag såg ert senaste porträtt i Astrids album, kunde jag knappast se att det var ni. Men när jag fick se fotografien från konfirmationsåldern, kände jag igen er. Ni är underbart journaljär.

Alice skrattade på sitt uppsluppna vis, medan de tillsammans gingo ut på verandan och ned på gårdsplanen.

— Eller också är det er iakttagelseförmåga, som är underbart journaljär, sade hon. Ibland ser ni en del drag hos en person och ibland en del helt andra. På det sättet lär ni känna människor från olika sidor. Och det är en mycket märkvärdig och intressant förmåga.

Hon lyfte sin blick emot honom med ett beundrande uttryck, och hennes leende var milt och älskvärt.

Men bakom dem gick Astrid beklämd och observerande.

Hon undrade om Alice trots allt ämnade sätta sin hotelse i verket. Hade hon redan börjat en lek med honom?

Emmy letade fram bollar och rackets och slöt sig till sällskapet, ty hon skulle spela med. Och när de kommit ned till tennisplanen, som låg strax utanför trädgården, var man snart inne i ett spännande parti, som efterföljdes av flera andra.

Till sist tröttnade man likväl på detta nöje, fick fatt i en båt och begav sig ut på sjön. Kvällen förflöt under allmänt skämt, prat och glam, och den muntraste av alla var Alice. Hon var full av påhitt och lustiga små infall, och hennes sätt mot Sven Herzelius var så vänligt och otvunget, som om de varit bekanta sedan åratat. Men det oaktat föreföll det honom, som om hon inte kommit honom ett fjät närmare än när de på förmiddagen råkadades på centralstationen. Snarare tyckte han då att avståndet emellan dem blivit större. Men det berodde naturligtvis på att han inte ett ögonblick fått vara ensam med henne under hela eftermiddagen. Fick han bara rå om henne en stund för sig själv, så att ett tillfälle yppades att tala om balen, skulle allt bli annorlunda.

Balen, det var kontakten emellan dem. Balen, det var trollformeln. Balen, det var föreningslänken, som skulle binda deras första möte tillsammans med det andra.

Då de återvänt från båtfärden och gingo trädgårdsgången framåt mot Ringgårda boningshus, yppade sig äntligen det tillfälle han längtat efter. Både Astrid och Emmy fingo plötsligt mycket bråttom upp till byggnaden, Astrid i och för hushållsbestyr, Emmy i och för flaggan, som skulle hissas ner, då solen försvann. I en blink voro de långt i förväg och rundade snart husknuten, medan Sven och Alice helt makligt följde efter.

Äntligen var stunden inne. Nu kunde han få tala om balen.

Men Alice hade börjat berätta en liten komisk badorts-historia, och han måste vänta tills hon slutat.

Om hon bara ville göra det fort, så att den inte tog för stor del av den korta promenaden upp till gårdsplanen. Han saktade ännu mer sina steg, men avståndet dit minskades i alla fall fruktansvärt snabbt. Den var odräglig, den där historien, men ändå måste han skratta åt den för att visa sitt intresse.

Det var märkvärdigt vad Alice var förtjust i allt lustigt. Ja, en liknande förtjusning hade hon ju även visat på balen, men inte så... inte till den grad... Och då hade hon ju också kunnat vara allvarsam.

Nå, gudskelov, nu var då historien slut!

Han stannade, så att hon likaledes måste stanna. Och hennes blick flög frågande och förvånad upp till honom.

Denna frågande förvåning hade likväl samma förstummande verkan på honom som den roliga historien. Hade hon då ingen aningsförmåga? Kunde hon inte förstå att han hellre ville tala om något annat än om roliga historier? Balen blev med ens något mycket ömtåligt, oskärat och heligt för honom. Den kunde han ännu inte röra vid. Början måste göras med något, som bättre tålde vid en återblick, men som ändå väckte de gemensamma minnena.

Tankarna måste arbeta snabbt. Han fick inte låta henne undra för länge över att han stod där och såg på henne utan att få fram vad han ville säga. Och med ens fann han också det enda rätta, det, som var bättre att börja tala om än balen, det, som verkligen allra först borde ha fallit honom in att använda som inledning.

— Ni svarade inte på mina brev, sade han.

— Ack, vad skulle jag svara på dem, frågade hon med ett älskvärt men dock litet sarkastiskt leende.

— Således har ni ännu inte förlåtit mig?

— Det var väl Astrid, som skulle förlåta er och inte jag. Har ni inte bett henne om förlåtelse?

Han tänkte efter.

— Nog har vi talat om saken, erkände han. Jag minns att jag frågade henne om hon var ond på mig. Men jag tror inte att jag direkt bett henne om förlåtelse.

Det blev för mycket för Alice, som genast såg den komiska poängen i allting. Hon kunde inte hjälpa att hon brast ut i ett klingande skratt.

— Och i stället ber ni mig om förlåtelse för era för- syndelser mot henne, sade hon. Har jag en sådan makt att utdela syndernas förlåtelse! Jag känner mig sanner- ligen som om jag vore påven själv.

Och hon skrattade, som om hon aldrig ville sluta.

Men när hon inte fick honom riktigt med sig i munter- heten, kom hon att tänka på att hon kanske skrattat något för länge. Och med en ödmjuk och intagande liten gest räckte hon honom sin hand.

— Jag förstår i alla fall mycket väl varför ni skrev de där breven, sade hon. Ni ska inte tro att jag inte sätter värde på dem, för det gör jag. Och nu kan vi väl få vara vänner, säg?

Han tryckte den lilla fasta erbjudna handen och var tacksam för den balsam den gav. Men när de nu små- pratande återtogo sin promenad, var han glad åt att de inte hade så många steg kvar upp till byggnaden.

Då de stodo i hallen, och Astrid kom ut och bjöd dem stiga in i salen för att dricka te, fann emellertid Alice att hon måste springa upp på rummet för att bättra på sin frisyra, varför de båda andra inte gjorde sig någon brådska med att gå in. De kunde mycket väl vänta på henne tills hon kom ner igen.

— Nå, i kväll talade ni väl om balen, sade Astrid.

Han undvek hennes blick.

— Nej, sade han, i det han tog borsten från toalett-bordet och avlägsnade ett par dammkorn från sin rockärm, vi hade så mycket annat att tala om.

Borsten lades tillbaka på sin plats, och nu vände han sig mot Astrid med ett förtjust uttryck.

— Men bedårande är hon, sade han. Alldeles bedårande.

24.

Då Sven kom ut till Källbacken på lördagen, stannade han inte länge hemma hos föräldrarna, ty han hade lovat att infinna sig på Ringgårda och han hade lovat att komma dit strax efter fem. Han och ungdomarna därstädes ämnade binda girlander och kransar, som nästa morgon skulle smycka verandorna till den födelsedagsfirandes ära.

Vid utsatt tid var han också på platsen och blev nedvisad i trädgården, i vilken han fann dem han sökte på det längst bort belägna, försummade lilla vilostället under den kortvuxna lönnens nedhängande grenar, där han en gång träffat Astrid i färd med att studera juridik. Liksom då hade det även nu tagits i bruk som gömställe. Och här satt nu hela ringgårdaungdomen plus kusinen och tillverkade morgondagens överraskning, fullkomligt säker på att få vara i fred, ty till denna undangömda vrå förirrade sig aldrig direktör Stenborg.

Man hade satt arbetet i gång redan på förmiddagen, så att största delen av de erforderliga girlanderna lågo färdiga och vattensprutade nere i källaren, och när Sven började hjälpa till, ökades produktionen betydligt. Han samlade ihop små knippor av löv och räckte de bindande händerna, och trots skämtet och pratet och all odygd

som förövades, var hela utsmyckningen färdig vid halvsjutiden, så när som på ett par påbörjade kransar, till vilka det återstående materialet icke såg ut att räcka.

Emmy, pojkarne och Mia skickades ut att skaffa det felande, och Alice, Astrid och Sven beslöto att under tiden spela ett parti krocket. De begåvo sig till krocketplanen, som låg invid den ena av boningshusets gavlar, och det dröjde inte länge förrän de voro inne i ett ytterst spännande spel. De voro så upptagna av det, att de inte ens märkte, då ett par herrar trädde framom byggnadens hörn och ställde sig att se på.

Den ene var direktör Stenborg, den andre advokat Joncker, och de stodo väl där ett par minuter utan att bli observerade.

Alice var den första, som upptäckte dem, och ett uttryck av häpnad och glad överraskning drog över hennes ansikte vid åsynen av Joncker. Med tanke på alla sina obesvarade brev, hade hon ansett för troligast att även det sista skulle bli utan resultat, men nu kom han ändå. Och så snart!

— Nej, se Elof, utbrast hon och skyndade emot honom.

Det var likväl något i hans min, som föranledde henne att sakta sina steg, och när hon kom fram till honom, var hennes hälsning visserligen älskvärd, men inte ett spår varmare än den hon skulle ha bestått vilken bekant som helst.

Nu hade även de andra hunnit fram, och medan Joncker tryckte Astrids hand och förklarade att han kom på visit för att tacka för middagsbjudningen till i morgon, kastade han en sneglande blick på Sven, som mötte den med en något konstlad förvåning.

— Vad, är du här, frågade den sistnämnde unge mannen. Var det inte i morgon, du skulle ut i skärgården?

— I morgon är det fjorton dar sedan jag var där, replikerade Elof. Men när man har så mycket att tänka på, som du haft den sista tiden, blir minnet naturligtvis överansträngt. För dig betyder det emellertid inte så mycket, eftersom du har en mor, som reparerar minnesluckorna. Strax sedan du gått från byrån i går var hon uppe och framförde bjudningen tillika med en vänlig invitation att gästa Källbacken ända till måndagen. Det skulle vara en glad överraskning för dig, förstår du.

Och han gav honom en duktig kamratklapp på axeln, åtföljd av en ny, rannsakande blick. Han ville utröna hur den glada överraskningen verkade.

Men nu föreföll Sven inte på minsta sätt obehagligt berörd. Var han det, så behärskade han sig åtminstone utmärkt väl. Han besvarade den kraftiga kamratklappen med en annan lika kraftig och hälsade den nykomne i en hjärtlig ton.

Sedan direktör Stenborg lämnat sällskapet blev det pågående partiet hastigt avslutat, och man började ett nytt, i vilket de fyra deltagarna alla voro fiender liksom de tre varit det i det förra. Men det dröjde inte länge förrän det märktes att de egentliga fienderna blott voro två, nämligen Alice och Elof Joncker. De brydde sig inte stort om att gå igenom bågarna utan passade i stället på att krockera varandras klot, så snart det fanns den ringaste möjlighet därtill. Och den njutning, varmed de smällde bort de träffade kloten under en buske eller långt ut på gräsmattan, var ögonskenlig.

Men med dessa metoder blev naturligtvis vägen till målet rätt lång. Och de två andra spelarna, som lugnt gingo igenom sina bågar och inte krockerade något klot utan att ha direkt nytta av det, fingo stora försprång. Astrid var den, som först blev fribytare. Men nästan omedelbart krockerades hon av en fiende på pinnen och var

ur spelet, en omständighet, som dock på sätt och vis var rätt lycklig, ty just som det skett, kom Mia springande med underrättelsen, att nu var det nödiga lövet plockat, så nu kunde man fortsätta med att binda kransarna.

De två systrarna följdes alltså åt till gömstället i den gamla lönnbersån, där resten av syskonskaran väntade. Och bindningen kom åter i gång.

Fliten var dock inte längre så särdeles stor, ty lövplockarna hade på sin expedition upptäckt att en av grannarna höll på att köra in sitt hö. Oupphörligt var det någon, som sprang ifrån kransarbetet för att ställa sig vid staketet och titta ut mellan spjalorna. Man måste se om de väntade höskrindorna syntes till. Och när slutligen en av dessa var i sikte, tillkännagavs det med ett högt och ihållande rop.

Kvistar, löv och blommor kastades undan, så att de yrde omkring. Man höll på att springa omkull varandra för att komma ut ur bersån och över staketet. Höskrindan väntade inte. Passade man inte på, fick man inte åka.

Och så satt Astrid där ensam och band på sina kransar.

Synnerligen länge varade dock inte denna ensamhet. Ett knastrande ljud från sandgången sade henne att någon var i antågande, och efter ett par ögonblick upplyftes en av lönnens nedhängande grenar. Sven Herzelius blev synlig mellan lövverket, steg in och satte sig bredvid henne.

— Har ni redan slutat partiet, frågade hon.

— Partiet! Det är inte något parti. Det är ett krig, och det slutar inte på den här sidan midnatt. Jag blev fribytare som du och slagen på pinnen som du. Så nu är jag lika död som du. Men jag lagade mig hit, för jag tänkte att vi två döda kanske kunde hjälpas åt med kransarna.

Och han tog fatt på sitt förra arbete, plockade tillsammans små knippor av löv och blommor och räckte dem åt kransbinderskan.

— Att du kunde gå din väg ifrån dem, sade Astrid utan att lyfta ögonen från kransen.

— Ja, vet du, det funderar jag också på, svarade han. Jag måste bestämt vara en bra underlig människa.

— Verkligen!?

Och medan ett litet småleende spelade på hennes läppar, såg hon upp på den underliga människan.

— Du må tro, jag har nog tänkt på Joncker med en viss oro, fortsatte han. Jag visste ju att han varit förtjust i Alice och jag trodde att hon också varit intresserad för honom. Och fastän han på de tre senaste månaderna aldrig självmant nämnt hennes namn och på en av kamraternas närgångna frågor svarat, att han aldrig träffade henne mera, kände jag mig inte fullt säker på att allt var slut emellan dem. Jag kunde omöjligen förmå mig att framföra bjudningen till i morgon. Jag ville på inga villkor att de skulle träffas. Och när de nu i alla fall har gjort det, rör det mig inte det minsta. Jag känner ingen svartsjuka. Inte ett spår. Är det inte besynnerligt?

— Jo.

Hon lät sina armar vila på kransen i sitt knä. Men det var inte bara för att ostört kunna fundera, utan också därför att några knippor av löv och blommor inte längre räcktes henne. Varken han eller hon arbetade längre.

— Och ändå är hon så bedårande, sade Astrid med en skålmaktig glimt i ögat. »Alldeles bedårande.»

— Ja, visst är hon bedårande. Jag tycker hon är den mest förtjusande flicka jag har sett. Kan du begripa varför jag inte är svartsjuk?

Astrid skakade på huvudet, och de tego och funderade åter en liten stund på denna gåta. Men så smålog hon.

— Jag tror jag vet det, Sven. Du är för sammansatt och reflekterande för att kunna överlämna dig åt en så instinktiv känsla som svartsjuka.

Han rannsakade sig själv under några ögonblick. Men sedan skakade också han på huvudet.

— Nej, så okänslig tror jag ändå inte att benägenheten för att reflektera kan göra en, sade han. Jag vet inte om du observerade det, men en gång var jag ursinnigt svartsjuk på din far.

— På min far, frågade hon storligen förvånad.

— Ja, kommer du inte ihåg när du talade om för mig att din far blivit så ledsen över att du tänkte studera juridik och komma på min advokatbyrå? Du trodde att han ville behålla dig på Ringgårda för evig tid. Och du funderade själv på att skjuta upp de juridiska studierna. Jag fick en chock, en ordentlig chock. Jag kunde inte finna mig i tanken på att jag kanske inte skulle få ha dig på byrån. Det gick runt i mitt huvud. Och jag försäkrar dig att det skulle snurra ännu värre runt därinne, om det skulle hända sig att någon yrkesbroder till mig försökte locka dig till sin advokatbyrå. Jag vet att jag skulle klå upp honom.

Och han hade verkligen hetsat upp sig så, att hans ansikte skälvde och hade fått högre färg.

— Nej, men Sven, det är ju löjligt, utbrast Astrid med ett litet skratt.

— Det värsta är att det är sant. Så nog kan jag vara svartsjuk, alltid. Men det gäller kanske bara när det är fråga om ett vänskapsförhållande.

— Det skulle nog också gälla i fråga om ditt och Alice' förhållande till varandra, ifall ni bara hunnit komma varandra litet närmare, tröstade hon. Men ni har ju ännu inte en enda gång talat förtroligt med varandra.

Han måste medge att denna observation kunde ha sin riktighet, men visste likväl inte om han skulle tillmäta den någon större betydelse. Två gånger hade han och Alice tillbringat ett par stunder i ensamhet med varandra. Den ena var, när de på tåget hade sällskap ut till landet, den andra i går kväll, då de efter båt färden vandrade upp från bryggan. Men någon förtrolighet dem emellan hade inte uppstått under något av dessa tillfällen.

— Jag förstår det inte, sade han, när jag är tillsammans med Alice, och särskilt när jag är ensam med henne, känner jag mig lika tafatt och bortkommen, som när jag är tillsammans med alla andra flickor, dig undantagen.

Astrid satt tankfull och betraktade de breda ljusstrimmor, som den nedgående solen kastade över sandgången utanför bersån.

— Och ändå älskar du henne, sade hon.

— Ja, visst älskar jag henne, svarade han i retlig ton. Jag älskar henne förfärligt mycket. I synnerhet på avstånd. Och kanske gjorde jag det mest innan hon kom hit. Men det är väl för galet att älska mest på avstånd? Nog är jag väl en bra underlig människa?

Och nu satt också han och betraktade solstrimmorna, under det han grävde i sitt innersta för att få tag på sin egen gåtas lösning.

— Jag är kanske en mycket ombytlig människa, sade han hastigt, som om han funnit den sökta lösningen, en riktig don Juan.

Hon vände sig emot honom. Åt den föreställningen kunde hon verkligen inte låta bli att småle.

— Ja, förklarade han, jag tröstade mig ju jämförelsevis lätt, när min fästmö övergav mig, och nu älskar jag mest på avstånd.

— Är du verkligen säker på det, frågade hon. I dag

är du en underlig människa, därför att du inte är vid riktigt gott humör. Men i morgon eller övermorgon kommer nog Alice att göra dig normal igen.

Yttrandet förklingade emellertid ohört. Han hade alltför djupt grävt ner sig i studiet av sitt eget jag. Och under några minuter sutto de tysta, tills han slutligen dök upp ur sitt frånvarande tillstånd och fäste en stadig blick på den unga flickan.

— Du ska få se, Astrid, att jag blir en gammal ungar-karl.

Hon studsade.

— Nej, men Sven, en sådan pessimist du är! Inte får du...

— Jag tror inte jag passar för att gifta mig. Det enda jag säkert vet jag passar för, är att vara vän med dig.

Och han lade sin hand över hennes, som vilade på den halvfärdiga kransen.

— När jag tänker mig in i framtiden, tillade han, ser jag mig alltid på min advokatbyrå och dig vid en av pulpeterna. Ja, du vet, jag har sagt dig det förut. Du är absolut nödvändig för mig. Du fattar det kanske inte. Men det är så.

Nu hände emellertid något, som hänt henne en gång förr, nämligen den eftermiddagen, då han så oförmodat kommit tillbaka från staden och tagit henne med sig ut på sjön. Då hade en flammande rodnad slagit upp i hennes ansikte, när han liksom nu anmärkte att hon kanske inte kunde fatta hans känslor. Och i detta ögonblick betäcktes hennes hals och kinder av samma flammande glöd.

Liksom då kunde hon inte heller nu dölja den för honom. Och han tydde den på samma sätt som då.

Hennes hjärta var inte fritt.

— Herregud, jag glömde...

Han släppte hennes hand och for med fingrarna genom sitt hår. Hans drag hade fått ett uttryck av bestörtning.

— Jag har hela tiden föreställt mig att din hemlighet var outtalad liksom min, sade han, och att vi därför hade så mycket gemensamt i själsliga erfarenheter. Men det måtte inte vara så. Det finns ingen gemensamhet oss emellan. Kanske du inte alls kan komma in i min framtidsdröm? Eller kanske bara för en kort tid?

Omöjligt att se hennes ansikte. Hon höll det envist bortvänt, så att ingenting mer av det var synligt för honom än en liten del av den röda kinden.

— Är det någon, som går och väntar på dig?

Åter låg hans hand över hennes men inte längre stilla och förtroendefull utan hård i sitt kramande grepp. Han fick henne dock varken att svara eller vända sig emot honom.

— Vem är han? Säg mig vem han är!

Äntligen såg hon då på honom.

— Sven, du har lovat mig att inte fråga.

— Det är sant, sade han och gav hennes hand fri. Jag har ju ingen rättighet att få veta något.

Segelgarnet, varmed kransen bands, hade trasslat sig, och hon tog sig för med att reda ut det. När detta var gjort, började hon själv att plocka ihop löv och blommor och återtog bindningen. Men efter en liten stund bad hon om hjälp. Skulle de inte skynda sig med kransarna? Annars måste hon gå upp så tidigt i morgon bittida och göra dem färdiga.

Denna hennes vädjan var heller inte förgäves. Han räckte henne på nytt knippen av löv och blommor. Och när hon tagit emot några av dem lyfte hon upp huvudet och lät sina ögon stanna på honom.

— Jag ska säga dig en sak, Sven, sade hon. Min hemlighet är lika outtalad som din.

Mörkret i hans blick och vecken i hans pannå försvunno.

— Nå, gudskelov, utbrast han.

Men det kom strax något tillbaka av mörkret i blicken och vecken i pannan.

— Kunde du inte ha sagt det med detsamma, frågade han. Att du kan skrämma mig på det sättet!

— Jag ville att du skulle bli ledsen.

— Ville du?

— Ja, för att få se om jag kunde göra dig glad igen. Han såg på henne och funderade.

— Sannerligen, Astrid, sade han, tror jag inte att du också är en underlig människa.

25.

På krocketplanen pågick kriget alltjämt. Mellan krockeringarna hade likväl Elof Joncker då och då gått igenom en båge. Och slutligen var även den sista genomgången. Han hade tagit med sig Alice' klot för att dra fördel av det, men nu behövde han det inte längre. Hans klot låg så nära pinnen, att han med ett slag borde kunna vinna spelet.

— Så där ja, sade Alice. Nu kan du lägga dig och dö lugn.

Han krockerade hennes klot, satte foten på sitt eget, som låg tätt intill hennes, och tittade upp på henne.

— Nej, det är ju tänkbart att jag siktar fel så att jag inte träffar pinnen, sade han. Och så länge det finns en skymt av skuggan av en möjlighet till att du ska vinna spelet, så kan jag inte dö lugn.

Ett kraftigt klubbslag smällde, och Alice' klot for över hela planen och förbi den motsatta pinnen.

Hon skrattade till och ropade bravo, men gjorde därpå en trött gest med armarna.

— Jag orkar inte hålla på längre, sade hon. Eftersom du inte bryr dig om att vinna utan bara om att jaga mig, så är det ju ingen idé att spela.

Och hon gick bort till en trädgårdssoffa, som stod bredvid krocketplanen och slog sig ned i ett av dess hörn.

Elof svarade inte. Han var sysselsatt med att försöka krockera diverse klot på långt avstånd, ett nöje, som dock inte roade honom mer än ett par minuter, varefter även han gick bort till trädgårdssoffan och satte sig i dess oupptagna hörn.

— Tänk att du i alla fall kom hit till Ringgårda, började Alice.

— Ja, men inte var det för din skull.

— Inte, frågade hon med överdrivet markerad förvåning. För vems skull då?

— Gissa.

— För Astrids?

— Nej.

— Då kan jag inte gissa.

— För min väns, Sven Herzelius, skull.

Ett småleende och ett långdraget, »å» blev svaret på denna upplysning.

— Jag förmodar du hade så roligt på juristbalen, att du rest hit för att fortsätta roligheten, sade han.

— Vad är det, som kommer dig att förmoda det?

— Vissa tecken och märken och mina egna iakttagelser. Men det säger jag dig, att tar du honom till leksak, som du gjort med mig och åtskilliga andra, ämnar jag inte lägga armarna i kors.

Hon teg och såg småleende på honom som förut. Men småleendet hade blivit gäckande.

Och om jag gör det, så jagar du bort mig, alldeles som du jagade bort mig på krocketplanen, frågade hon.

— Ja, precis.

Hon lade armen om trädgårdssoffans rygg och lutade sig framåt, så att hon kom honom litet närmare.

— Hur tänker du bära dig åt med det, då?

— Jag tänker ge Sven en karakteristik över dig, svarade han.

— Hoppas den blir fördelaktig.

— Det beror på. Jag är inte så riktigt säker på att du blir nöjd med den.

Orden uttalades på ett sätt och i en ton, som voro de menade som hotelse. Men de förfelade alldeles sin effekt. Hon satt där lika lugn, glad och intresserad.

Det var henne en njutning att se det barska uttrycket i hans kraftiga ansikte och att möta hans obarmhärtigt genomborrande blick. Under hela sitt liv hade hon blivit bortskämd både i hemmet och utanför det. Vart hon kom fjäsade man för henne, smickrade henne. Hon visste att hon kunde draga vilken man hon ville in i sina beundrars skara. Och hon visste att hon också kunde hålla dem alla kvar utom honom, han, som nu satt här bredvid henne. Han kom inte när hon vinkade. Han menade sig ha avslöjat henne och betraktade henne som en känslolös kokett, ja, nästan som en brottsling. Men det varken upprörde eller stötte henne. Tvärtom beredde det henne ett sällsamt välbehag. Hon var mätt på smicker och beundran, som hon kände att hon inte förtjänade, och instinktivt längtade hon efter någon, som behandlade henne efter förtjänst. Honom skulle hon kunna högakta.

— Vill du jag skall hjälpa dig med den där karakteristiken, föreslog hon. I mina brev fick du ju en del redogörelser för vad jag haft för mig i sommar, men jag tror

nästan jag utelämnade det pikantaste. Kanske jag kan tillägga några belysande smådrag och upplevelser. Skrev jag om mina morgonritter med kapten Widner, och hur roligt vi hade?

— Nej, svarade Joncker med bister uppsyn.

— Och inte heller om grosshandlar Aronberg, som förlorade ett vad till mig och förärade mig en meterhög spettkaka med ett rött hjärta i toppen?

Bisterheten i Elof Jonckers uppsyn ökades betydligt.

— Du driver med mig, sade han.

— Hur kan du tänka dig det! Om jag fick tillfälle att berätta dig litet utförligare om de här sakerna, skulle du nog förstå mig bättre. Men jag tror inte vi får sitta i fred här längre.

Hon hade lyft upp huvudet och lyssnade. Och hon hade rätt. Nu hörde också han stojande, höga röster från gårdsplanen. Barnen voro i antågande.

— Jag skulle också kunna berätta dig något om ingenjör Östergren, som kanske kunde intressera dig, tillade hon. Men det får vi väl spara till en annan gång.

Emmy, Hugo, Ernst och Mia uppenbarade sig i det samma, varma och tillrufsade efter höskrindeåknungen. Krocketspelarna förenade sig med dem, och de gingo alla till kransbindarna nere i trädgården. Deras samveten sade dem, att de försummat dessa plikttrogna arbetare.

Senare på kvällen, när Sven och Elof skulle återvända till Källbacken, gjorde de unga flickorna dem sällskap framåt skogsvägen, och Alice uttalade sig med förtjusning om den lilla gångstigens behag. Här skulle hon ofta gå och lustvandra, förklarade hon.

Och när skogen öppnade sig till en liten ängsglänta, tvärstannade hon och föll i hänryckning över blom-

morna, som växte där. Aldrig hade hon sett sådana märkvärdigt stora blåklockor och prästkragar.

— Hör du, Astrid, jag går hit i morgon och plockar dem, sade hon. De skulle göra sig alldeles förträffligt på middagsbordet. Jag vet hur de ska arrangeras.

Idén tilltalade även Astrid. Bordets dekorerings fastställdes i enlighet med det framställda förslaget och promenaden fortsattes. Först då skogen glesnade och Källbackens röda huvudbyggnad skymtade fram mellan träden, förklarade flickorna att de måste vända om.

Men naturligtvis kunde de inte få gå ensamma genom den skumma skogen. De båda herrarna följde dem tillbaka till Ringgårda grind, och inte förrän man stått där och pratat ännu en liten stund tog man avsked för kvällen.

Alice hade emellertid dragit sig en smula ifrån de andra för att på en mera fri plats betrakta det underbara färgspel, som den nedgångna solen efterlämnat på himmeln. Och hon vinkade till sig Elof Joncker för att också han skulle få se det i sin fulla skönhet.

Sedan de under ett kort ögonblick gemensamt njutit av skådespelet, vände hon sig dock ifrån det och emot Joncker.

— Jag tror jag plockar de där ängsblommorna så sent som möjligt i morgon, för att kunna sätta dem riktigt friska på bordet, sade hon. Middagen är fem, så jag gör det väl så där vid halvtretiden.

— Då är det nog bäst du tar någon av kusinerna med dig, så du får hjälp med plockningen. Annars hinner du inte, svarade Elof.

Hon kastade en nästan förskräckt blick på honom. Därpå log hon.

Alice kunde le bedårande. Men så bedårande, som hon nu log emot honom, hade hon väl aldrig förr lett emot

någon. Hon ville att han skulle ta detta hennes leende med sig när han gick. Och det gjorde han också.

Medan han och Sven småpratade, för tredje gången vandrade genom skogen, såg han det hela tiden framför sig. Det var inte riktigt likt hennes vanliga leenden. Det hade kommit något nytt uti det, något varmt och bönfallande och dessutom något annat, han visste inte vad.

Jo, nu visste han vad det var, det egentligen nya, som gjorde detta leende så vackert. Det tycktes honom att det bar äkthetens stämpel.

I detsamma höll han likväl på att skratta högt åt sig själv. Det var verkligen inte långt ifrån att hon narrat honom att tro på sig igen. Men det skulle inte lyckas henne vidare. I morgon vid halvtretiden skulle hon nog få gå här och plocka sina blommor i ostörd ro.

26.

Efter familjekretsens tidiga firande av födelsedagen blev Ringgårda unga husmor upptagen av otaliga bestyr för den festliga middagsmåltiden. Det var den fina servisen, som skulle torkas. Det var förberedelser till matlagningen. Det var salsbordet, som skulle ökas ut med skivor och dukas. Och det var tusen saker att ge order om eller att själv lägga hand vid.

Alice hjälpte henne med utskrivningen av placeringskorten och brytningen av servetterna samt några andra småsaker. Men vid tvåtiden sprang hon uppför trappan och var försvunnen under nära en halvtimme, varefter hon uppenbarade sig i köket och bad Astrid att få låna en sax.

Nu skulle hon nämligen ut och skaffa blommorna till dekorationen på middagsbordet, och hon ville klippa i

stället för att plocka dem, så att hon inte fördärvade sina omsorgsfullt manikurerade naglar.

— Du får emellertid inte vara ängslig, om jag kommer hem något sent, sade hon. Det är inte farligt, för jag har varit uppe på rummet och gjort mig litet i ordning. Strumpor, skor och klänning ligger framlagda, så jag har bara att krypa i dem.

Medan Astrid räckte fram den begärda saxen, stod hon och beskådade Alice.

Denna var klädd i en tunn, vit, broderad dräkt, som hon burit alltsedan morgonen, och som passade henne synnerligen väl.

— Jag tycker du skulle inte behöva byta klänning. Du är ju så elegant som du är, och jag har verkligen aldrig sett dig se så bra ut i någon toalett, som i den du nu har på dig.

— Så roligt! sade Alice. Jag har just gått och önskat att kunna vara till min fördel i dag.

Hon var redan vid dörren, och med ett glatt adjö sprang hon nedför den korta kökstrappan och ut på sin expedition.

När hon var inne på skogsvägen började hon titta sig omkring. Men så långt hon kunde överblicka den, såg hon inte till en människa. Nå, den krökte sig ju, och bäst det var kunde det väl komma någon emot henne.

Hon hann likväl ända fram till den lilla ängsglantan utan att skogens stillhet störts av några andra steg än hennes egna. Men det var ännu god tid. Bäst att klippa blåklockorna och prästkrågarna medan hon väntade, så var det undångjort. Och hon klippte och klippte, hade redan ett helt fång blommor över armen. Men ingen mänsklig varelse syntes till.

Blomsterfånget på hennes arm blev tungt. Det var redan obehövt stort för den tillämnade dekorationen,

men likafullt klippte och klippte hon, så att det blev än större. Och tiden gick och ingen kom. Till sist drev henne otåligheten att lämna ängsgläntan och gå vidare mot Källbacken. Och hon gick och gick tills hon befann sig på samma ställe, där hon och de andra på gårdagskvällen hade vänt om.

Där såg hon ju det röda boningshuset skymta fram mellan träden.

Att gå ner till själva gården, var det dock ingen mening i. Och så vände hon även i dag och vandrade gångstigen tillbaka. Hon hade uppgivit hoppet om att den väntade skulle komma. Förmodligen gick han just nu och gladd sig åt att han kunnat bereda henne denna förödmjukelse, ty han var inte dum. Han hade mer än väl förstått, att hon, trots hans insinuanta råd att ta någon av kusinerna med sig, skulle bege sig ensam hit för att få träffa honom. Han behandlade henne sannerligen med utstuderad elakhet och förakt.

Vad skulle hon göra? Lägga sig sjuk för att slippa vara med om middagen? Eller låtsa om ingenting och utsätta sig för nya förolämpningar?

Medan hon gick och övervägde dessa två alternativ utan att kunna bestämma sig för ettdera, var hon så tankspridd att hon utan att märka det tappade den ena efter den andra av sina blommor. Men när halva blomster-skörden halkade ifrån hennes arm och ner på marken, observerade hon äntligen förlusten, böjde sig ned och samlade ihop det tappade.

Det var mitt under denna sysselsättning, som en manlig röst plötsligt hälsade henne med ett »god middag!»

Där var han i alla fall! Men han kom inte från Källbacken utan från det motsatta hållet.

— Går du verkligen här ännu och pysslar med dina blommor så sent på dagen, sade han, i det han tog upp

de sista åt henne. Och utan att ha någon av kusinerna med dig?

— Ja, jag kunde ju inte tro annat än att du skulle vara så artig och komma och hjälpa mig med plockningen.

— Jag! Nej, jag har lagt mig till med principen att aldrig vara artig mera. Sven och jag tog oss ett dopp nere i viken. Men när det var gjort, blev Sven infångad av en urinvånare, och jag skyndade i förväg för att göra en omsorgsfullare toalett till middagen.

Så-å, han ville låtsas som om han helt och hållet negligerat hennes invit.

— Annars sägs det att det är genare att gå landsvägen, om man är vid viken och ska till Källbacken, än att välja den här skogsvägen, anmärkte hon.

— Ja, det kan nog hända att landsvägen är närmare, svarade han. Men den är i stället så mycket hetare, och jag var rädd att bli echaufferad. Man är ju angelägen om att vara i god form, när man ska bort på bjudning.

Han hade vänt och följt med henne ett stycke. Men nu stannade hon tvärt.

— För all del, gå inte med längre. Du kunde ju också bli echaufferad, om du fick knappt om tid för toaletten.

Hon räckte honom handen till avsked, och han tog den med ett tack för hennes vänliga omtanke. Det var nog bäst att de bäge två erinrade sig att den flyende tiden hade snabba vingar.

De skildes åt, men hade inte väl vänt ryggen åt varandra, förrän Alice ropade på honom, så att han måste stanna.

— Vet du, Elof, sade hon, jag förvånar mig högeligen över dig. Du säger att du kommit till Ringgårda för din goda väns, Sven Herzelius, skull. Du tänker rädda honom från mig genom att lämna honom en upplysande karakteristik över mig. Men när jag oegennyttigt erbjuder mig att ge dig några värdefulla bidrag till den karakteri-

stiken, visar du dig fullkomligt likgiltig. Är det vänskap, det?

Den gången kände Elof att han blivit slagen på fingrarna. För nöjet att förödmjuka henne hade han glömt bort både sin vän och den utlovade karakteristiken. Visserligen trodde han nu inte att hennes bidrag till denna kunde vara av något större värde, men ändå... Kanske borde han ha fäst större vikt vid dem? Hon hade rätt att undra: »Är det vänskap, det?»

— Driver du verkligen inte med mig, frågade han.

— Inte just nu. Som jag sa dig i går, tänkte jag tala litet om ingenjör Östergren.

Hans ansikte stelnade till.

— Ja så, ni träffas fortfarande?

— Nej, vi har inte träffats sedan den dagen du gick i fatt oss på gatan och tog avsked av mig på ett så utomordentligt älskvärt sätt. Men han skriver brev. Han har skrivit tre brev till mig.

— Så-å!

— Och Sven Herzelius har skrivit två.

— Nå, än sen då?

— Tre och två blir fem.

— Jag hör att du kan räkna. Men vad i himlens namn har det att göra med karakteristiken?

— Mycket. Alla fem breven ligger obesvarade.

— Det var ju anmärkningsvärt. Och vidare?

— Jag har också skrivit några brev. Låt mig se...

Hon fick ett fundersamt uttryck och började räkna på fingrarna:

— Ett, två, tre, fyra.

— Till vem?

— Till dig. De ligger också obesvarade, såvida du inte har bränt upp dem.

— Och konsekvensen?

Hon gjorde en liten konstpaus.

— Den är väl tydlig. Fem obesvarade brev är ett mer än fyra obesvarade brev. Om vi så stryker dina fyra obesvarade brev mot fyra av mina fem obesvarade brev, så har jag en poäng mer än du.

Han tog sig om huvudet.

— Nej, nu kan jag inte följa med längre, utbrast han. Fort, en förklaring! Annars blir jag tokig.

— Du har då också så svårt att förstå vad man säger, sade hon milt förebrående. Mina fem obesvarade brev från Sven Herzelius och ingenjör Östergren, är fem vänliga handlingar mot dig, för det är bara för din skull jag låtit bli att besvara dem. Varemot de fyra breven från mig, som du låtit ligga obesvarade, är fyra ovänligheter mot mig.

— Din räknekonst är beundransvärd, sade han. Men i alla fall . . .

Hon avbröt honom med ett litet förfärat utrop.

— O nej, jag räknade ju ändå galet! Jag subtraherade i stället för att addera. Fem vänligheter från mig och fyra ovänligheter från dig blir nio ovänligheter från dig, eftersom de icke gengäldade vänligheterna måste betraktas som lika många ovänligheter. Det måtte väl vara logiskt?

Erkännandet, som hon väntade sig kom likväl inte. Han bara smålog och teg.

— Men nu, förklarade hon, vill jag vara ädelmodig och förlåta dig alla dina nio ovänligheter.

— Varför det då?

— Av idel godhet, förstår du.

— Tack! Och det här var hela bidraget till karaktéristiken?

Hon bredde ut blomsterfånget framför sig, fläktade sig med det, och gömde delvis ansiktet bakom det.

— Nej, det var bara förberedelserna till bidraget, sade

hon. Dina nio ovänligheter är vad jag har att sätta upp mot min försyndelse mot dig.

Nu gömde hon hela ansiktet bakom blomsterfånget, och när han fattade tag i detta för att kunna se på henne, vände hon bort huvudet.

— Du har således något på ditt samvete? Något, som jag inte vet om, frågade han.

— Ja, Elof, det har jag. Den där juristbalen . . .

— Då Sven förälskade sig i dig?

— Ja, jag kan sannerligen inte begripa hur det gick till. Kan du förstå hur han kunde bli förtjust i mig medan *han* dansade på juristbalen och *jag* slog käglor på Stallmästargården tillsammans med ingenjör Östergren?

Joncker släppte taget om blomsterfånget och stirrade på henne. När det föll henne in kunde hon prata, så att man varken visste ut eller in. Men det här var då bland det mest invecklade. Ett hade han likväl att hålla sig till. Hon hade nämnt att hon slagit käglor tillsammans med ingenjör Östergren.

— Jaså, du tyckte det var roligare att slå käglor tillsammans med ingenjör Östergren än att gå på juristbalen, dit jag bjudit dig?

— Ja, när du inte var med, så. Jag har träffat honom hos mina kusiner på mammans sida, som du vet. Och när de telefonerade på förmiddagen och talade om att han bett dem försöka få mig med sig till Stallmästargården, så skickade jag Astrid på juristbalen och gick själv på kugelbjudningen. Var det mycket illa gjort?

Hon lade småleende huvudet på sned med uttrycket hos en inställsam barnunge. Men det låg oro i hennes blick.

Han betraktade henne skarpt, och teg.

— Kan du aldrig förlåta mig?

Han såg på henne utan att förändra en min, och teg alltjämt.

— Å, Elof, tänk på dina nio ovänligheter!

Men då inte ens denna vädjan gjorde något intryck, ordnade hon hastigt sina blommor, som blivit något derangerade under den manöver, som utförts med dem, tog ett par steg framåt och viftade med handen.

— Ja, så gå då och rädda din vän, Sven Herzelius, sade hon. Nu måste du väl ha fått ett gott bidrag till din karakteristik över mig.

Hon började åter vandra framåt stigen, men måste vrida på sig litet för att se om han stod kvar och såg efter henne. Och det gjorde han.

Nu stod också hon stilla och såg på honom. Under flera sekunder yttrade ingendera ett ord, och det var Alice, som slutligen bröt tystnaden.

— Tack för att du är stygg emot mig, sade hon med ett litet leende på läpparna, men ett osedvanligt allvar i rösten.

— Håll till godo, ifall det är något att tacka för, svarade han.

— Ja, jag känner att det gör mig gott. Alla andra skämmer bort mig så förskräckligt, att jag vet jag skulle bli moraliskt fördärvad, om de fick hålla på så där utan att någon stävjade det. Jag behöver någon, som är stygg mot mig.

Därmed gav hon honom åter en handviftning och vände om för sjätte eller sjunde gången. Hon gick nu rätt fort. Men så vidare långt hade hon ändå inte hunnit förrän han uppenbarade sig bredvid henne.

Meddelandet att han var den ende, som kunde frälsa henne från moraliskt fördärv, hade plötsligt ställt förhållandena i en ny dager. Han kunde inte låta henne gå sin väg. Han började känna att han hade ett visst ansvar för henne. Det var hans skyldighet att göra vad han kunde för att rädda henne. Och han fattades av ett

sådant intresse för detta nya räddningsarbete, att han totalt glömde bort att han kommit till Ringgårda endast och allenast för att rädda sin vän Sven Herzelius.

För resten var det en sak till han glömde bort, eller rättare sagt, som de båda glömde bort, medan de allt saktare och saktare gingo den lilla gångstigen framåt. De glömde alldeles bort att den flyende tiden hade snabba vingar.

27.

Om Alice och Elof inte tänkte på den flyende tiden, så gjorde Astrid det så mycket mer. Bestyren för middagen voro så många och invecklade, att hon inte visste hur hon skulle hinna med dem. Och när hon slutligen fick en smula andrum, fattades klockan blott en kvart i fem.

Hon rusade uppför trappan för att ta itu med sin toalett. Men då hon hunnit in i sitt rum blev hon mitt i brådskan stående orörlig innanför dörren.

Där på sängen låg Alice' framtagna klänning omsorgsfullt utbredd. Det var den hon skulle ha burit på juristbalen, om hon inte lånat ut den åt sin ställföreträderska. Det var den blekgula sidenklänningen med chiffongärmarna.

En intensiv smärta genomför Astrids hela varelse.

Således var det i dag Alice beslutat att det skulle ske. I dag skulle Svens fantasibild övergå i verklighet och inpassas på en, som inte var dess upphov. Den gula dräkten skulle bli en god medhjälpare för Alice. Och Sven skulle inte längre behöva grubbla över gåtorna inom honom själv.

Slaget kom inte utan förberedelse. Hon hade ju väntat det länge, ja, varit med om att förbereda det. Och hon hade också samlat mod till att bära det. Ohyggligt bara, att det skulle komma just i dag, festdagen, och i närvaro

av alla dessa främmande människor! Men hon skulle bära det. Och ingen skulle kunna se att hon hade något att bära på.

Med feberaktig iver tog hon itu med sin toalett, och efter tio minuter var hon i det närmaste färdig. Nu återstod det henne blott att kasta på sig klänningen.

När hon kom till det stora skåpet för att ta fram den, blev hon emellertid bestört. Det var stängt, och nyckeln, som alltid brukade sitta i låset, var borta.

Hade Alice i tankarna tagit ur nyckeln och lagt den ifrån sig någonstans?

Astrid letade på golvet, på möblerna, i fönstren. Hon lade sig på knä framför skåpet och tittade inunder det för att se om den i fallet hade hoppat dit. Nej, den fanns inte heller där.

Och Alice, den enda, som kunde ge besked, var ännu inte hemkommen!

Men nu kom hon visst. Steg hördes i trappan. Riktigt, dörren gick upp, och den oförlåtligt försenade unga damen trädde in.

— Å, Alice, att du inte kommit hem förr! Var är nyckeln till skåpet? Jag kan ju inte klä mig. Och främmandet är väl redan vid grinden.

— Nyckeln, sade Alice fundersamt. Den sitter väl i.

— Nej, det gör den inte, och jag har letat efter den överallt. Har du inte stoppat den i din väska?

Alice började undersöka väskan men skakade på huvudet. Där fanns den inte. Hon vände till och med ut och in på väskan, så att Astrid kunde se att den inte innehöll någon nyckel.

Om man ändå haft någon annan nyckel, som passade. Men vid ett liknande tillfälle hade husets alla nycklar förgäves proverats i det omedgörliga låset. Eller om bruks-

smeden kunde bryta upp det? Men det var ju söndag. Han fanns inte i närheten.

Astrid vred händerna i sin ängslan. Vad skulle hon ta sig till? Det artade sig ju till skandal. Gästerna voro strax här, och det fanns ingen värdinna, som tog emot dem. För hon kunde väl inte gå ner i en bomullsklänning, som inte en gång var riktigt ren.

— Ä, ta inte vid dig så fasligt för en sån småsak, sade Alice lugnt och överlägset. Du kan väl ta den där.

Och hon pekade på den gula dräkten, som låg utbredd på sängen.

Astrid följde fingervisningen. Såg på dräkten, såg på kusinen. Kunde inte tro att hon hört rätt.

— Du menar väl inte . . . började hon.

— Jo, visst menar jag det, sade Alice. Den passar dig, det vet du. Och för en stund sedan sa du själv, att du inte tyckte jag behövde byta klänning. Jag har för resten inte tid till det, för jag måste ner och ordna blommorna till middagsbordet.

Hon skämtade således inte. Hon menade allvar med det vidunderliga förslaget, som framstälts så lätt och ogenerat.

Det kom Astrid att stelna av häpnad och ovilja. Under månader hade hon omsorgsfullt dolt sin hemlighet för att inte bli utsatt för en svår förödmjukelse, och nu begärdes det av henne att hon med ens skulle avslöja den, blott för att en nyckel hade blivit bortslarvad. Detta avslöjande föreföll henne som någonting ytterligt brutalt och ofint. Och det skulle hon gå in på?

— Nej, sade hon, hellre än jag tar den klänningen på mig, går jag ner i min smutsiga bomullsklänning.

Men då spärrade Alice upp ögonen och betraktade henne med ett uttryck av gränslös förvåning. Vad var det för fel med den klänningen. Var hon rädd att Sven

Herzelius skulle känna igen den och tro att hon bara ägde en enda söndags- och gåbortsklänning?

Den tillfrågade teg demonstrativt. Vad skulle man svara, när allvar och gyckel blandades ihop på detta sätt?

— Och tänk på din far, fortsatte Alice. Om du tycker aldrig så mycket om att uppträda i smutsiga bomulls-klänningar, så borde du väl ändå inte låta honom skämmas för dig på högtidsdagen inför alla gästerna.

— Jag begriper mig inte på dig, utbröt Astrid. Jag kan rakt inte . . .

En hand lades plötsligt över hennes läppar och klippte av återstoden av yttrandet.

— Låt bli att hålla tal, när vi har så bråttom, sade Alice, medan hon grep den på sängen utbredda dräkten och kastade den över huvudet på den intet ont anande kusinen, så att denna stod där insvept i det lätta tyget, vilket dock inte kommit i sitt riktiga fall.

— Du får dra den rätt själv, för nu springer jag, tillade påkläderskan och rusade i väg.

Men ögonblicket därpå var hon tillbaka, slog armarna om Astrids hals och viskade i hennes öra: »En sak får jag i alla fall ge mig tid till att tala om för dig. Jag är förlovad.»

— Med . . . frågade Astrid nästan ohörbart.

— Med vem får du veta sedan.

Och efter detta lika hastiga som viktiga meddelande dröjde det inte längre än en halv sekund förrän Alice var utom dörren och mera flög än sprang nedför trappan.

Insnärjd i klänningen och uppskakad av de tätt på varandra följande sensationer kusinen berett henne, stod Astrid kvar på samma plats, under det hennes tankar arbetade för högtryck.

Med vem var Alice förlovad? Ja, med vem annan än Sven? Med Elof kunde det inte vara. Under gårdagskvällen

hade han och Alice inte gjort annat än grälat. Det syntes tydligt att de voro riktiga fiender. Men klänningen? Om det var med Sven Alice var förlovad, hur kunde hon vilja att hon, Astrid, skulle sätta på sig den?

Enda förklaringen måste dock vara att allt var uppgjort och utrett mellan Alice och Sven. Han hade fått höra om ställföreträderskan på balen, och hemligheten hade upphört att vara en hemlighet. Det betydde inte längre någonting, ifall han fick se ställföreträderskan bära den blekgula klänningen.

Mekaniskt lät Astrid den lätta dräkten sjunka ner över sina höfter. Det hade blivit henne likgiltigt om hon bar den eller någon annan. Allting hade blivit henne likgiltigt.

28.

Justitierådet Herzelius och hans fru voro redan på väg till Ringgårda, då Elof Joncker skyndade uppför trappan till gästrummet på Källbacken för att göra toalett. Men Sven visade sig som god kamrat och väntade på honom.

Till följd av den något försinkande skogspromenad Elof företagit på väg från badviken, begav det sig emellertid att han och hans vän anlände en kvart för sent till middagen. Men det betydde inte så mycket, ty dörrarna till matsalen hade ännu inte öppnats, och innan måltiden anmäldes serverad, hunno de två senkomna gott med att presentera sig för sällskapet och söka upp sina bordsdamer.

Det var likväl direktören, som ensam bjöd sina gäster stiga in i salen. Den unga värdinnan syntes inte till. Sven hade alltsedan sin ankomst förgäves sökt uppfånga en skymt av henne. Men genom att förfråga sig hos Alice, hade han omsider fått veta, att hon verkligen varit ute och välkomnat gästerna, fastän hon omedelbart där-
efter försvunnit i och för några angelägna serveringsbestyr.

När han och hans dam intagit sina platser vid bordet var det första han gjorde att ta en överblick av alla de närvarande. Men nej, inte heller nu kunde han upptäcka Astrid.

Var fanns hon då? Tänkte hon inte vara med om middagen? Ingen stol stod tom.

Från rundblicken hade dock hans ögons näthinnor kvarhållit en bild av någonting tunt och luftigt, en damtoalett i ljusaste gult. Detta intryck väckte ett minne, som han inte närmare kunde analysera. Han måste se bättre efter vem som var iklädd detta ljusa, luftiga gula, ty han kunde inte påminna sig ha sett det tillhörande ansiktet.

Nej, inte ens den andra blicken gav honom någon uppfattning av bärarinnans drag. Hon satt långt ifrån honom, och hennes granne lutade sig framom henne, så att han skymde bort hennes huvud.

Nästa sekund intog emellertid grannen sin naturliga ställning och skymde inte längre utsikten för observationen.

Alice! Det var ju Alice! Alice sådan hon var på juristbalen. Hennes ansikte, hennes skick, hennes leende, gult siden och chiffongärmar! Hon själv!

Men snett emot honom och helt nära satt ju också Alice. Alice, sådan han lärt känna henne här på Ringgårda.

Han såg från den ena Alice till den andra Alice. Och nu upptäckte han att likheten mellan Astrid och Alice från balen, hon i gult siden och chiffongärmar, var mycket mera frappant än den mellan Astrid och den Alice, som satt snett emot honom. Och Astrid, var fanns hon?

Återigen granskade han alla de närvarande damerna, men ingen Astrid var att se, och ingen stol stod tom. Yrade han? Eller var han offer för en hallucination?

Hans bordsdam hade naturligtvis inte underlåtit att

iakttä vart hans blickar så ihärdigt gingo, och ville markera sin förståelse.

— Ja, hon är förtjusande i kväll, lilla Astrid, sade hon. Den där gula klänningen klär henne överdådigt bra.

Så fick han då veta det. Det var inte Alice från juristbalen. Det var Astrid. Hur detta hängde ihop var dock en gåta. Hade Astrid lånat den gula klänningen av Alice? Eller tillhörde den Astrid, som lånat den åt Alice då denna skulle på juristbalen?

Men vad för trolldomskraft besatt då den märkvärdiga dräkten, som kunde förläna bärarinnan en sådan charm? Aldrig förr hade han tänkt på att Astrid kunde ha någon charm. En kär och sympatisk vän hade hon varit honom, en god och medkännande kamrat, som han kunde anförtro allt och resonera med om allt, och som han uteslutande skulle sakna, ifall de blevo skilda åt. Men att hon ägde charm var något nytt. Kanske hade han inte sett det, emedan Alice' strålande bild trängt sig framför henne? Eller försvann kanske denna charm så fort hon tog av sig klänningen?

Alice hade likväl inte förlorat sin charm dagen efter balen. Men kanske skulle Astrid förlora sin i morgon?

Det blev en odrägligt lång middag. Han gjorde förtvivlade ansträngningar för att hitta på samtalsämnen åt sig och sin bordsdam, och fick även i gång något slags konversation, ehuru den ingalunda kunde kallas varken ledig eller intressant. Att förvisa trollklänningen och dess bärarinna ur sina tankar var honom omöjligt, och under det han tilltalade sin granne grubblade han oavslutligt på hur han skulle bära sig åt för att omedelbart efter middagen få tala några ord ensam med Astrid.

Oräkneliga skåtal, vilkas innebörd alldeles gick honom förbi, tänjde ytterligare ut måltiden. Han började redan undra om dessa tal skulle lämna något kvar av dagen

och hade försjunkit i en ganska oartig tystnad, då han märkte att det sista talet gick av stapeln. Det var ställt till den unga värdinnan och var jämförelsevis kort. Glasen höjdes för henne, och så fick man då äntligen resa sig och tacka för mat.

Men hans föresats att omedelbart efter middagen bereda sig tillfälle att få tala några ord ensam med Astrid tycktes vara utförbar. Han visste inte om det var de främmande människorna, som hindrade honom att komma fram till henne eller hon själv, som drog sig bakom dem för att undvika honom.

Ja, sannerligen såg det inte ut som om hon undvek honom!

En gång, då han lyckats praktisera sig fram i hennes närhet och med en vinkning försökte få henne förstå att han ville tala med henne, nickade hon bara och sade »tack, tack», som om hon trott att han ville tacka för mat, varefter hon strax inledde ett samtal med två äldre damer.

Vad var meningen? Missförstod hon honom med flit?

Allt mer och mer började han luta åt uppfattningen att hon ville undvika honom fastän han inte begrep varför hon skulle göra det. Det tycktes höra till den övriga mystiken, som denna kväll omgav henne. Och slutligen blev han fullkomligt säker på att hon inte ville träffa honom.

Hon borde ha sett att han en lång stund stått och väntat på att hennes samtal med de två äldre damerna skulle avslutas. Men hon låtsade inte om honom utan gick hastigt sin väg åt motsatt håll.

Nu brydde han sig inte längre om att vara försynt utan steg direkt fram och avbröt ett samtal, som hon börjat med ett par andra personer. Han måste ovillkorligen fråga henne om en sak, sade han. Men hon bad honom

vänta. Det var brådskande värdinneplikter, som kallade henne. Förfriskningar skulle sättas ut på verandan. Bordet i salen skulle dukas av och bäras ut, så att man fick plats att dansa.

Nå, han beslöt att bemanna sig med tålmod. Hon kunde i alla fall inte undslippa honom. Vart hon än gick, hade han henne i sikte, och så fort en av gästerna satte sig vid pianot och spelade upp en jazz, var han framme hos henne och bjöd upp.

Hon såg litet överrumplad ut och svarade att hon redan hade fyra danser bortlovade.

— Således den femte, då, sade han.

Hon tvekade litet. Det såg ut som ville hon neka honom även den. Men tydligen lyckades hon inte finna någon undanflykt, ty hon beviljade hans begäran.

Viss om att ha kommit gåtans lösning ett fjät närmare, gick han även till Alice och försäkrade sig om en dans med henne. Nu hade han en andra möjlighet att erhålla förklaring på det obegripliga, och ingendera av de båda möjligheterna ämnade han lämna obegagnad.

Dansen med Alice var den fjärde i ordningen, och han betraktade det som en fördelaktig omständighet att han först skulle få höra hennes version av saken, så att han med den kunde kontrollera Astrids. Det var ju Astrids version han egentligen intresserade sig för och ville ha belyst, ty det föreföll honom som om den på det närmaste hängde ihop med deras förtroendefulla vänskapsförhållande.

Men när han började dansen med Alice, var det honom omöjligt att få fram de frågor han ämnat göra. Alice hade på något sätt blivit honom ännu mera främmande än förut. Han hade plötsligt fått en bestämd motvilja för att tala med henne om något, som på minsta

sätt rörde hans känsloliv, och det gjorde denna mystifikation. Därav hade han en säker förnimmelse.

Om andra saker pratade de däremot rätt livligt under dansen. Alice hade lätt för att konversera och kunde konsten, att, när hon så ville, få andra att ryckas med i konversationen. Den fjärde dansen gick ganska fort och den femte kom.

Sven Herzelius behövde inte leta länge för att finna Astrid. Hon hade beviljat honom dansen, och när någonting en gång blivit beslutat, gjorde hon aldrig några vidare svårigheter.

De dansade ut. De dansade varv på varv kring salen, men ingen av dem sade ett ord.

Hon var rädd att framkalla de frågor hon visste måste komma. Han hade glömt bort alla frågor.

Han endast njöt av dansen, av den fullkomliga samstämmighet, varmed hon följde honom, av den rörelsernas lätthet och behag, varmed hon tycktes upphäva tyngdlagarna. De dansade utan att vila. De dansade tills musiken tystnade.

— Att du kunde dansa så gudomligt, anade jag inte, sade han, då de satte sig bredvid varandra. Tänk att vi aldrig förr har dansat med varann.

Hon såg hastigt upp till honom. Var det en ironisk anspelning, på vad han fått höra av Alice om juristbalen? Måste hon nu stå till svars?

Men om hans yttrande innehöll en anspelning, som det förstås gjorde, låg det dock ingen ironi i hans minspel. Hans ansikte uttryckte endast belåtenhet med det nöje han haft.

— Vad här är varmt, sade hon och viftade sig med sin lilla spetsnäsduk.

— Drick någonting svalkande, då, rådde han. Jag tyckte jag såg saft och isvatten ute på trädgårdsverandan.

Han tog henne under armen och förde henne ut,

gick bort till bordet med förfriskningarna, blandade till den läskande drycken och räckte henne den.

Hon drack med begärlighet. Men innan hon hunnit ta glaset från läpparna, ställde sig en ung dam bakom henne och stack fram huvudet mellan henne och hennes kavaljer.

— Spill inte på min klänning, förmanade den närgångna unga damen.

Astrid ryckte till och såg förskräckt upp. Där stod hennes kusin.

— Du får lov att vara lika rädd om klänningen nu, som du var förra gången du fick låna den, tillade den närgångna.

Utan att svara gick Astrid till serveringsbordet och satte glaset ifrån sig. Och det var Sven, som i hennes ställe vände sig till Alice.

— Jaså, ni brukar låna varann era klänningar, sade han med en genomträngande blick. Det var snälla kusiner.

— Ja, är vi inte. Men känner ni verkligen inte igen den där klänningen?

— Jo, sade han. Men när var det Astrid hade den förra gången?

— På juristbalen.

Underrättelsen var så förvirrande, att han inte ögonblickligen kom sig för att säga något. Och när han började på en fråga, nickade Alice bara åt honom och skyndade med ett förnöjt leende mot verandatrappan och ner i trädgården.

Nå, om hon inte ville ge honom vidare upplysningar, så skulle han väl skaffa sig dem på närmare håll.

Men då han tittade sig om efter Astrid, fanns hon inte på verandan. En flick av den blekgula klänningen, som skymtade i salongsdörren, visade dock vilken väg hon valt, och han följde denna anvisning.

Inkommen i salongen såg han likväl inte heller till

henne där, och det var också förgäves som han letade efter henne i ett bredvidliggande kabinett. Förmodligen hade hon tagit sin tillflykt till något av de inre rummen, och i dem vågade han inte söka henne. Det återstod honom blott att avvakta ett gynnsammare tillfälle och under tiden själv försöka reda ut trådarna i den trassliga härvan.

Han funderade länge och grundligt medan han vandrade omkring både i rummen och i trädgården, och kom omsider till den slutsatsen, att Alice, som ständigt var fallen för upptåg, hade hittat på att både hon och kusinen skulle gå på juristbalen och roa sig, klädda i den gula sidendräkten med chiffongärmarna. Astrid hade uppträtt i den under första delen av kvällen, då han funnit sin dam så trögpratad och otillgänglig, vilket ju gick i stil med hennes vanliga blyghet för främmande människor. Mellan ett par danser hade hon så försvunnit in i damtoaletten, där Alice väntade. Dräktutbytet hade ägt rum, och Alice gjorde sitt inträde klädd i den gula klänningen, lät omringa och fira sig. Och då han till följd av sin närsynthet låtit narra sig, hade de båda flickorna kommit överens om att fortfarande mystifiera honom.

Ja, nu hade han alltsammans klart för sig, och det var inte utan att han beundrade sin egen skarpsinnighet.

29.

Genom smårum och korridorer hade emellertid Astrid kommit in i serveringsrummet, där hon ställde sig att hämta andan och övertänka vad som inträffat.

Varför hade hon egentligen blivit så förskräckt och sprungit sin väg? Nu, då hon fått sansa sig, tyckte hon det var dumt gjort. Vad Alice sagt om lånet av klän-

ningen i dag och gången förut, var naturligtvis ingenting annat än vad hon redan berättat Sven på förmiddagen, då de måste ha träffats och talat öppet med varandra om allting.

Hade hon inte tagit till flykten, skulle allt nu ha varit uppklarat och kanske bortskämtat av Alice. Vad andra grubblade på under nätter och dar, förstod hon sig på att göra till bagateller. Sven skulle också ha skämtat över sitt misstag, och de skulle aldrig ha talat om det mer. Men för den dumma flyktens skull måste förklaringen snart börjas om på nytt och kanske göras till ett större nummer.

Köksdörren öppnades. En av jungfrurna steg in, bärande på en trave porslin, som skulle sättas in i skåpen, och Astrid kunde inte längre stå kvar i serveringsrummet.

Hon tog vägen över köket, den lilla kökstrappan och passagen därutån, genom vilken hon kom in i trädgården. Den friska luften därnere skulle verka lugnande, bara hon osedd kunde lista sig förbi de gäster, som också sökt sig dit. En liten stunds ensamhet var nog vad hon allra bäst behövde.

Hon smög sig längs staketet på den oskyfflade sandgången, vilken kantades av så lummiga träd och buskar att den nästan var övervuxen. Här fick hon gå i fred. Och då hon vandrat gången till ända, var hon framme vid den lilla lönnbersån, gömstället för den som ville vara ensam.

Tyst hade hon kommit på den mjuka, ogräsbevuxna gången, och sakta lyfte hon upp en av de nedhängande grenarna för att rekognoscera. Det var ju möjligt att någon redan befann sig därinne i gömslet.

En blick ditin och hon stod där häpen med grenen i sin hand. Hon hade inte varit försiktig i onödan. Bersån var verkligen upptagen. Men den gav inte sitt hägn åt

blott en utan åt två personer. Den ena av dessa personer var Alice, den andra Elof Joncker, och de sutto helt nära varandra på den lilla soffan. Han hade stuckit sin arm under hennes, och i sin hand höll han hennes ena hand, med vilkens fingrar han lekte.

Ljudlöst släppte Astrid ned grenen och vände långsamt tillbaka längs den ovårdade sandgången, som tack vare ogräset knappast kunde kallas en sandgång. Efter att ha gått ett stycke, kom hon till en gammal, halvt bortglömd träbänk, kring vilken höga hundlokor och förvildade stånd av aklejer blommade.

Hon stannade och slog sig ner. Här kunde man också få sitta i fred, vila och tänka.

Alice och Elof Joncker så goda vänner! Alice och Elof! Inte Alice och Sven. Och för några timmar sedan hade Alice talat om att hon var förlovad och sagt att hon sedan skulle säga med vem. Nu behövde hon inte säga med vem.

Det var gudomligt skönt att sitta här på den gamla, kära bänken, känna svalkan kring sina tinningar och få tänka... Hon tyckte att hon hade gått en oändlig tid med sina tankar liksom instängda bakom höga murar. Men nu hade murarna störtats. Hennes tankar hade plötsligt blivit fria och fingro flyga vart som helst. Hon fick tänka på vad hon ville, och på vem hon ville. Någon härligare känsla än denna frihetskänsla visste hon sig aldrig ha känt.

Nu fick allt gå som det ville. Inga bekymmer mer. Ingen ängslan mer. Hon begärde blott att få sitta kvar här på bänken och tänka.

Denna hennes önskan gick dock endast i uppfyllelse för en helt kort stund. Det hördes röster och steg. Människor närmade sig på gången och måste gå förbi henne.

Hastigt kröp hon upp på bänken och gömde sig bakom hundlokorna och några framskjutande buskqvistar. Klänningens färg var knappast farlig. Den verkade endast som ett svagt solsken över bänken. Kanhända skulle sällskapet promenera vägen fram utan att observera henne.

Skrattet och pratet hördes allt närmare. Nu hörde hon det tätt bredvid sig och väntade bara på en viskning och en tystnad, som skulle ange att hon var upptäckt. Men viskningen och tystnaden uteblevo. Man gick förbi utan att ha märkt henne. Trygg, lättjefull och nöjd låg hon kvar i samma ställning. Nu kunde gärna flera få komma. Hon kände sig i skydd. Hon behövde inte röra sig.

Länge dröjde det heller inte förrän det åter hördes steg på gången. Nu var det en ensam person, som nalkades, och stegen voro en mans, bestämda och kraftiga. Då vandraren var mitt framför henne kunde hon inte avhålla sig från att titta ut mellan buskarnas kvistar.

Å, det var ju Sven!

Hon satte sig upp och nämnde med låg röst hans namn.

Fastän nästan förbi hörde han viskningen, stannade och fick till sin förundran syn på henne. Utan att direkt ha sett åt bänken, hade han likväl nyss fått förnimmelsen att den var tom. Och när han nu såg henne sitta där, föreföll hon honom i överraskningen överklig som en uppenbarelse.

Varifrån hade hon kommit? Och vad var det för ett skimmer av frisk och otvungen glättighet, som låg över henne i stället för den skygghet hon visat under hela den föregående delen av eftermiddagen? Hade hon ångrat att hon varit med om att utsätta honom för mystifikationen och nu beslutat stå för sitt tilltag?

Han satte sig bredvid henne och strök med handen

över den gula sidenvåden, som bredde sig över det stycke av bänken, som skilde dem åt.

— Den klär dig bra, den här klänningen, sade han.

— Tycker du...?

Hon undvek hans blick, och något av den försvunna skyggheten kom över henne igen.

— Är det sant vad Alice sa om att den inte är din utan att du bara lånat den av henne?

— Ja.

Och Astrid berättade historien om den bortslarvade skåpnnyckeln och att hon måste sätta på sig Alice' framlagda dräkt, medan kusinen behöll den hon hade på sig.

— Kanske den också var med på juristbalen, frågade han, under det han alltjämt for med handen över den gula sidenvåden.

I stället för att svara lyfte hon emot honom ett par forskande ögon.

På förmiddagen hade Alice inte träffat Sven utan Elof, det hade hon förstått, när hon tittade in i lönnbersån. Men för en stund sedan på verandan, då hon tagit till flykten efter varningen: »Spill inte på min klänning», hade Alice stått kvar bredvid Sven. Hur mycket hade hon då hunnit med att berätta honom?

Herzelius smålog litet skadeglatt åt de ängsligt forskande ögonen och hade roligt åt den förrådande tystnaden. Nu skulle hon snart få lov att bekänna kort, men dessförinnan ville han visa henne att han redan var på det klara med hela mystifikationen.

— Du och Alice hade kommit överens om att båda två bevista juristbalen, förkunnade han med en skärpning av sitt menande leende.

Inte ens nu svarade Astrid. Men hennes forskande ögon hade vidgats av en obeskrivlig häpnad, så att de blivit onaturligt stora, något som han antog vara en

följd av hennes förvåning över att han kunnat leta ut hemligheten.

— Du var den första på platsen, fortsatte han. Kände dig litet blyg och generad men dansade ändå en eller ett par danser och hade rätt trevligt tills du försvann in i damrummet och träffade Alice. Ett changemang med klänningarna, och så gick du din väg, och Alice steg in i balsalen, skrudad i den här vackra dräkten.

Ännu en sekund voro Astrids forskande ögon fästade vid hans ansikte. Men därpå brast hon ut i ett klingande skratt. Hon skrattade så att hon kröp ihop, och han såg hennes axlar och den runda, mjuka halsen skälva under munterheten.

Så rätade hon upp sig och försökte behärska sig. Men förgäves. Skrattlusten tog henne på nytt.

Han förstod inte denna munterhet.

— Vad är det som är så roligt, frågade han irriterad. Då blev hon emellertid hastigt allvarsam.

— Nej, Sven, sade hon, det var inte mer än en av oss, som var på juristbalen.

— Alice?

— Nej, inte Alice, svarade hon mycket stilla och utan att taga ögonen från sitt skospänne.

— Du?!

Nu svarade hon inte alls, vände sig bort och drog åt sig klänningen, så att hans hand vilade på tomma bänken.

Han lade handen på sin panna, som ville han känna efter om huvudet satt kvar. Sedan tog han henne häftigt om skuldrorna och vände henne emot sig.

— Du . . . Alice?

— Jag heter inte Alice. Jag heter Astrid, svarade hon med ett litet leende.

— Alice, upprepade han utan att beakta rättelsen.

Han hade inte en tanke på något annat än att han äntligen genom en nådig men obegriplig försyns skickelse funnit den rätta Alice, Alice från balen, Alice den strålande, den underbara, som han så länge drömt om och sökt efter. En falsk Alice hade uppträtt, men han hade inte låtit bedraga sig. Och här var hon nu, den rätta, fullkomligt sig lik, som då han sist såg henne.

Hans ansikte lyste, och hans läppar skilde sig. De rörde sig som för att yttra något, men det blev endast till samma enda lilla ord: — Alice...!

Slutligen återkom han dock till verkligheten. Han släppte Astrids skuldror, och hans ansikte mörknade.

— Och här har du gått en sådan lång tid och narrat mig, sade han.

— Ack, Sven, jag har inte narrat dig, svarade hon. Det är du som narrat dig själv. När du kom hit till Ringgårda och inte kände igen mig utan såg mig som jag var, en liten vardaglig, tafatt lantlolla, skämdes jag för att säga dig hur grundligt du misstagit dig, då vi träffades på balen. Och så fick du behålla din fantasibild. Det var alltsammans.

Men han var ännu inte mogen för förnuftsskäl.

— Du ville narra mig, vidhöll han. Du bjöd hit din kusin för att fortsätta upptåget.

— Nej. Jag trodde att din fantasibild kanske skulle kunna passa in på henne. Jag ville göra dig lycklig.

Men upplysningen om denna hennes välvilja rörde honom inte det minsta.

— Lycklig med henne, utbrast han full av harm. Lycklig med den orätta Alice!

Idén tycktes honom dock på samma gång så komisk att han skrattade till. Men det komiska försvann strax, och han satt tyst och betraktade Astrid. Han såg henne som den lilla tafatta lantlollan. Han såg henne som den

kära, goda, förstående vännen och kamraten. Och han såg henne som den strålande uppenbarelsen på juristbalen.

Vilken var den mest intagande bilden? Vilken var honom kärast? Det var honom omöjligt att avgöra. Och plötsligt gingo alla tre bilderna ihop. De kunde inte skiljas från varandra. Tillsammans bildade de Astrid, hon, som satt här med den litet oroliga, avbidande minen på sitt barnsliga ansikte.

Gåtan var löst. Men lösningen verkade överväldigande. Han lutade huvudet i händerna, stödde armbågarna mot sina knän, och satt så en stund nedlutad.

Då han åter såg upp blev Astrid förskräckt över hans utseende. Det föreföll henne som en förkrossad mans.

— Herregud, Astrid, sade han, jag är världens dumaste karll

Hon log. Något annat sätt att opponera sig mot hans dom över sig själv kunde hon inte hitta på.

Förkrosselsen räckte likväl inte så länge. Efter ett par sekunder rätade han på sig med en rörelse av nästan hotfull beslutsamhet och viljekraft.

— Men om du nu överger mig, Astrid, så vet jag inte vad som händer, sade han.

— Varför skulle jag överge dig, frågade hon förvånad. Det är ju uppgjort att jag ska komma på din advokatbyrå.

Han gjorde ett föraktfullt kast med huvudet.

— Min advokatbyrå, utbröt han. Jag struntar i min advokatbyrå!

Hennes förvåning steg. Frågade han inte längre efter sin advokatbyrå, som legat honom så om hjärtat.

— Du talade en gång om någon, som gick i vägen för mig, mumlade han.

Hon skakade på huvudet. Någon som gick i vägen för honom! Nej, att det fanns någon sådan kunde hon

verkligen inte ha talat om för honom. Menade han en annan advokat, som kunde vilja locka henne till sin advokatbyrå? Han hade visst själv en gång fällt ett underligt yttrande om det.

— Jag har ju sagt att jag struntar i min advokatbyrå, svarade han barskt.

Och för att uppfriska hennes minne, förklarade han det vara ett faktum, att hon vid skilda tillfällen gjort antydningar om en okänd person, som gick i vägen för honom. Det vill säga, när hon antydde saken, hade han inte uppfattat det så, som om den okända personen gick i vägen för honom. Men nu, när han reflekterade över det, förstod han att det förhöll sig på det viset.

— Konstigt, sade Astrid och drog litet på munnen.

Men leendet var inte riktigt naturligt, och han märkte det.

— Det är i alla fall någon du gått och tänkt på? Jag ser det. Du kan inte neka till det?

Han satt och väntade på ett svar. Men det kom inte.

— Vem är det?

— Det säger jag dig aldrig, svarade hon i en ton, så bestämd, att det lät som en helig försäkran.

Men i detsamma rodnade hon lika starkt som de två föregående gångerna de talat om den okända personen. Och denna rodnad tillika med den hetsiga och avvärjande ton, i vilken hennes svar avgivits, födde en misstanke hos honom, en gissning, som kom hans hjärta att bulta.

— Det är väl inte möjligt... började han. Det kan väl inte vara så, att du bryr dig en liten smula om en sån dum karl som jag?

Hon blev förskräckt, visste inte vad han menade, visste inte vad hon skulle tro. Nog höllo de förstås av varandra. Inte kunde han tvivla på att hon brydde sig om

honom. Men nu... Vad begärde han? Hon såg något egendomligt i hans ögon.

Då han grep hennes båda händer drog hon sig litet tillbaka, dock utan att göra sig fri.

I detsamma måste han emellertid släppa henne, ty ljudet av steg och röster hördes från bersåhålet. Och strax därpå syntes på sandgången en ung man och en ung flicka, som höllo varandra i händerna och svängde med armarna. De sågo ut att vara verkligt goda vänner. Och de voro inga obekanta. Det var Elof Joncker och Alice.

— Sitter ni här i skymundan, utbrast Alice, i det hon stannade mitt framför bänken. Och utan att vänta på något genmäle, fortsatte hon vänd till Astrid:

— Har du hittat skåpnyckeln?

— Nej, svarade Astrid. Har du?

— Inte än. Men jag kan ju se efter en gång till i min väska.

Alice stack ner handen i väskan och grävde i den. Och sannerligen fick hon inte upp en liten nyckel.

— Så besynnerligt, sade hon tankfullt och lät den falla i sin kusins knä. Du såg ju själv, Astrid, hur noga jag letade, och hur jag krängde väskan ut och in. Men det händer så underliga saker i dag.

Astrid satte upp ett hotande finger emot henne, och Alice, som redan gick framåt gången, allt under det hon såg sig tillbaka, satte också upp ett finger. Men hon hotade inte med det. Hon kastade bara en slängkyss åt Astrid.

Och borta voro hon och Elof Joncker.

De två på bänken stannade däremot kvar. Och Sven hade försjunkit i ett stilla betraktande av Astrid.

— Du är bedårande, viskade han.

Hon försökte se sträng ut.

— Och i förrgår var det Alice, som var bedårande, sade hon, alldeles bedårande.

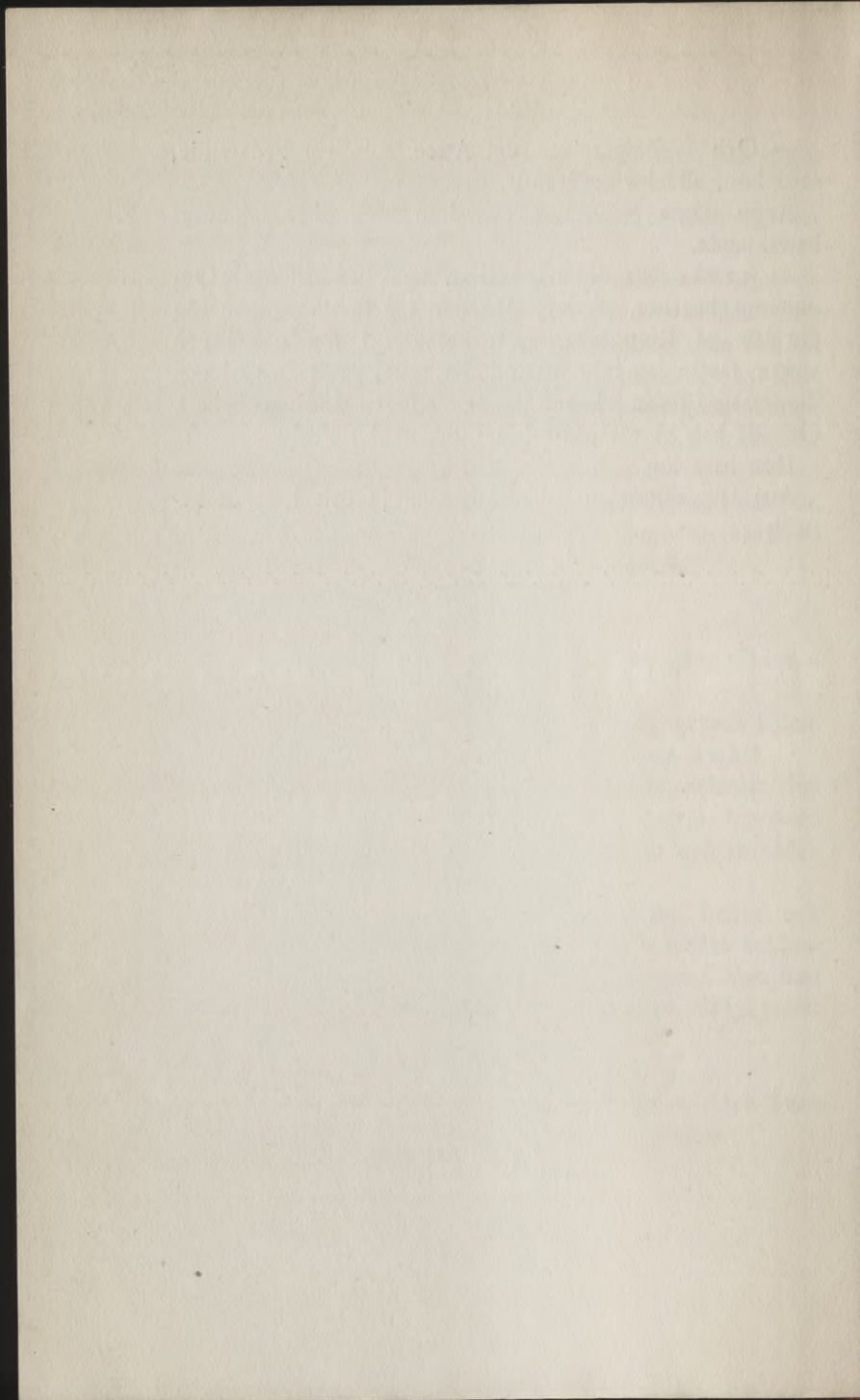
Ännu några ögonblick satt han försjunken i hennes betraktande.

— Jag ska säga dig någonting, sade han till sist. Om du inte begripit, att jag, alltsedan jag första gången såg dig här på Ringgårda, varit betagen i dig och ingen annan, fastän jag inte förstod det själv, så är du världens dummaste flicka, liksom jag är världens dummaste karl. Och då kan vi väl passa bra ihop, säg?

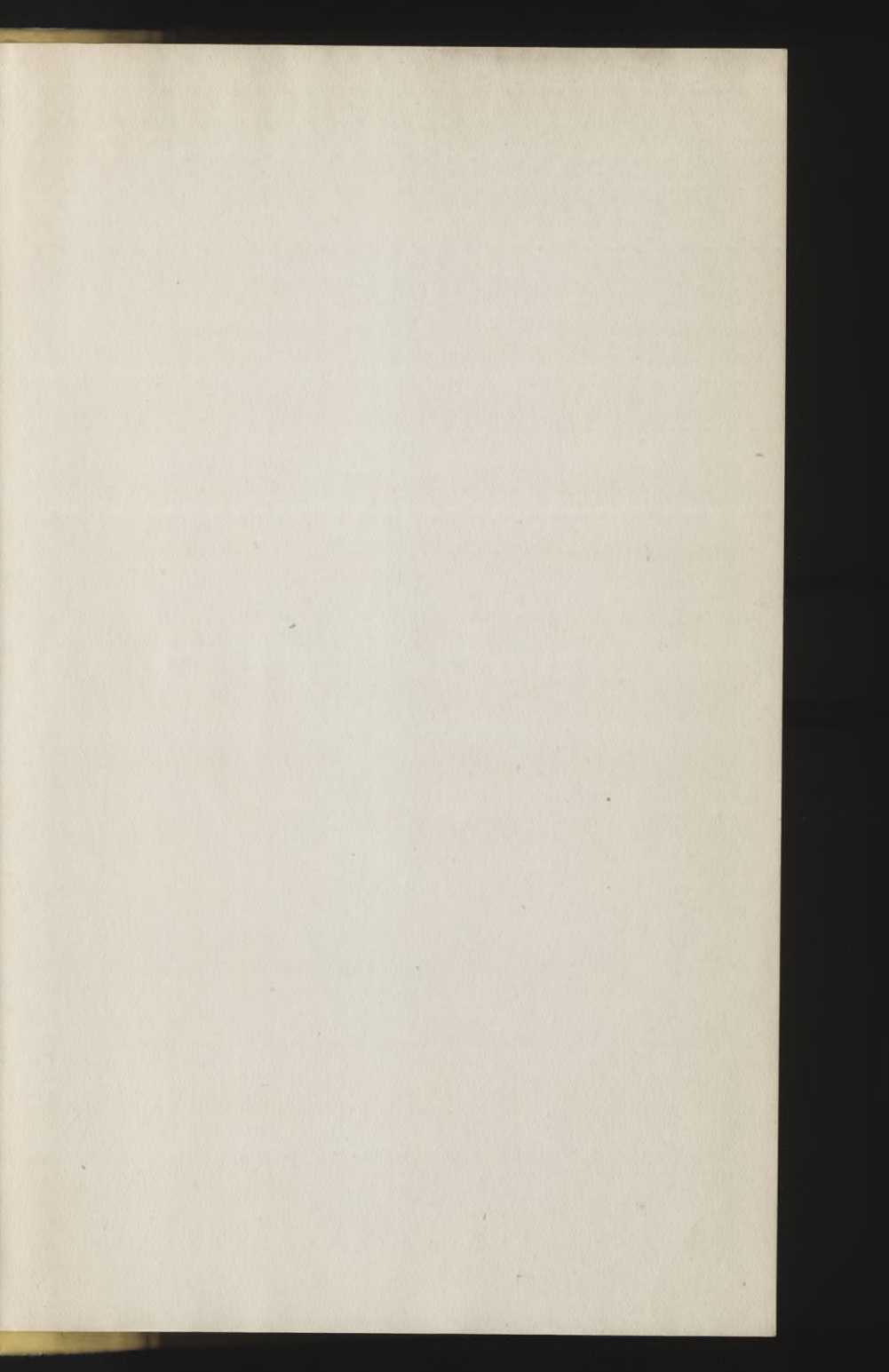
Hon bara log.

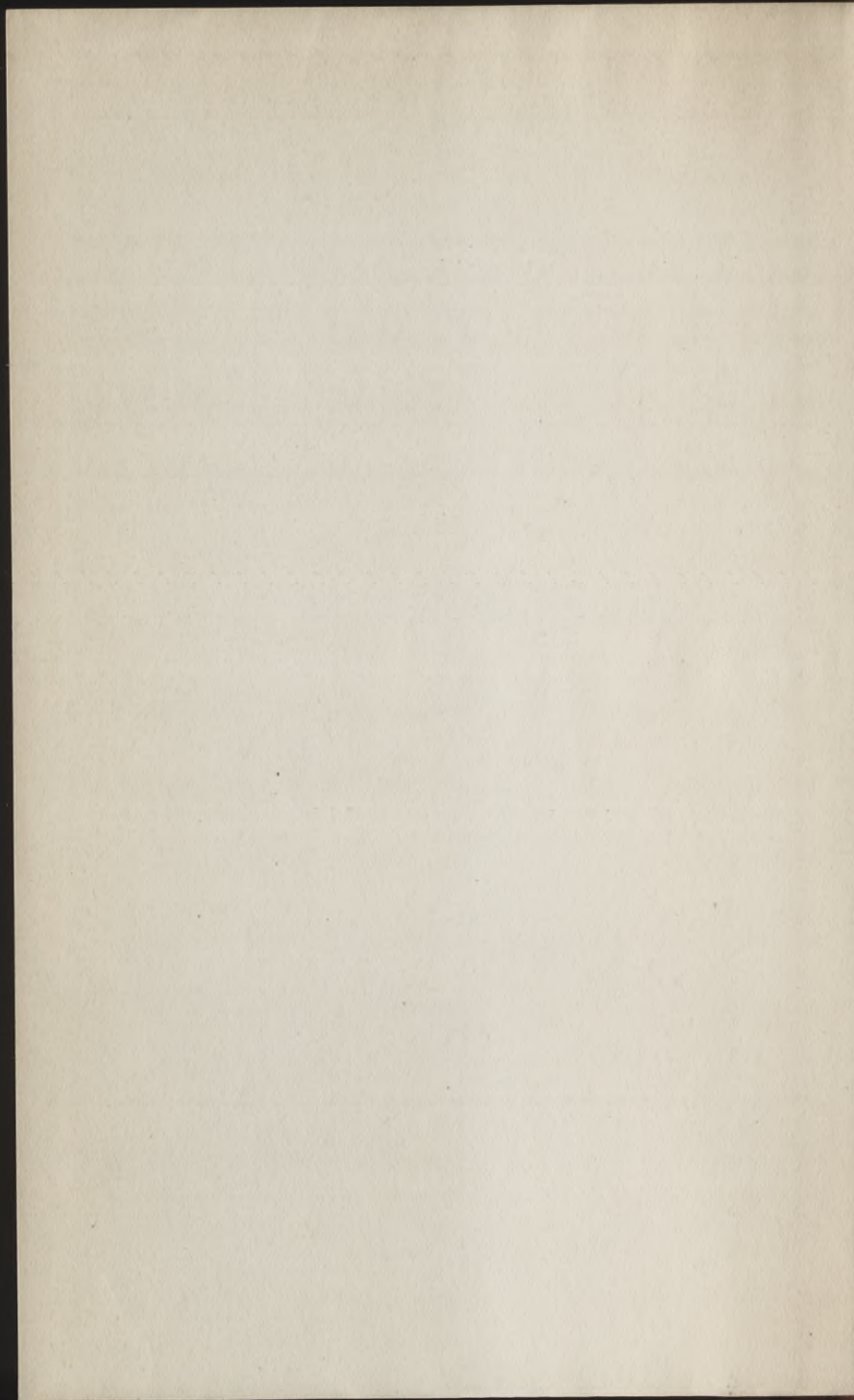
Att den slutsatsen var riktig, var ju inte lönt att bestrida.

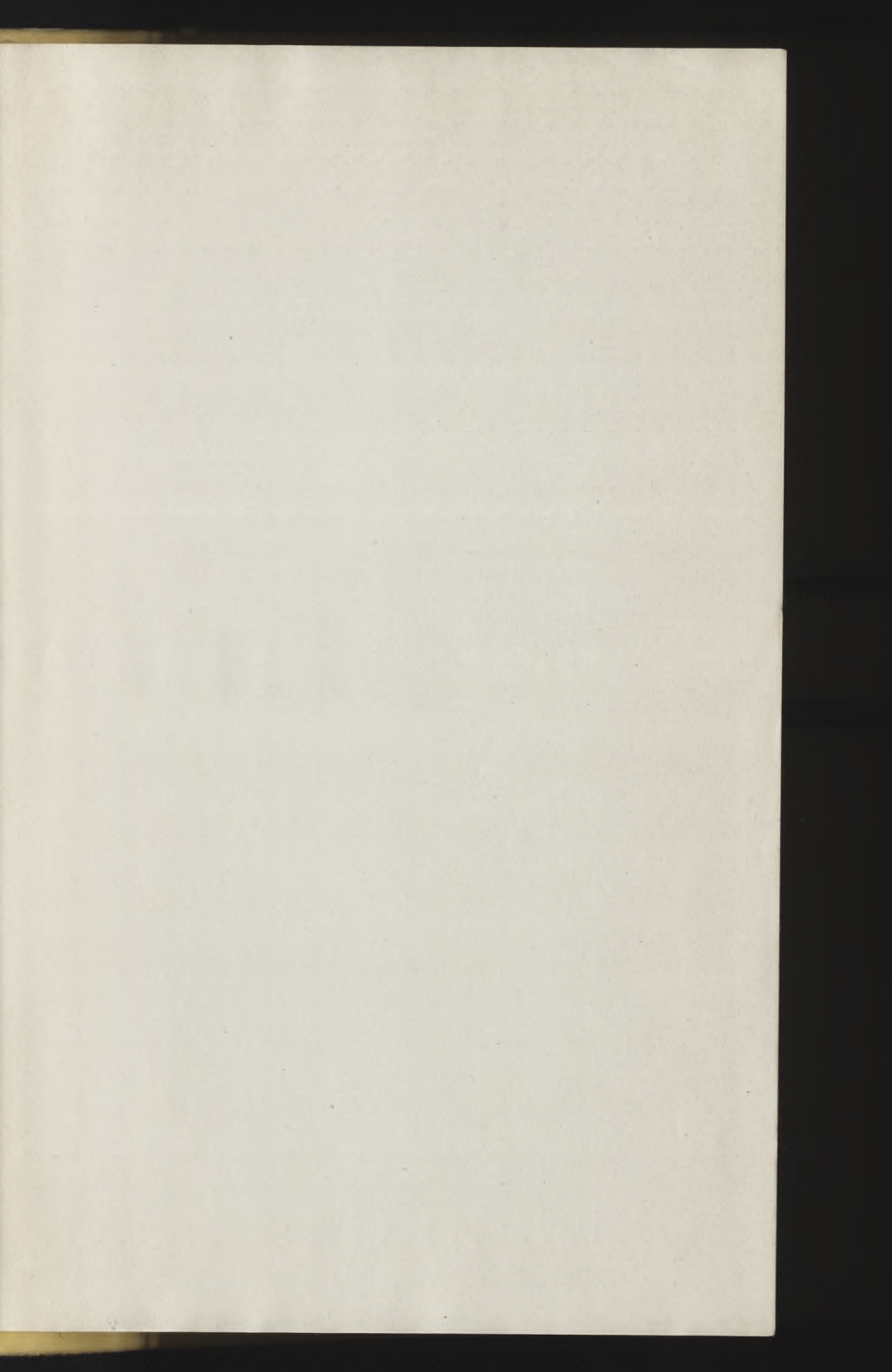

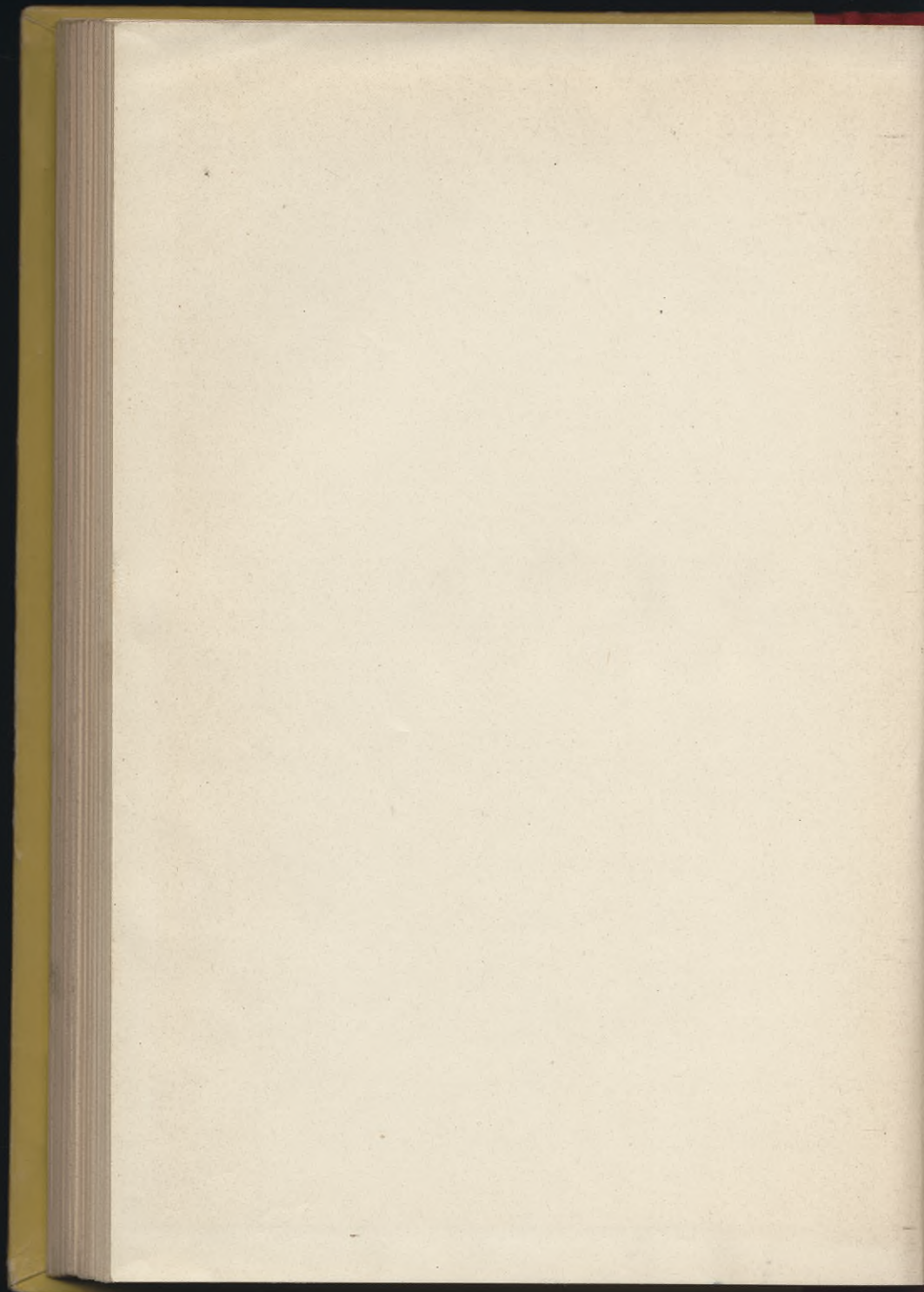

GÖTEBORGS UNIVERSITETS BIBLIOTEK

1001910376

På *Albert Bonniers* förlag ha utkommit av

ANNA WAHLENBERG:

ROMANER:

- Vindskamraterna.* Roman. 6: 75.
I lögnens rike. I. Modern. II. Dottern. Roman. 15 kr.
Den stora kärleken. Roman. 9 kr.
En spion. Stockholmsroman. 5: 50.
Drottningen. Roman. 4: 50.
Den starkaste. Roman. 4: 25.
Gustav II Adolfs ungdom. Historisk berättelse. 4: 75; inb. 6: 25.
Vid avgrundens rand. Roman. 4: 50
Kärlekens förgårdar. Roman. 3: 75.
Sömngångerskan. Berättelse. 3: 75.
En ny dag. Illustr. av *Karl Aspelin.* 2: 50.
Underliga vägar. Skildring. 3 kr.
Små själar. En vardagshistoria. 2: 50.
Signild. Tankekedja. Roman. 4: 50.
För vind och väg. Roman. 1: 50.
Med lyftad vinge. Roman. 1: 50.
Två hustrur. Roman. 1: 50.
Bindande band. Berättelse. 1: 50.
Två slags folk. Roman. 1: 50.
Ett hjärtas rop. Roman. 1: 50.

NOVELLER OCH SKIZZER:

- Stockholmsfigurer på 90-talet.* 10 kr.
Tom och andra historier. 3 kr.
Den syndiga, gamla människan. 3 kr.
Skymtande ansikten. Skizzer. 2: 75.
Interiörer. Skizzer. 3: 50.
Hos grannas. Skizzer. 1: 75.
Stora barn och små. Nya skizzer. 2: 25.
Tolf. Skizzer. 2 kr.
Förbrytare. Skildringar. 3: 50.
Vardagshistorier. 3 kr.
Fru Julias man. Med flera berättelser. 3 kr.
Fint folk och inte fint folk. 1: 50.
Vad kärlek är. 1: 50.

SAGOR:

- Trollkäppen.* Med teckningar av *Aina Masolle.* Kart. 7: 50.
Dvärgprinsessan. Med teckningar av *Aina Stenberg.* Kart. 6: 75.
Sagor. Illustr. av *Aina Stenberg.* Kart. 3 kr.
Prinsessans visa. Med teckningar av *Elisabeth Warling.* Kart. 2: 75.
Sagornas rike. Med teckningar av *Aina Stenberg.* Kart. 3 kr.
Guldhönan. Med teckningar av *J. Bauer.* Kart. 1: 75.
Jule-Mor. Sagor. Med illustr. Kart. 1: 75.
Lyckokatten. Illustr. av *Aina Stenberg-Masolle.* Kart. 3: 75.
Lata Lena. Illustr. av *Aina Stenberg-Masolle.* Kart. 4: 75.

TEATERSTYCKEN:

- På vakt.* Komed i 3 akter. 1: 25.
Två valspråk. Komed i 3 akter. 1: 25.
Lönndörren. Pjäsa i 4 akter. 2 kr.
Människokännaren. Pjäsa i 4 akter. 2: 25.
Cendrillon. Komed i 1 akt. 75 öre.
En mesallians. Komed i 1 akt. 75 öre.
Stackars flicka. Komed i 1 akt. 75 öre.
Sagoteatern. Med teckningar av *Aina Stenberg.* Inb. 3: 50.

Pris 4: 75.